

OBALA[®] *plus*

JULIJ 2024

števila 65

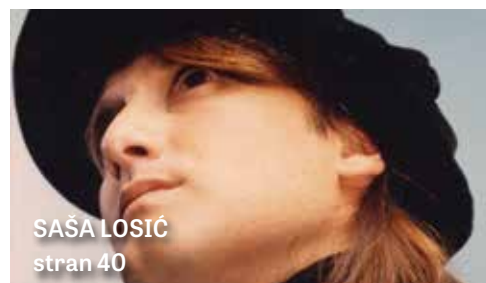

Ana Roš

stran 13

PROF. DR. UROŠ AHČAN
stran 36

SAŠA LOSIĆ
stran 40

TRENDI
stran 42

DARSEN
SALON POHIŠTVA

alples
studio Izola

ODPRODAJA EKSPONATOV!
-60%

SALON POHIŠTVA DARSEN, Polje 21 (PC Ruda), Izola
05 640 13 33 / darsen@siol.net / www.darsen.si
Del. čas.: pon. - pet. 9.30 - 17.00, sob. 9.30 - 12.00

stran 10

ČASOPIS IN PORTAL ZA SLOVENSKO ISTRO S POGLEDOM NA MORJE

Piran - Izola - Koper - Ankaran, vsak mesec brezplačno v gospodinjstva.

WWW.OBALAPLUS.SI

Sveže vsebine vsak dan na spletu

TOMAŽ
PEROVIČ

Vse je v redu. Pred mesecem dni smo šli na megavolitve, še pet dni po volitvah je potekal boj za interpretacijo, kdo je zmagal in kdo izgubil, ampak tega se danes nihče več ne spomni. Dobili smo denar za gradnjo prepotrebnih stanovanj, začeli graditi skladišče nizkoaktivnih radioaktivnih odpadkov in začeli kupovat helikopterje za reševanje v hribih in nasploh. Turistov je vsaj toliko, kot jih je bilo lani, vse je dražje kot lani, ampak vse je v redu. Vsi, ki se ukvarjajo s turizmom, bodo zaslužili več kot lani, večina lokalov ima še vedno cene za domačine in cene za turiste. Vsak dan lahko izbiramo med vsaj desetimi različnimi prireditvami v slovenski Istri. Lahko vas zanima umetnost, popularna ali balkan glasba, zgodovina, folklor, gledališče, si želite prireditev na odprtem ali v zaprtih prostorih, vse je tu in vse je v redu. Začele so se prve kolone na cestah, nadaljujejo se popravila cest in tunelov, parkirišča so dražja kot lani, nič se ni spremenilo, ampak to je v redu, ker imamo radi stalnost, spremembe samo povzročajo nemir. Tega se še kako dobro zavedajo športniki in zato povsod zmagujejo ali pa se vsaj ponosno borijo.

Nekaj pa se je vseeno spremenilo. Vsak dan imamo več bralcev tudi na spletni strani obalaplus.si in v časopisu pozdravljamo novega sodelavca. Franco Juri se ponovno pojavlja v vlogi karikaturista. Vse je v redu.

Do društev najbolj radodarna piranska občina

Istrske občine denar za športna in kulturna društva namenjajo preko vsakoletnih razpisov. Preverili smo, katera so pri pridobivanju sredstev najbolj uspešna in kolikšen odstotek občinskega proračuna jim namenjajo občine. Ta je največji v piranski občini, pri čemer velja poudariti, da se razpisi in pogoji za prijavo v občinah razlikujejo.

ANKARAN

V Ankaranu društvom namenjajo sredstva izključno preko javnih razpisov, in sicer Javnega razpisa za sofinanciranje letnega programa športa v občini Ankaran, kjer je na voljo 305.600 €, Javnega razpisa za sofinanciranje projektov in programov društev s področja družbenih dejavnosti, na voljo je 35.000 €, Javnega razpisa za sofinanciranje programov in projektov za otroke in mladino, kjer je na voljo 10.000 € ter Javnega razpisa za sofinanciranje socialno varstvenih programov s 15.000 €. Skupni znesek namenjenih sredstev v občini Ankaran je **2023 znašal 365.600 €**, kar predstavlja tri odstotke proračuna. Sredstva za šport se delijo preko Letnega programa športa, ki ga vsako leto sprejme občinski svet. V Zakonu o športu in Odloku o sofinanciranju letnega programa športa v občini Ankaran so natančno opredeljeni pogoji in merila za izbiro, vrednotenje in sofinanciranje. Med njimi najdemo določila o strokovnem kadru, številu vključenih, številu ur vadbe, lokalnem pomenu in podobno.

»Za ostala društva nimamo posebnega

odloka, temveč so pogoji in merila za dodelitev sredstev objavljeni v razpisni dokumentaciji (kakovost programa, reference prijavitelja, pomen za lokalno skupnost, finančni načrt ...)» so še našteali na ankaranski občini.

2023 je najvišji dodeljeni pogodbeni znesek v občini Ankaran znašal **115.994 € Odbojgarskemu klubu Ankaran-Hrvatini**, najnižji dodeljeni znesek je znašal **200 €** dvema društvoma, in sicer **Društvu Tvoj telefon** in **Društvu gibalno oviranih in žrtev nasilja Vizija**.

PIRAN-KULTURA

Občina Piran dodeljuje sredstva za športna in kulturna društva preko razpisov in pozivov, in sicer predvsem za kulturo Javni razpis za sofinanciranje ljubiteljske kulturne dejavnosti v Občini Piran dveh razpisanih področjih, in sicer ljubiteljska dejavnost kulturnih društev in kulturni projekti ter zveze kulturnih društev za 2024. Skupna višina sredstev je **196.000 €**.

Merila in kriteriji, ki jih sprejme župan občine Piran, so objavljeni na njihovi spletni strani, prav tako po vseh zaključenih po-

stopkih na spletni strani objavijo, koliko sredstev so prejela društva, izbrana na javnem razpisu. 2024 je najvišji znesek v višini **111.000 € prejela Zveza kulturnih društev Piran**, najnižji znesek v višini **1.200 € pa ART Klub Predsoba Piran**.

Poleg tega društvom na področju kulture Občina Piran neposredno dodeljuje sredstva za promocijo lastne blagovne znamke oziroma Pirana kot Tartinijevega mesta prek sofinanciranja izvedbe festivalov klasične in baročne glasbe, za izvedbo regionalno pomembnih kulturnih vsebin kot gledališki festival Primorski poletni festival in sorodno. Višina tovrstnih sredstev se na letni ravni giblje okoli 100.000 €.

PIRAN-ŠPORT

Za področje športa je Javni razpis za zbiranje predlogov za sofinanciranje programov športa in načrtovanih športnih prireditev v občini Piran za 2024 v skupni višini **317.500 €**. Iz razpisa se sofinancirajo redni letni športni programi ter športne prireditve v 2024 v skladu s sprejetim Letnim programom športa v Občini Piran. V tem letu je najvišji znesek v višini **48.554 € prejel Jadralni klub Pirat**, najnižji znesek v višini **273 € pa Društvo invalidov Občine Piran** za izvedbo športne prireditve. Delež tekočih transferov za kulturna in športna društva predstavlja okvirno osem odstotkov proračuna.

Poleg zgoraj naštetega Občina Piran delovanje društev sofinancira tudi drugače, na primer s tekočim obratovanjem objektov, ki jih koristijo kulturna in športna društva, torej športnih, kulturnih objektov, poslovnih prostorov, financirano preko upravljavcev teh objektov, na primer Avditorij Portorož, Športni in mladinski center Piran. Slednje za potrebe društev na letni ravni neposredno finančno bremeni proračun v okvirni višini 200.000 € brez upoštevanja investicij in investicijskega vzdrževanja, so navedli na občini.

KOPER-ŠPORT

Merila in kriteriji za podeljevanje sredstev se v koprski občini razlikujejo glede na športni program, zelo natančno so opisani na spletni strani občine.

Koprsk občina je za sofinanciranje športnih programov prek Javnega razpisa za sofinanciranje športnih programov v Mestni občini Koper za 2024 namenila skoraj **720.000 €**, medtem je za letni program športa za 2024 namenila **3,28 milijone €**, kar v primerjavi s skoraj 107 milijonov € težkim proračunom predstavlja približno 3,1 odstotek.

Delitev sredstev med prijavljena društva bo v Kopru znana čez približno mesec dni. 2023 je sicer največ sredstev, **102.511 €, dobilo nogometno društvo FC Koper**, najmanj pa **Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih, in sicer 294 €**.

Športna društva pa skladno s prijavljenim programom in pogoji ter merili javnega razpisa pridobijo še urno pravico uporabe športnih objektov Javnega zavoda za šport. FC Koper je denimo poleg 102.551 € prejel tudi pravico uporabe športnih objektov zavoda za vse svoje kategorije v višini 5.455 pedagoških ur.

KOPER-KULTURA

Delovanju kulturnih društev je Mestna občina Koper v sklopu Javnega razpisa za sofinanciranje kulturnih programov in prireditev v Mestni občini Koper za 2024 namenila 180.000 €, medtem ko je za vse programe v kulturi namenila **2.675.500 €**, kar v primerjavi s skoraj 107 milijonov € težkim proračunom predstavlja 2,5 odstotka. Najvišji znesek sofinanciranja je bil letos dodeljen **Zvezi kulturnih društev MOK, in sicer 49.000 €**, najnižji pa Istrskemu društvu **Helio Diakon Castrum Bonae, in sicer 200 €**. Tudi ta merila za dodelovanje sredstev so podrobneje opredeljena na spletni strani.

EVA
BRANC

IZOLA

Občina Izola medtem za sofinanciranje izvajalcev letnega športnega programa v občini letos namenja 440.660 € in za sofinanciranje programov na področju ljubiteljske kulturne dejavnosti 110.000 €, torej skupaj **550.660 €**. Sofinanciranje kulturnih in športnih društev predstavlja 1,87 odstotka vseh odhodkov proračuna.

Kriteriji za dodeljevanje sredstev so, kot pojasnjujejo na izolski občini, kompleksni, še posebej pri sofinanciranju izvajalcev športnega programa in so objavljeni v Javnem razpisu za sofinanciranje izvajalcev letnega programa športa v Občini Izola 2024. Na spletu so objavljeni tudi pogoji za sofinanciranje ljubiteljske kulturne dejavnosti.

Največ sredstev za šport so letos prejeli v **Nogometnem klubu Izola, in sicer 33.593 €**, najmanj, **176 €, pa Badmintonski rekreativni klub Izola**. Na kulturnem področju je največ sredstev, 11.915 € prejelo Kulturno društvo Pihalni orkester Izola, najmanj, 1.801 € pa Kulturno društvo VNL.

Časopis in spletni portal OBALApplus® sta vpisana v razvid medijev Ministrstva za kulturo pod zaporedno številko 2216. ISSN 2670-4609. Izdajatelj MBM MEDIA d.o.o., Portorož. Distribucija preko Pošte Slovenije v gospodinjstva občin Ankaran, Koper, Izola in Piran. Število izvodov 27.200. Uredništvo: Pristaniška 14, 6000 Koper, urednistvo@obalaplus.si, 05 9045 710, 040 600 700. Oglaševanje: marketing@obalaplus.si, 040 771 000. Odgovorni urednik Mauro Belac, mauro.belac@obalaplus.si. Urednik Tomaž Perovič, tomaz.perovic@obalaplus.si. Člani uredništva: Boris Šuligoj, Bojana Leskovar, Nataša Benčič, Dorjan Marušič, Manca Hribovšek, Sašo Mejak, Katja Pegan, Eva Branc, Andreja Comino, Andreja Čmaj Fakin in Petra Mežnarc. Oblikovanje Emigma d.o.o. Prelom tiskane izdaje Tedy Grbec, GT-design d.o.o. Urejanje spletnega portala Elvis Dobrilovič. Stališča avtorjev prispevkov ne izražajo nujno stališč uredništva. Za točnost podatkov in podpisanih vsebinah odgovarjajo avtorji oz. naročniki objav. Za nepodpisane vsebine je avtor uredništvo. Promocijska sporočila in naročene objave so ločena od uredniških vsebin in označena z oznako . Datum izida 27. junij 2024.

Strani s podnaslovom OBALApplus AKTUALNO sofinancira Ministrstvo za kulturo RS.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Poletna klasika *Il classico estivo*

29. 6. 2024 ob/alle 20.30
PORTOROŠKA PLAŽA/
SPIAGGIA DI PORTOROSE
Opera in balet SNG Maribor

**OPERNA NOČ
NA PLAŽI**
NOTTE D'OPERA
SULLA SPIAGGIA

Prost vstop/Ingresso libero

12. 7. 2024 ob/alle 21.00
AVDITORIJ PORTOROŽ-PORTOROSE
Opera in balet SNG Maribor

BALET GRK ZORBA
BALLETO ZORBA
IL GRECO

14. 7. 2024 ob/alle 21.00
AVDITORIJ PORTOROŽ-PORTOROSE
Koncert/Koncerto

**SLOVENSKA
FILHARMONIJA**
FILARMONICA
SLOVENA

VSTOPNICE / BIGLIETTI
www.avditorij.si

Bitka za prostor v Istri - nikoli končana zgodba

Strateški prostorski načrti treh obalnih občin bi morali narediti red v urbanizmu, vendar je do tega reda še dolga pot.

Logično se zdi, da bi morale imeti vse občine sprejete dolgoročne načrte prostorskega urejanja, ker samo to jamči urejen in racionalen razvoj skupnosti in posameznika. Od 213 občin ima občinske prostorske načrte v Sloveniji sprejetih 190 občin, 23 pa ne. Nekaj od teh zamudnic bo OPN sprejelo do konca leta, nekatere pa se prav dobro znajdejo v stalnem neredu. To velja tudi za tri istrske občine, ki sodijo med prostorsko manj urejene, njihova zemljišča pa najbolj iskana v državi.

Bitka za prostor ni v Istri nikoli končana zgodba. Večji so apetiti po zemlji, več je interesov in spopadov med njimi, zato je povsem logična zahteva države, ki je občinam postavila ultimat, da morajo dolgoročne prostorske načrte (OPN) sprejeti do konca leta 2024, sicer brez njih in brez urejenih podrobnih prostorskih načrtov (zazidalnih načrtov) ne bodo več mogle izdajati gradbenih dovoljenj. Za prostorsko ureditev občine so najbolj odgovorni župani posameznih občin. Vsak njihov poseg v urejanje prostora sproži odzive. Najprej je tu konflikt med tistimi, ki bi prostor radi unovčili (in ga seveda pozidali), in med tistimi, ki bi prepovedali vsak nadaljnji poseg (zaradi varovanja okolja in kmetijstva). Seveda bi ljudje radi imeli tudi visok standard infrastrukture,

kar spet terja zidavo (ceste, garaže, igrišča, šole, vrtce ...), drugi bi imeli trgovine, gostilne, hotele delavnice, obrt, stanovanja ...) Ena odločitev posega v interesno sfero druge. Spopad in prevlada posamičnih interesov nemalokrat pripeljeta do konfuzne neurejenosti.

Ministrstvo za naravne vire in prostor smo vprašali, ali drži govorica, da so nekateri župani (tudi piranski Andrej Korenika) predlagali podaljšanje roka za skrajno uveljavitev novih občinskih prostorskih načrtov. Ministrstvo je potrdilo, da je prejelo pobude več občin, vendar je odgovorilo, da pripravlja (že tretjič v 15 letih) spremembe zakona o urejanju prostora. Dokler teh sprememb zakona ne razgrnejo javno, ministrstvo teh pobud ne bo javno komentiralo.

V Sloveniji je 23 občin brez OPN, med večjimi so tri obalne občine (Izola, Koper, Piran), Maribor, Celje, Lendava, Slovenska Bistrica in Kranjska Gora. Nekaj teh občin je tik pred tem, da sprejmejo OPN. Med tremi istrskimi velja, da nameravata Koper in Izola OPN sprejeti do konca leta. Občina Piran pa je odgovorila, da bo občinski svet dokument obravnaval leta 2026, če ne bo večjih nepredvidenih zapletov. Težko je sicer verjeti, da bo občini uspelo sprejeti OPN v volilnem letu. Če pa bo obveljal

295. člen sedanjega Zakona o urejanju prostora, potem občine ne bodo smele več izdajati gradbenih dovoljenj na podlagi prostorskih ureditvenih pogojev ali na podlagi starih planskih dokumentov. Lahko pa bodo izdajali gradbena dovoljenja na podlagi veljavnih zazidalnih in ureditvenih načrtov ter OPPN. Kaj to pomeni za piransko občino, ki namerava prav letos prodati zajeten kos premoženja, predvsem stavbnih zemljišč, pa lahko do odločitve na državni ravni samo ugibamo. V Piranu resno računajo, da bo država podaljšala skrajni rok za sprejem OPN.

OBČINE POSPEŠENO PRODAJAJO ZEMLJIŠČA

Občina Piran je lani načrtovala prodajo za 1,45 milijona evrov vrednosti nepremičnin, uspelo ji je unovčiti za 1,75 milijona evrov nepremičnin. Zaradi dveh večjih nakupov v lanskem letu (tri milijone evrov za obrtno cono v Dragonji in 4,5 milijona evrov za Športni park Portorož (teniških igrišč) namerava občina letos prodati za kar 7 milijonov evrov nepremičnin, v prvi polovici leta je prodala za 1,6 milijona evrov nepremičnin.

Nasploh je prodaja nepremičnin v Istri nadvse živahna. Koprška občina je lani prodala 3,1 milijona evrov nepremičnin, letos jih načrtuje za 4 mi-

lijone, doslej so prodali za en milijon. V Izolski občini so lani prodali za 1,58 milijona evrov nepremičnin, letos bi jih za pet milijonov, vendar jim je v prvih petih mesecih uspelo prodati le za 278.000 evrov nepremičnin.

ZAKAJ OBČINE ŠE NIMAJO OPN

Na ministrstvu za naravne vire in prostor navajajo več razlogov, ki so vplivali na to, da občine še nimajo novih OPN. Na prvem mestu je to, da je v sprejetje OPN vpetih veliko deležnikov, med najpomembnejšimi so ministrstvo za prostor, organizacije s področja ohranjanja narave, urejanja in varstva voda, kulturne dediščine, kmetijstva in gozdarstva ... V OPN vnašajo predlagatelji tudi takšne posege, ki v prostor ne sodijo. Tipičen tak primer je denimo želja po gradnji na poplavnih območjih. Pomembno je tudi, da bi občine morale proaktivno sodelovati v postopkih in da bi v postopke sprejemanja vključile tudi javnost, sicer pogosto doživijo nasprotovanja in tudi zavrnitni referendum, kot se je to zgodilo v Izoli.

KOPER RAZPET MED ŽELJO PO POZIDAVI IN OHRANJANJU KMETIJSKIH POVRŠIN

V občini Koper so zavrnili predloge, da bi nekatera kme-

tijska zemljišča spremenili v stavbna že zato, ker premorejo v občini veliko nepozidanih stavbnih zemljišč. V prvem dopolnjenem osnutku OPN so denimo predvideli največjo možno širitev stavbnih zemljišč, vendar teh predlogov krajan niso sprejeli. Odločno so zavrnili vzpostavitev tehnološkega parka v med pokopališčem in vasjo Bertoki. Na planerskih delavnicah so tudi zavrnili možnost gradnje večjega števila stanovanj, vendar to po drugi strani ni bilo pogodu nekaterim drugim lastnikom stavbnih parcel, ki bi ta zemljišča vnovčili. Podobno so želeli doseči tudi v Dekanih - da bi namreč gosteje poselili Bertoke in Dekane in prepričali razpršeno gradnjo zunaj naselij. Temu so v razpravah ljudje nasprotovali. V Dekanih so odločno zavrnili tudi postavitev obrtne cone na območju sedanje betonarne. V Bertokih in Pradah si nikakor ne želijo biti sestavni del mesta Koper, temveč naselje zunaj mesta.

Občina bo, kot kaže, v novem predlogu bistveno znižala možnost gradnje stanovanj. Če so prej načrtovali 10.000 novih stanovanj, jih bodo po novem najverjetneje kakih 4.500. Toda na dosedanjih delavnicah so ljudje pripravljavcem očitali, da občina nima ustrezne demografske študije, s pomočjo katere bi lahko videli, za koga naj bi sploh gradili nova stanovanja. Nikakor si ne želijo stanovanj za trg in vikendov (ne hiš ne stanovanj), saj ne želijo ponoviti usode piranske (in izolske) občine, kjer večino stanovanj kupijo lastniki, ki niso domačini. Občina Koper (tudi Izola in Piran) potrebuje stanovanja za lokalne prebivalce in mlade, ki bodo tukaj delali, za delavce najboljrazvijajočega gospodarstva, kadrovska stanovanja za zdravnike, profesorje in

drugi visoko usposobljeni kader, ki pomaga razvijati lokalno skupnost, vendar pravih zagotovil, strategije in ukrepov za takšno usmeritev še niso uzakonili. Predvsem, kot kaže, ni mogoče preprečiti nadaljnje razprodaje stanovanj za trg, ki negativno vpliva na razvoj krajev ob morju.

DRŽAVA PRISPEVA K NEREDU Z ZEMLJIŠČI V ISTRI

Nasprotno, nekatere državne organizacije celo spodbujajo konfliktne situacije. Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov, denimo, prodaja kmetijska zemljišča, ki so blizu stavbnih, po enakih cenah kot stavbna. Vsem je jasno, da tako dragih zemljišč ne morejo kupiti kmetje, saj kmetijska dejavnost niti približno ne prenese cene denimo 150 evrov na kvadratni meter zemljišča. Omenjeni Sklad že dolga leta na ta način spodbuja zemljiške špekulacije in v bistvu uničevanje kmetijstva, saj tako drage parcele kupujejo špekulanti za nelegalne postavitve počitniških kapacitet. Veliko je tudi negodovanja, ker se občina s svojimi prostorskimi plani odločneje ne postavi proti državnim odločitvam o urejanju tranzitnega prometa skozi mesto. Vsaj 20-letno zamude pri državnem (ne)urejanju tranzita in usmerjanju prometa skozi Koper ter bližnja naselja ključno bremenijo normalen razvoj in utrip kraja. Krajan od župana zahtevajo odločnejši nastop do države, da uredi promet, za katerega je odgovorna, saj z očitno načrtnim zavlačevanjem močno duši razvoj Kopra, zato na vseh delavnicah OPN zahtevajo naj država razvineti obalno hitro cesto, ki je v resnici povezovalna cesta med naselji v predmestju in zaledju Kopra. Zahteva sicer ne sodi v OPN, močno pa vpliva na razvoj lokalne skupnosti. Občina Koper bo po tej razgrnitvi osnutka OPN oblikovala stališča do pripomb (na prvi osnutek je prejela kar 2200 pripomb in predlogov) in pripravila nov predlog OPN ter zanj pridobila pozitivna mnenja 25 nosilcev urejanja prostora, šele potem naj bi konec leta ali v začetku naslednjega vendarle sprejemala OPN.

IZOLA JE USKLADILA VEČINO ZAHTEV CI

Tudi občina Izola je odločena, da bi sprejela OPN do konca tega leta. Ustanovila je posvetovalno skupino, ki postopoma rešuje 33 zahtev civilne iniciative Gibanje za Izolo. Civilna iniciativa je pred dvema letoma in pol na referendumu ovrgla predlog, ki ga je pripravila občinska uprava.

Ena od zahtev civilne iniciative je na primer, da se prepove parkiranje na Velikem trgu (osrednjem v Izoli) in se parkirišče Lonka uredi kot mestni trg, obkrožen z drevesi, po možnosti s podzemno garažo. Posvetovalna skupina je to pobudo sprejela. Prav tako je sprejela pobudo, da na območju Arrigonija in Male opreme ne dovolijo gradnje stanovanj ali hotelov, pač pa kulturne vsebine in morda podzemno

BORIS ŠULIGOJ

garažo. Na območju Belvederja naj se ne dovoli več dejavnost kampiranja na kmetijskih površinah. Naselje Malija se ne sme širiti. Civilna iniciativa je zahtevala pripravo celovitih rešitev pred poplavami, kar doslej ni bilo v celoti upoštevano, prav tako, da se na območju ladjedelnice ne gradijo turistični apartmaji. Na območju Splošne bolnišnice Izola pa naj se zelene površine spremeni v kmetijske. To zahtevo posvetovalna skupina še preučuje in tehta, kaj je mogoče in kaj ne. Civilna iniciativa je zahtevala tudi zaščito termalnega vrelca pri Delamarisu, vendar to ne more biti sestavni del OPN, ker ta vrelec ni v pristojnosti občine. Upoštevali so predlog, da se območje nameni zdraviliškemu turizmu in parku. Niso pa sprejeli zahtev, da bi se izolsko pokopališče širilo na območje vrtnarije. Predlagali so tudi gradnjo valobrana na območju kampa Jadranka, vendar tudi tak valobran ni v pristojnosti občinskega urejanja prostora.

Če bodo v izolski občini uskladili še nekaj odprtih vprašanj, je velika verjetnost, da Izoli uspe v drugem poizkusu pravočasno sprejeti OPN. Seveda je tokrat zaznati veliko več usklajevanja in posvetovanja s krajan in upoštevanja večjega dela zahtev. Povsem lahko pa se zgodi, da določena skupina ljudi ne bo zadovoljna niti z doseženimi popravki predloga. Na ministrstvu za naravne vire in prostor so nam odgovorili, da lahko vedno, tudi pri ponovnem sprejetju OPN nezadovoljni pobudniki zahtevajo vnovičen referendum. Če takšno pobudo podpre najmanj pet odstotkov volivcev, mora občina ponovno razpisati referendum.

V Izoli so nam iz županovega kabineta odgovorili, da bo novi predlog usklajenega OPN javno razgrnjen in javno obravnavan jeseni. Občina bo morala preučiti tudi takrat dane predloge, jih upoštevati ali zavrniti. Potem bo sledilo usklajevanje s 25 nosilci urejanja prostora. O tako usklajenem predlogu pa bo potem odločal občinski svet. V občini upajo, da se bo to zgodilo pred koncem leta.

PIRAN JE ŠE NAJMANJ DVE LETI OD OPN

Piranu se spet ne mudi najbolj. Oktobra lani so sprejeli sklep, da začnejo nov postopek sprejema OPN. Prvi postopek so začeli po zakonu o prostorskem načrtovanju iz leta 2007, pred dvema letoma je začel veljati novi zakon o urejanju prostora, ki ga spet popravljajo, zato so se odločili, da stare priprave zaključijo in začnejo nov postopek po novem zakonu, pri tem pa bodo seveda uporabili vse strokovne podlage in študije iz prejšnjega osnutka OPN. Naročiti pa bodo morali še dodatne obvezne strokovne podlage, ki jih zahteva zakonodaja, zato bodo OPN lahko obravnavali šele 2026.

Ne vemo, kaj se bo dogajalo s številnimi starimi podrobnimi prostorskimi načrti, ki so padli na referendumih ali zaradi groženj z referendumi. Trije OPPN z območja Portoroža so padli na ustavnem sodišču, lastniki zemljišč pa grozijo občini z visokimi odškodninami, padel je OPPN za del območja Fiese in za območje pozidave Grape v Luciji. Hkrati skuša občina doseči večje razvojne spremembe. V Portorožu sta neuresničena dva OPPN za garažno hišo, stanovanja in poslovne prostore (Valeta in Kaštel), pri Vili Mariji si želijo lastniki širitev hotela in gradnje garažne hiše in ni prostorskega načrta. Več stavb, starih hotelov ali podobnih objektov v Portorožu propada (stara upravna stavba Droge, nekdanji Vojkov dom, Taverna, trgovski center pri tenis igriščih, Termalna riviera

pri Marini Portorož). Za vse veljajo stari prostorski načrti, vendar jih ne bo mogoče popraviti brez novega OPN. Hkrati občina prodaja za sedem milijonov premoženja predvsem stavbnih zemljišč, na katerih bodo želeli kupci graditi, vendar brez OPN (ali vsaj podaljšanja skrajnega zakonskega roka za njegovo uveljavitev) ne bodo mogli izdajati gradbenih dovoljenj.

PIRAN NIMA NOBENEGA KOPALIŠČA

Verjeli ali ne: Piran uradno nima nobenega kopališča. Ker jih uradno ni, JP Okolje ne sme urejati dostopov v morje, ne more skrbeti za prijetnejši videz kopališč, niti vzorcev kopalnih vod ne jemljejo od Fiese do Bernardina. Na območju, kjer se poleti kopa več tisoč ljudi, državi še ni uspelo dopolniti uredbe z obnovljenim seznamom kopalnih voda. Kdaj bodo sprejeli ta seznam, ministrstvo za naravne vire in prostor ni moglo odgovoriti na vprašanja TV Sloveniji. Vprašanje kopalnih voda sicer nima zveze z občinskimi prostorskimi načrti, vendar je prav območje urejanja obale in gradnje pomolov primer različnih stališč med državo in lokalno skupnostjo. Iz Okolja Piran so nam odgovorili, da so prve pobude glede urejanja kopališč poslali pristojnemu ministrstvu leta 2011, intenzivno pa se za to borijo od leta 2019.

Okolje je predlagalo, da se na seznam kopalnih voda uvrsti več območij: to je celotno kopalno območje na rtu Seča med kanalom Jernej in kampom Lucija, območje kopališča med skladišči soli Monfort in čolnarno Fakultete za pomorstvo in promet, celotno območje med Bernardinom in Fieso. Tu je več kopališč: Fornače, kopališče Riviera Piran, kopališče Hotela Piran, celotna Punta Piran in območje pod piransko cerkvijo. Prav tako so predlagali podaljšanje obstoječega kopalnega območja Fiesa na kopališče pred obnovljenim hotelom Barbara (ki je najbolj urejeno v

Fiesi). Uredbo bi moralo dopolniti ministrstvo za naravne vire in prostor. S prvo pobudo so na Okolje začeli julija 2019, januarja 2021 so dobili odgovor, da so začeli s postopkom obnove seznama, marca 2022 so objavili nov predlog uredbe. Vendar je oktobra 2022 ministrstvo postopek priprave in sprejema uredbe ustavilo. Letos pa so Okolju sporočili, da je potrebno veliko usklajevanj in postopkov, zato jim natančne časovnega načrta sprejema uredbe in seznama kopalnih voda niso mogli poslati. Okolje sicer skrbi za čiščenje, stare in neprimerne dostope v morje, ponekod so postavili tudi prhe. Na kopališčih ne morejo urediti novih, prijaznejših in invalidom primernih dostopov v morje, kopališča v Piranu so takšna, kot so bila že pred 60 leti. Najbolj presenetljivo je, da tu sploh ne jemljejo vzorcev kopalnih voda, kar pomeni, da v najbolj kopališkem mestu v državi ne vedo, kakšna je kakovost kopalnih voda. Ta kopališča so v resnici ogledalo slovenske države. Pirančani ne vedo več, ali to res počnejo zaradi popolne neučinkovitosti.

FRANCO JUR

Društvo Bolnikov z Distonijo Slovenije
Slovenian Dystonia Society

dbd

Distonija je motnja gibanja, ki se kaže kot ponavljano vzdrževanje nenormalnega položaja telesa ali kot pojav ponavljanih gibov. Lahko se pojavi na enem ali več delih telesa. Najpogostejša oblika je žariščna distonija vratu (spastični tortikolis). Ocenjujejo, da je pogostnost (prevalenca) 20–4000 bolnikov na milijon prebivalcev. To pomeni, da bi lahko trenutno v Sloveniji bilo do 8000 bolnikov z vratno distonijo. Gre za kronično bolezen, ki pomembno vpliva na kakovost življenja bolnikov, njihovo samopodobo in vsakdanje življenje.

Več na spletni strani www.distonija.si, kontakt: info@distonija.si

Nacionalna kampanja ozaveščanja strokovne in laične javnosti o distoniji.

MODRA LINIJA HOLDING

NOVA TOYOTA C-HR

HYBRID ELECTRIC
ALI PLUG-IN HYBRID

VSAKA IZBIRA ŠTEJE

DO 10 LET JAMSTVA

Povprečna poraba goriva za vozila Toyota C-HR Hybrid: od 4,7 do 5,1 l/100 km in emisije CO₂: od 105 do 116 g/km. Emisijska stopnja: za 2,0 hibrid EURO 6 AP in za 1,8 hibrid EURO 6 AM. Emisije NOx: od 0,0036 g/km do 0,0049. Oglikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delce PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. 10 letno jamstvo hibridne baterije velja ob rednih servisih na 1 leto ali 15.000 prevoženih km (kar nastopi prej) pri pooblaščenih prodajno-servisnih Toyota trgovskih mrežah. Po preteku tovarniške garancije vam ponujamo brezplačno vključitev v program jamstva Toyota Relax (vse do starosti 10 let ali 185.000 km). Slika je simbolična. Več na www.toyota.si.

AVTO CENTER JEREB 051/233-101, 051/682-666

Morje

Morsko okolje in živež v morju sta neprecenljiva, zato moramo posebno pozornost nameniti ohranitvi in varovanju morskega okolja ter preprečevanju onesnaženja.

Tega se zavedamo tudi na Upravi Republike Slovenije za pomorstvo, zato smo s 1. 1. 2016 po vzoru nekaterih drugih evropskih držav oblikovali posebno notranjo organizacijsko enoto Sektor za varovanje obalnega morja.

Vzpostaviti moramo ravnotežje med ohranjanjem in izboljšanjem življenja, boljšega varovanja okolja, sobivanja pristanišča, industrije in turizma na občutljivem, gosto naseljenem območju skrajno Severnega Jadrana. Gre za plitvo robno morje, ki je s treh strani omejeno s kopnim in je v njem razmeroma malo vode, zato je še posebej občutljivo na ekološke spremembe. Vse obalne države Jadranskega morja smo zaradi polzaprte lege našega morja še posebej ranljive, zato moramo biti vedno pripravljeni, da se hitro in učinkovito odzovemo ob morebitnem onesnaženju, predvsem pa, da to v prvi vrsti poskušamo preprečiti.

Na Upravi Republike Slovenije za pomorstvo zato delujemo preventivno »tripartitno«. Kapitanija skrbi za varnost plovbe na morju, Pomorska inšpekcija izvaja nadzor, Sektor za varovanje obalnega morja pa skrbi odpravo posledic nesreč in onesnaženja. V okviru sektorja skrbimo, da bi bila plovba po našem morju vedno varna, tako odstranjujemo trde predmete, mrtve živali in druge odpadke, ki se znajdejo v vodi.

Z uveljavitvijo novele Pomorskega zakonika smo kot novo pristojnost Uprave Republike Slovenije za pomorstvo v letu 2023 prevzeli vzdrževanje objektov

za varnost plovbe, ki ga zagotavljamo znotraj Sektorja za varovanje obalnega morja. Poleg tega sektor skrbi tudi za vzdrževanje lastnih plovil, vozil in stavbe »Sinji galeb« na sedežu Uprave Republike Slovenije za pomorstvo v Kopru.

V skrbi za zaščito kopalcev pred nepazljivimi upravljavci plovil postavljamo v poletni sezoni plovke, ki na divjih plažah označujejo kopalne vode. Vse morjeplovce opozarjamo, da plovki niso namenjeni privezovanju, ampak le označevanju področja kopalnih vod.

Naše morje je občutljivo in ranljivo, zato moramo še posebej paziti, da mu z lastnim nepremišljenim početjem ne škodujemo in ga raje manj, vendar preudarno izkoriščamo. Pri tem ne smemo pozabiti, da je morje naša dobrina, zato ga je vredno čuvati.

Bodite pozorni, ko v svoje plovilo točite gorivo. Preverite, če ga

točite v rezervoar goriva in ne v rezervoar za vodo. Ko nivo goriva prihaja do vrha rezervoarja, zmanjšajte pritisk točenja, da ne pride do razlitja preko oddušnika. Odpadke, ki jih med svojo plovbo ustvarite na plovilu, po pristanku odvrzite v za to namenjene zabojnike in poskrbite, da ne bodo končali v morju. S tem boste pripomogli k čistemu morju in varovanju morskih prebivalcev. Posledice današnjih slabih navad, ko veliko, predvsem plastične embalaže, konča v morju, čutijo predvsem morski prebivalci in zaradi teh odpadkov je morje vedno bolj onesnaženo. Kljub preventivnim ukrepom smo še vedno daleč od zavedanja, da s tem povzročamo nepopravljivo škodo celemu planetu, torej tudi sami sebi. Raje bodite kot morje, ki se neprestano lomi na skalah, pa vendar vedno najde moč, da poskusi znova. Spoštujte morje in njegove prebivalce.

Pripravi: Arturo Steffé

ZAV-SAVA.SI

Z roko v roki nismo nikoli sami.

Zato vam v vsakem trenutku življenja ponudimo svojo, ko nas potrebujete.

NIKOLI SAMI

SAVA
ZAVAROVALNICA

Le attività della CAN costiera

CAN COSTIERA: RINNOVATO L'IMPEGNO PER LA BASE ECONOMICA DELLA CNI

Tra le prime attività della CAN Costiera negli ultimi trenta giorni vi è stata la conclusione del bando pubblico per la promozione dei nuovi soggetti economici nel territorio in cui vivono gli appartenenti alla Comunità nazionale italiana. La selezione ha consentito di prendere contatto o di ribadire la collaborazione con numerosi giovani imprenditori e con le iniziative che hanno in cantiere. Su 19 domande pervenute, 15 sono risultate idonee e rispettose dei termini del concorso. Una commissione, formata anche da esperti governativi, ha provveduto a valutarle e a quantificare il supporto economico a cui hanno diritto. Dopo la stesura della graduatoria, in collaborazione con il Ministero della coesione e dello sviluppo regionale, 12 domande idonee sono risultate finanziabili. Gli imprenditori interessati sono stati invitati a Palazzo Tarsia per la cerimonia solenne della firma dei contratti di collaborazione. Prima di sottoscriverli con ognuno degli imprenditori scelti, il presidente della CAN Costiera, Alberto Scheriani ha preso la parola per rilevare la soddisfazione per l'interesse riscosso dal bando, per l'alto numero di partecipanti e di conseguenza le nuove opportunità di creare una base economica della Comunità nazionale ita-

liana o dei soggetti economici con sede nel territorio in cui essa vive. I mezzi a disposizione sono in costante aumento e gli accordi con Lubiana fanno presagire che nei prossimi anni le sovvenzioni tenderanno a salire. Scheriani ha ringraziato per il lavoro svolto l'Ufficio professionale della CAN, il responsabile dei progetti europei, Massimiliano Di Nardo e il segretario Andrea Bartole per il suo coordinamento. Per ogni singolo progetto giudicato ammissibile è stato possibile concedere al massimo 10 mila euro, anche se ovviamente il loro valore complessivo era molto più alto. La partecipazione propria degli imprenditori era circa del 15 %. I progetti ritenuti validi e con solide prospettive di sviluppo riguardano l'educazione dei bambini, la tutela dell'ambiente, l'informatica, l'edilizia, il comparto metalmeccanico, uno workshop per la produzione di materiale audio- vi-

deo, la fisioterapia, l'elettrotecnica, la nautica green nonché, come assoluta novità in regione, un servizio di consulenza matrimoniale. È stato constatato con gioia che la maggioranza delle iniziative che hanno trovato appoggio da parte della CAN sono state curate da imprenditrici. Di rilievo anche la parte conclusiva della cerimonia, con l'opportunità per i presenti di conoscersi, di scambiare qualche esperienza, ma soprattutto di abbozzare future collaborazioni. Nei giorni scorsi la CAN Costiera ha ultimato anche l'assegnazione dei mezzi economici ad istituzioni e enti della CNI per sviluppare le loro attività, che avranno ricadute positive sulla CNI, sugli eventi che possono promuovere e sulle condizioni di lavoro di cui hanno bisogno.

PROGETTI PER LE SCUOLE- LA LINGUA ITALIANA NEI TESTI DELLE CANZONI

La CAN Costiera ha promosso un interessante iniziativa per avvicinare l'uso della lingua italiana nei vari campi culturali. Ha offerto così agli allievi delle scuole medie della CNI un metodo innovativo e la possibilità di seguire una lezione di italiano in musica. Nel ruolo di protagonista dell'evento, svoltosi a Palazzo Gravisi, Filippo Graziani, figlio dell'indimenticabile Ivan, cantautore e chitarrista che ha firmato canzoni famosissime, scomparso nel 1997. All'incontro hanno presenziato i ragazzi del Ginnasio Gian Rinaldo Carli di Capodistria, del Ginna-

sio Antonio Sema di Pirano e della Scuola Media Pietro Coppo di Isola. A presentare l'ospite è stato il conduttore di Radio Capodistria, Andrea F. Ha fatto ascoltare alla platea delle video clip tra le canzoni più famose di Ivan Graziani, per poi passare al lavoro di Filippo Graziani, che tra l'altro nel 2014 ha partecipato nella categoria "Nuove proposte" al Festival di Sanremo con il brano "Le cose belle".

L'omonimo album ha ottenuto il premio della Targa Tenco nella sezione "Migliore opera prima". L'artista si è rivolto ai ragazzi in modo chiaro e diretto, parlando sia delle sue esperienze personali che del suo lavoro. Ha poi incentrato il discorso sull'importanza delle parole utilizzate nei testi delle canzoni, per esprimere al meglio quello che si vuole comunicare. Ha cercato di stimolare i ragazzi al dialogo invitandoli ad esprimere i loro gusti musicali per spiegare anche come nel tempo il modo di fare e di ascoltare la musica sia effettivamente cambiato. L'incontro ha sicuramente portato ai ragazzi dei punti di riflessione- hanno rilevato gli organizzatori- sull'utilizzo della lingua italiana nel mondo musicale.

€

PESCA IN MARE: IL SOSTEGNO DELLA CNI AI PESCATORI DEI COMUNI COSTIERI

Uno dei temi che ha tenuto banco in regione durante il mese di giugno sono stati i problemi dei pescatori della fascia costiera, oberati dalle multe che le autorità croate comminano loro nel caso gettino le reti oltre la metà del Golfo di Pirano. Pur rimanendo nei confini tracciati in mare dall'arbitraggio internazionale, Zagabria non riconosce l'intesa e sanziona i pescatori che invece vi si attengono. Alla questione sono stati dedicati a Lubiana due leggi. La prima è stata proposta dal Partito Democratico, che chiedeva l'impegno del governo sloveno per saldare tutte le pendenze aperte, ammontanti ormai ad oltre 3 milioni e mezzo di euro. Gli esperti del Ministero dell'agricoltura e il competente comitato parlamentare hanno già respinto simili soluzioni, poiché equivarrebbero- si sostiene- a riconoscere la linea di demarcazione in mare, tracciata dalla Croazia e non confermata dall'arbitraggio internazionale. Durante il dibattito alla Camera è intervenuto anche il deputato della CNI, Felice Žiža. "Nel mio intervento mi sono concentrato sulla situazione venutasi a creare dopo la sentenza negativa del Tribunale europeo per i diritti dell'uomo, che ha respinto il ricorso dei nostri pescatori. Con il tempo le multe si sono accumulate sempre di più, sfiorano i tre milioni e mezzo e colpiscono poche famiglie. Sono, quindi, cifre molto importanti. I pescatori della regione costiera, molti dei quali sono appartenenti alla CNI

sono depositari di tradizioni culturali ed identitarie del territorio. Ho pertanto sottolineato che lo Stato li deve tutelare completamente, offrendo loro il sostegno legale necessario e anche quello finanziario "ha rimarcato il parlamentare di nazionalità italiana. Un parziale sospiro di sollievo per i pescatori del capodistriano è arrivato con la proposta di legge stilata dall'esecutivo, che prossimamente sarà oggetto di dibattito parlamentare e con ogni probabilità anche approvata. Le modifiche degli aiuti ai pescatori prevedono l'indennizzo dei proprietari di barche che non possono spingersi tranquillamente oltre la linea mediana del Golfo di Pirano, in acque che secondo l'arbitraggio internazionale di alcuni anni fa, sarebbero slovene. Zagabria come noto non riconosce la sentenza della Corte

dell'Aia e continua ad emettere sanzioni contro chi varca la linea di demarcazione nell'Adriatico settentrionale. Le multe raggiungerebbero per alcuni la somma stratosferica di 500 mila euro. In caso di nuovi procedimenti penali, le autorità slovene con le norme previste si accollano tutte le spese legali e- provvedimento tanto auspicato- garantisce per il pagamento di sanzioni già passate in giudicato nel caso i tribunali croati ordinassero la riscossione forzata delle somme dovute dai pescatori sloveni. Ciò li mette a riparo anche dal rischio di essere arrestati per morosità in territorio croato o addirittura in mare e che i loro beni siano pignorati. Saranno modificate le regole per gli indennizzi, che annualmente superano i 200 mila euro annui e ora andranno soltanto a coloro che veramente vedono ridotti i loro introiti perché non pescano più tra Salvore e Pirano. Le norme adeguano la legislazione slovena a quella europea in materia di aiuti statali alla pesca o alla maricoltura. L'esecutivo propone di approvare le modifiche con procedura d'urgenza non appena potranno essere esaminate alla Camera.

AGGIORNAMENTO LINGUISTICO PER IL FURS

L'Ufficio per il bilinguismo della CAN Costiera continua i corsi di aggiornamento di linguaggio amministrativo italiano per i dipendenti degli enti pubblici. Vista la buona riuscita del corso organizzato per i dipendenti dell'Unità amministrativa di Capodistria, l'Ufficio per il bilinguismo della CAN Costiera ha svolto un corso di aggiornamento di linguaggio amministrativo italiano anche per i dipendenti dell'Amministrazione finanziaria della Repubblica di Slovenia. Circa cinquanta partecipanti, divisi in due gruppi, hanno potuto assistere a una presentazione sulla CAN Costiera, sulla Costituzione della RS e sulle leggi legate al bilinguismo nella Pubblica amministrazione, per poi approfondire il linguaggio tecnico-amministrativo legato alle loro attività, prima con una parte teorica e successivamente con una parte interattiva. L'Ufficio per il bilinguismo, su indicazione della direzione dell'Amministrazione finanziaria di Capodistria, ha fornito inoltre ai partecipanti un glossario con la traduzione di alcuni termini che utilizzano maggiormente nello svolgimento delle loro attività.

LA CAN Costiera aderisce al progetto “Cross Term”

Alla metà di giugno il Consiglio della CAN Costiera ha dato luce verde all'adesione al progetto Interreg denominato Cross Term. Come rilevato dal segretario, Andrea Bartole, si tratta di iniziativa italo-slovena della massima importanza. “Procederemo alla standardizzazione della terminologia legale e amministrativa in sloveno ed in italiano, così in Italia come in Slovenia e alla creazione di una piattaforma di interscambio di questa terminologia standardizzata che andrà implementata pure nella lingua friulana”. È inoltre necessario ideare e realizzare soluzioni partecipative, sostenibili e inclusive che coinvolgano e sensibilizzino i target group e l'utenza in generale. Il progetto apporterà un cambiamento radicale nella operatività multilingue della pubblica amministrazione che avrà a disposizione un documento strategico condiviso, volto a migliorare la qualità dei servizi linguistici, un modello per

la standardizzazione terminologica transfrontaliera sviluppato congiuntamente, nonché strumenti efficienti e di facile fruizione da parte dei gruppi target. Tutti questi risultati tangibili prodotti nell'ambito del progetto avranno un impatto duraturo, miglioreranno la qualità dei servizi offerti dalla pubblica amministrazione- hanno scritto i promotori di Cross Term. A disposizione vi sono 600 mila euro. Partner principale lo SLORI di Trieste, con impegnati in prima fila l'Ufficio del Bilinguismo presso la CAN Costiera e l'Ufficio regionale per la lingua slovena del FVG, che sono i due soggetti che si occupano della standardizzazione della terminologia giuridico-amministrativa negli enti pubblici e

del suo uso sia nei comuni sia negli organi della pubblica amministrazione nei territori bilingui. Aderiscono al progetto ancora altri importanti enti quali l'Agenzia regionale per la lingua friulana, la Facoltà di informatica dell'Università di Lubiana e il Centro di ricerche scientifiche di Capodistria. Di rilievo per i connazionali della fascia costiera l'apertura di un posto di lavoro. Alla CAN sarà impiegato a tempo determinato per la durata del progetto, quindi sino al 2026, un nuovo collaboratore professionale.

GEODETSKE STORITVE d.o.o. PORTOROŽ

VBS d.o.o. Portorož
Obala 125, 6320 Portorož
tel.: 05/677-85-80
GSM: 031/637-176
e-mail: bogdan@vbs.si

To so prednosti odličnega delodajalca

PODJETJA Z RAZLIČNIMI UGODNOSTMI, RAZVOJNIMI PROGRAMI IN FINANČNIMI DODATKI SKRBIJO ZA ZADOVOLJSTVO SVOJIH ZAPOSLENIH. STE TUDI VI RAZMIŠLJALI O ZAMENJAVI DELODAJALCA? POGLEJTE, KAJ PONUJAJO PRI LIDL SLOVENIJA.

Lidl Slovenija se lahko pohvali s konkurenčnim plačnim sistemom, najvišja plačna stopnja prodajalcev od 1. marca 2024 namreč znaša do 1.650 oz. 1.730 evrov bruto, plačna lestvica skladiščnikov pa do 1.530 evrov bruto. Poleg tega bodo zaposleni letos prejeli tudi skupno izplačilo nagrade za poslovno uspešnost v višini 800 evrov, junija pa jim je podjetje izplačalo do

sedaj najvišji regres v znesku 2000 evrov. Za lažje usklajevanje dela in osebnega življenja so v podjetju uvedli Lidlov 36-urni delovni teden kot polni delovni čas za prodajalce, skladiščnike in viličariste. Podjetje zaposlenim omogoča tudi karierno rast z razvojnimi programi in izobraževanji, za

€ nove zaposlene pa poskrbijo že s strokovnim uvajanjem in dodelitvijo mentorja in botra. V letošnjem letu so poleg ostalih ugodnosti dodali tudi vplačilo premije za kolektivno zdravstveno zavarovanje za vse zaposlene, tudi tiste, ki se jim bodo pridružili med letom ter brezplačno psihološko, pravno in finančno svetovanje. Ste pripravljeni na nov korak v svoji karieri? Obiščite kariera.lidl.si, preverite prosta delovna mesta v vaši bližini in se pridružite zadovoljni ekipi Lidlovk in Lidlovcev.

ŽELIŠ SKRBNODELOVNO OKOLJE?

Pridi na bolje!

Postani Lidl prodajalec/prodajalka v podjetju, ki ustvarja Dober lajfl!

Pridruži se nam na kariera.lidl.si

Preprosto več za vas

Ana Roš

Ana Roš je zvezda, kulinarična. Njena Hiša Franko ima tri Michelinove zvezdice. Leta 2017 je bila razglašena za najboljšo kuharico na svetu. Samoukinja, študirala je diplomacijo. V kuhinji se je znašla po sili razmer in ostala.

BOJANA LESKOVAR

Kaj je to?

Prva faza sirarjenja, ko predeluješ mleko, se zgodi pri 37 stopinjah, ko koagulira trda snov in kazein, to se pobere iz mleka, gre v solnico in oblikuje. Ko sirar z nožem obreže sir, ostanejo obribelni, da je okrogla oblika popolna. To so običajno dajali kokošim, midve s sestro pa sva to jedli namesto žvečilnega gumija. Sirarji so vedeli, kdaj pridejo dohtarjeve hčerke in kaj bodo jedle. O tem obstaja legenda še danes, zame je to spomin mlečne sladkobe in malo gumijastega okusa.

Na kaj pomislite, ko ste lačni?

Moja značilnost je, da nimam občutka za lakoto.

Ah, torej jeste, ker veste, da morate?

Ko sem živela sama, otroci so bili že od doma, sem enostavno pozabila jesti ves dan. Rutinsko sem pojedla zajtrk, ker sem prej športala, potem me je ujelo že kosilo, med katerim sem imela sestanke in ko je bil že večer, sem ugotovila, da nisem še nič jedla. Nisem imela občutka lakote, ki bi me k temu spodbudil. Ko pa sem v delovni rutini, tako kot sem zdaj, in vem, da brez rutine prehranjevanja ne bom jedla, jem zajtrk, kosilo in večerjo. Nikoli, ker bi potrebovala hrano, ampak mi je lepo za mizo in je to pomemben trenutek, ker vem, da človek prej ko slej zboli, če ne je. Če pa pomislim, kdaj se mi ob hrani cedijo sline, je to zagotovo ob siru. Siru se ne morem upreti. Zame je sir, hočem še, pa naj bodo mehki, francoski, slovenski, tolminski, bohinjski,

Njena mama je Koprčanka, del družine prihaja iz Dalmacije, del iz stare Gorice.

Vaš prvi spomin na hrano iz otroštva?

Moj spomin je vezan na dva različna prostora in različna trenutka. Eden je zagotovo naša kamnita hiška v Istri, kjer smo preživljali polovico maja in ves avgust. To je hiška na kmetih, v vasi, kjer še danes ni turistov. Živeli smo v simbiozi z vasjo, zjutraj smo pri ribičih kupili sardele, šli na divjo plažo, v morju oprali paradižnik, spekli sardele in to pojedli. Zvečer, preden smo se vrnili v hiško, smo si nabrali večerjo. Potapljali

smo se in nabrali klapavice ali vongole ali morske datule (takrat je bilo to še mogoče) v ustju reke Mirne, očistili v morju in zvečer naredili školjke v buzari. Ta okus sveže ribe, kaj je sveže iz morja, me preganja še vedno. Najti ta okus danes je zelo težko tudi na morju. Drugi trenutek pa so hribi in planšarije. Moj oče je bil zdravnik, lovec, močno povezan z lokalno skupnostjo in tako smo veliko časa preživeli med pastirji. S sestro sva jedli obribelne.

fermentirane skute ...
Tudi siri, ki smrdijo?
Vsi. Odpovedujem se mesu in ribam, tega doma ne jemo, mlečnim izdelkom pa se ne bi nikoli odpovedala.
Zanimivo. Veliko zdravnikov svetuje ženskam, naj po 50 letu ne jedo nič iz kravjega mleka.

Ne verjamem. V dolini Soče je življenjska doba zelo dolga, naša prehrana pa temelji na mlečnih izdelkih. Krava se poje, ko ne daje več mleka. Naša krava je mlečna krava, jemo veliko skute, sir je bil za zimo, jogurti, kefirji ...
Ali je odnos do hrane, način prehranjevanja, posledica vzgoje, tradicije?

Mislim, da je odvisno od vzgoje. Kot otroci smo zelo mehki in dojemljivi, starši pa ne smejo pretiravati v tem, da otroke silijo v hrano, ki jo otroški okus v tisti dobi ne prenese. Moja mama je naredila veliko škodo, ker sem kot otrok morala jesti kuhano zelenjavo, zabeljeno z oljčnim oljem. Od takrat ne jem brokolija in cvetače, to je bilo tako asketsko, grozno, da je bilo za otroški okus posilstvo. Zdaj že jem nekaj, kar imenujemo romaneskno, zeleno cvetačo, ker ni del otroške frustracije. S tem, kar kuhamo, dajemo vzorec otroku, ko odrašča. Pri mojih otrocih, Evi Klari in Svitu, sem bila vedno tolerantna, a hkrati diplomatska, vse sem jima dajala poskusiti. Svita sem vprašala, če bo poskusil surovo jelenovo srce. Brez predsodkov je pristal in zdelo se mu je dobro. Jedli smo polže in žabe, povedala sem jima, kaj jemo. Doma sem vedno dovolila, da imamo čokolado, piškote, to čemur se je moja mama izogibala, ker se mi je zdelo, da to mora biti otroku na voljo. Če ne, začne z goljufanjem in to postane navada. Otroka nista sladkosneda, čokoladi in piškotom je običajno potekel rok in smo jih morali vreči stran. Njune navade prihajajo iz mojih navad. Jogurt je vedno dober, planinski, nikoli sadni, namesto sladkorja jemo med, pojemo ogromno sadja, sklede sadja kar izginjajo. Eva Klara se je odločila, da bo vegetarijanka in smo z jedilnika črtali meso in ribe, nihče nima potrebe po tej hrani in je vse prav. Vidim, kako je moj input, kaj sem verjela, da je dobro, ostal, v nič ju nisem silila.

Jeste vampe?
Dolgo jih nisem zaradi ogabnih vampov, ki so nam jih kuhali v osnovni šoli vsak četrtek. Šola je smrdela do stranišča. V četrtek ni nihče šel na kosilo, čeprav ga tudi doma

nisi dobil. Vampe moraš znati pripraviti. Svit recimo tega predsodka nima, čeprav je hodil v isto šolo kot jaz. Zdaj imajo eno najboljših kuhinj med osnovnimi šolami. Ko sta bila otroka še v šoli, me je poklicala ravnateljica in me vprašala, če imam kakšnega kuharja á la Jamie Oliver, ki bi kuhal v šoli, da bi otroci okusili ustvarjalni način kuhanja. Jaz ga sicer nisem našla, ga je našla pa sama in hrana je od takrat res dobra. Potem pa smo enkrat šli z otroki v neko furlansko gostilno. Gledam naokoli po mizah, vidim kako se ljudje mastijo in vprašam natakarja, kaj jedo. “Vampe,” pravi. Naročimo in tisti vampi so bili tako dobri, da smo naročili še dodatno porcijo. Vidiš, kako moraš včasih predsodek vreči čez ramo, oziroma moraš imeti pravo izkušnjo dobro pripravljene hrane.

Je odnos do hrane pogojen tudi s tem od kod prihajaš? Kakšen je odnos do hrane tam, od koder si? Italijani, naši sosedge, so zelo ortodoksni jedci. Radi imajo jedi, pripravljene na točno določen način, pašta je kuhana al dente, parmezan se ne potrese po morski rižoti. Poljaki imajo točno določen odnos do

hrane?!
Tudi mi ga imamo. Primer. Naša blazno čudna navada je, da vsi jemo solato iz ene sklede.
Se vam zdi čudna?
Iskreno, že prej se mi je zdela bizarna, po epidemiji pa pravim, ne bom delila. Ne poznam te, ne vem, kakšna je tvoja higiena, imaš viruse, si bolan ... pa nisem ne panična, ne prestrašena. Tvoja vilica gre iz ust nazaj v skledo, tudi neznančeva. Zelo rada za mojo mizo gostim različne ljudi, ker tudi doma rada kuham. Pri naju z Urbanom doma, nas je kar naenkrat osem za mizo. V Istri sem naredila kosilo, za mizo smo bili Slovenci in nek tujec. Še predem sem uspela kaj reči, je moja

prijateljica že segla v skledo s solato, ta tujec pa je začudeno gledal in komentiral, vi ste čudni. To je tako, kot če bi vsi jedli juho iz iste sklede. Za nas je to nekaj običajnega, nekomu pa, ki to prvič vidi, je bizarno. Še ena izkušnja. Študirala sem v Italiji in večkrat pripeljala domov v Tolmin kakšnega sošolca. Ne bom pozabila sošolca iz Sicilije. Mama je naredila zajčkovovo obaroz ajdovimi žlikrofi. On to poje in vpraša, kje je pa glavna jed, ker zanj pašta ne more biti glavna jed, pašta je predjed in žlikrofi so pašta. Vsem za mizo je bilo nerodno, potem še njemu, to je pač ta kulturna razlika. Recimo, Italijan je juho samo, ko je bolan. Če jo naroči, ga vprašajo, če je bolan. Za nas je juha kulturna nedeljska jed. Ja, vse prihaja iz kulture prostorov, od koder prihajamo, in še enkrat, iz družine. Recimo primorska kultura mize je čisto drugačna od večine drugih. Za nas je miza pomembna, za mizo se pogovarjamo, dvakrat na dan sedimo za mizo ...

Se mi samo zdi, ali je kultura hrane sestavni del gostoljubnosti širi po Sloveniji? A je to, kaj bo na mizi, odvisno tudi od tvoje premoženjskega stanja?

No, s tem se ne strinjam. Velikokrat sem opazovala svoj nakupovalni voziček in nakupovalni voziček drugih. Moj je bil skromnejši, vzela sem najboljši jogurt, če ga že jem, mi ni vseeno katerega, nisem vzela nobenega “junk fooda”. Voziček ostalih pa je bil poln sladkih, gaziranih pijač, predelane hrane. Če izračunam, koliko porabim za hrano, ko kuham doma, je to polovica manj, kot porabijo drugi. Vzeti pa si moraš čas, da kuhaš in čas, da kupuješ dobro. Na primer, koliko stane kilogram skute? Pet eurov, to je planinska skuta.

Za razliko od rib, ki so 40 eurov ali več!

Če skuto posoliš, odcediš si-

rotko, daš v taperver posodo v hladilnik, jo imaš tam lahko celo leto. Beljakovinska vrednost skute pa je podobna mesu in je božanska.
Sta “junk food” in sladkor, ki je tej hrani dodan, da daje občutek sitosti, nekaj najslabšega kar se je v prehrani zgodilo? Ali gazirane pijače?
Prijatelju, ki dela na pediatrični kliniki, sem pomagala pri kampanji proti gaziranim pijačam. Na kliniki so ugotovili, da imajo vsi otroci, ki zbolijo za diabetesom, preveliko telesno težo. Z analizo ugotoviš, kaj družine teh otrok uživajo. Groza. Niti ne zavedajo se, koliko škode naredijo otrokom. Pri predelani hrani nikoli ne veš, kaj je v njej. Ko kupuješ surovo živilo, ponavadi veš, kaj kupuješ in sam dodajaš v hrano, kar tvoje telo potrebuje. Ščepec sladkorja? Popolnoma nič narobe, problem je, če ga je deset žlic in je to vsak dan in v vsaki jedi. Ljudem se ne da več kuhati in tudi ne znajo ali pa se jim zdi to zapravljanje časa. Kupujejo predpripravljeno ali pa predelano hrano. V katerokoli trgovino greš, je polovica hrane predelane. Hrenovke, ravioli, testenine, njoki. Koliko časa potrebuješ za skutne njoke? Natančno sedem minut, se pa moraš s tem res ukvarjati. V predelani hrani je srž problema človekove prehrane danes. Jaz grem na burger, ampak tja, kjer ga delajo iz mesa in so štručka in omake narejene doma. Tako je burger nekaj povsem drugega od tistega, kar mislimo, da je, ko jemo “junk” burger.

Zaradi dolgoletnih izkušenj prepoznaš hitro hrano?

Seveda, predvsem pa jo prepozna moj želodec. V takih primerih pomaga dober domač brinjevec ali pa

žganje z zelišči.
Ko sem gledala fotografije vaših krožnikov na spletu, sem imela občutek, da so to slike, ki jih je narisal slikar.

To je estetika, kreativna. Ti najprej ješ z očmi, potem ješ z vonjem, 80 odstotkov okusa določa vonj. Ko zapreš nos in oči in poskusiš hrano, je od 60 do 70 odstotkov sploh ne boš prepoznal. Potem šele pride okus, ambient in vse ostalo.

V gostilni, ki sta jo prevzela s prejšnjim partnerjem, ste bili najprej v strežbi, on pa je kuhal. A ste vseeno kdaj imeli kakšne pripombe na to, kako se je hrana pripravljala? Tako, mimogrede.

Tako se je začelo. Ko sva se s prejšnjim partnerjem spoznala, še nisem končala faksa. V gostilni sem pomagala kot študentka. Potrebovala sem denar, tako sva bila več skupaj in bilo je zanimivo. Najino življenje je bilo brezskrbno. Nisva imela otrok, nisva imela kreditov, ne investicij, gostilna je bila v lasti njegovega očeta. Takrat sva tudi veliko potovala po svetu in jedla. Vikend v Parizu, Londonu, Barceloni. Jedla sva, kar naju je zanimalo. Ko sva se vrnila, sem ugotovila, kakšen razpon je lahko v gostinstvu. Lahko delaš po inerciji, najmanjšem odporu, lahko pa vlagaš v kuhanje vse to, kar sem prej omenila, kako iz enostavnih sestavin, ki definirajo dolino

Soče, narediš velike stvari. Vodju kuhinje sem recimo takrat rekla, a ne bi bilo bolje, če ne kuhamo tega, kar kuhajo vsi, pasto skolioero, ker jo imajo radi Italijani. A ne bi recimo polnili raviole s hruško in kuhali v sirovem fondiju? Rekel je, pokaži mi kako se to naredi. Tega nisem znala, ker nisem nikoli delala v kuhinji, samo kreativna sem bila. Sem pa stalno spraševala, a lahko kakšno začimbo več, dajmo malo življenja tej hrani!

Vodja kuhinje je kmalu odšel, potem sta jo vodili dve dekleti, ki sta potrebovali vodjo. V tem času se nam je sistem že sesuval. Valter, bivši partner, je kuhar po izobrazbi in je šel v kuhinjo. Navajen je bil družabiti v gostilni. Vsi so spraševali po njem in medtem ko je on klepetal z gosti, se je meso zažgalo. V kuhinji moraš biti dobesedno za zaprtimi vrati. Potem sem šla v kuhinjo jaz, ker druge izbire ni bilo. Začela sem kot popoln samouk.

So Michelinove zvezdice breme, določajo način kuhanja?

V zvezi s tem je veliko stvari. Hiša Franko je bila uveljavljena restavracija v svetu, ko je Michelin v Slovenijo šele prišel. Podobno se je zgodilo v Mehiki in se bo zdaj v Peruju. Mi vsi smo bili samorastniki. Če si kot mlad kuhar začel v Franciji, si bil standard Michelina, ki si mu sledil. Pri nas ni bilo standarda in tudi kritike ne, dolgo. Še danes jih je zelo malo, ki res vedo, kaj delajo. Predvsem premalo potujejo, je pa res, da si težko privoščijo vsak dan za obrok plačati 500 eur. Ko smo slišali, da bo Slovenija dobila Michelina, sem mojim rekla, ali bodo dve zvezdici ali pa nobena. Zakaj? Hiša Franko je naš dom, ustvarjali smo jo tako, kot smo mislili, da je prav. Tako so nas gostje vzljubili in je ne bomo spreminjali. Lahko smo samo še boljši, ampak koncept mora ostati enak. Lahko imaš tri zvezdice pa prazno restavracijo. Ko sem se pogovarjala z direktorjem Michelina in me je vprašal, če smo srečni, sem mu pritrdila. Mi obstajamo že nekaj časa in povedala sem mu tudi, da bomo dobili dve zvezdici. Zasmeljal se je in dejal, ravno zato ker ste tako drugačni, unikatni, trdo delate in iščete okrog sebe. Še pred dvajsetimi leti bi hoteli imeti foie gras, kaviar in ostrige na mizi. Ker se je svet spremenil, spremenil se je tudi jedec, se je moral spremeniti tudi Michelin. Tudi oni so se morali modernizirati. Kdo hoče danes pojesti sedem tisoč kalorij v enem obroku, kar je povprečen

francoski fine dinning? Že večkrat so me vprašali, če so zvezde za nas stres. Ne, naprej delamo tisto, zaradi česar smo bili nagrajeni. Nikoli nismo delali za nagrade. Vsi smo perfekcionisti, imamo kilometrino, naša kuhinja je velika, 40 nas je. Moja glavna kuharica je Američanka, ki je prej delala v treh zvezdicah v San Franciscu. Bolj me je strah tega, da mi bo kdo rekel, tole mi pa ni bilo všeč. Delaš najprej za goste in zase, vse nagrade in nazivi so posledica. Če ostajam pri svojem prepričanju, trdo delam, pazim, da so moja živila čimbolj lokalna, s tem podpiram tudi lokalno okolje. Ne bom rekla, da ne morem zgrešiti, seveda lahko. Če mi vzamejo zvezdico, se mi svet ne bo porušil, zame je pomembno, da je gost zadovoljen.

Kako se odzovete, če gost ni zadovoljen? Razumete?

Seveda razumem, zgodi se enkrat na leto. Čutila, ki jih uporabljamo, so zelo subjektivna. Vse to sem predelala s psihoterapevtom, ker sem se preveč vznemirjala, če mi je kdo rekel, ta feta pršuta je pa malo presuha, recimo. Psihoterapevt mi je povedal, da nikoli ne moremo zadovoljiti vseh, objektivno je to nemogoče. Četudi si popoln, te deset odstotkov ljudi ne bo razumelo, ne bo želelo, imajo slab dan. Ker mi ne moremo imeti slabega dneva, vsaka stvar se dela do popolnosti od jutra do večera. Napak ni. Potem pa se moraš soočiti s tem odstotkom nezadovoljnih. Zgodilo se je, da mi je gostja rekla, da pekoče ne je in sem ji predlagala, da ji prinesemo pol pol. Ko je pojedla, je priznala, da je bil pekoči del boljši. Predvsem se ne poskušam razburjati, če nisem objektivno kriva, če pa sem, se posujem s pepelom.

Katere začimbe, razen čilija, ki ga redno dodajate jedem, delajo hrano?

Začimbe so življenje. Na dveh pomembnih izletih, kar se začimb tiče, smo bili letos z ekipo, v Indiji in Egiptu. V Indiji so me neprestano spraševali, kaj mi je všeč pri njihovi hrani. Začimbe, sem rekla, vsaka hrana ima svoj okus. Težko rečem, kaj je moja najljubša zbirka začimb ali začimba. Za zelenjavo potrebuješ ene začimbe, za meso druge. Nora sem na kefir lime, limonino travo. Včasih skuham govejo juho, jemo v dveh delih. Prvi dan pojemo juho in meso iz juhe s solato, naslednji dan pa iz nje naredim neke vrste tajsko juho, dodam kefir lime, limonino travo, čili in je popolnoma drugačna. Od mediteranskih timijan, origano, bazilika, rožmarin, žajbelj, odvisno kaj pripravljáš.

Kaj bi svetovala vsem nam, ki radi kuhamo doma? Kaj svetuje najboljša kuharica na svetu? Moja stara mama, ki je imela gostilno, je vedno rekla, imeti moraš ostre nože in česna in čebule ne daj v mrzlo olje.

Česen in čebulo, odvisno od tega kaj rabiš, počasi topim v olju, dostikrat dodam kapljico vode, če ne, takoj zagreni, ker karamelizira. Če vržeš čebulo na močan ogenj, bodo robovi takoj črni, pri česnu je enako. Torej toplo olje in minimalen ogenj. To je potem tudi lažje prebavljivo.

Doma potrebuješ tri dobre nože, ne celo vrsto. Enega,

majhnega, ostrega, ki je primeren za lupljenje česna, recimo, nujno dolg nož za daljše reze in še enega, s katerim lahko seklaš. Potrebuješ dober palični mešalnik, s katerim lahko narediš gladko tudi maso za palačinke. Ponve, tri je dovolj, ogromen lonec za pašte, če ste paštariji, tako kot mi, ker moraš pašto kuhati v ogromno vode. To je to.

Kaj pa kuhanje?

Recimo to, kar sem rekla, pri kuhanju pašte potrebujete velik lonec in ogromno vode. Primorci jemo res al dente pašto in običajno jo skuham do konca v omaki, pomeni, da jo dam v omako res še zelo čvrsto. Torej je ključna količina vode, preciznost pri dolžini kuhanja in občutek. Recimo, buče si niso enake, opazovati jih moraš, ko jih kuhaš. Za pripravo skutnih njokov moraš vedno paziti, kakšno skuto uporabiš. Večkrat malo goljufajo in te skute imajo še veliko sirotke, niso odcejene. Ta skuta je težja in jo lahko dražje prodaš, a za njoke ni dobra. Moraš jo odcediti. Živila moraš opazovati in se ne bati začimb, okusa. Pašto lahko narediš, če imaš šop žajbla, oljčno olje, malo masla, kos sira.

Slovenci so večinoma krompirjevci.

Ravno včeraj sem jedla res dober krompir. Ob hiški, o kateri sem govorila, imamo sicer vrt, ampak še ni nič zraslo, ker kar naprej dežuje. Šla sem na tržnico v Novigrad, kupujem pri nekem fantu, ki ima krasno zelenjavo, zelo dober paradižnik in noro dober krompir. Nabrala sem divje šparglje. Krompir sem, neolupljen, narezala na pol cm debele koščke, ga kuhala v malo vode, ko je skoraj povrela, dodala oljčno olje, vrgla vanj šparglje in malo nduje sem imela doma, zraven še skledo solate in obed je bil popoln. Lahko bi pa uporabila

žajbelj namesto špargljev in bi bilo ravno tako dobro.

Obstaja slovenska gastronomija?

Slovenski prostor zelo težko poenotiš v enega, ker smo si tako različni. Slovenija je najmanjša država na svetu z največjo geografsko raznolikostjo, tudi s tem, kaj kje raste in kulturo, ki se spreminja skozi prostor, kjer živiš. Raznolika so tudi zgodovinska dejstva. Živim na italijanski meji, ki se je premikala levo desno. Če pogledaš avstrijsko mejo, so se ljudje selili gor in dol, potem je meja z Madžarsko, ki je še ena kulturna identiteta in potem še hrvaška meja, ki je naša meja z Balkanom. Ljudje so se selili, z njimi pa tudi hrana. Pri nas ima vsaka vas druge značilnost. Zelo težko vlečeš nit. V dolini Soče jemo kobariške štruklje, nikjer ni nič podobnega. Jemo zabeljeno poletno, ki sodi v alpski prostor, delamo friko, sirno župo, nič podobnega ne najdeš drugod po Sloveniji. V eni uri si v Izoli, ješ sardele, skuše, brodet, bakalar na belo. Potem greš v Prekmurje in imaš madžarske golaže, na severu zelje in žgance. Včasih poskušam reči, da je morda štrukelj tisto, kar nas nekako povezuje, ker smo potrebovali neko povezavo. Dejansko je pa takole: ko ješ kobariški štrukelj ali pa zavit skutni štrukelj, sta to dva različna svetova, kot da primerjaš kitajski in japonski njok. Mislim, da bi morali biti bolj ponosni na to, da je naša kulinarika pisana in spodbujati to, da skoraj v vsaki vasi ješ drugače, zato pa je treba obuditi lokalno hrano.

Kje ste najbolje jedli doma in kje v tujini?

Težko je to reči, zelo je odvisno od razpoloženja. Za Slovenijo bi morale biti zgled Valterjeva Polonka v Kobaridu, kjer je obudil stare posoške jedi, ki jih je težko narediti, spoštujem Bujol v Izoli, tudi v hotelu Marina so pridni. Sem bi poslala turiste, ker se res dobro je. Sebe moram izvzeti, ker sebe ne morem ocenjevati. V svetu poulična hrana na Tajvanu, Bangkok in njihova pisana ulična hrana, so pa začeli razvijati tudi restavracije. Včasih bi rekla mehiška hrana, pa zdaj ugotavljam, da ni zame, japonska hrana je pa zame preresna. V japonski hrani pogrešam presenečenja, popolna je tako kot ruske balerine. Tako je popolna, da je dolgočasna. Nekajkrat sem bila v Tokyu in Kyotu, kjer sem jedla najboljše sušije in ribe. Obožujem to hrano, ampak ... pogrešam kreativnost. Pa prava indijska hrana, ne moreš nehat jesti.

Veliko ljudi si želi jesti vašo hrano, pa si je ne more privoščiti. Ste kdaj razmišljali, da bi naredili različico Hiše Franko, pa ne Jaz, ki ne bi bila tako draga?

Ne moreš. Pri nas ni glavni problem cena sestavine, vse kupujemo sicer lokalno in nikoli se ne pogajam, je pa delovna sila zelo draga. Če hočeš tak in tak krožnik, ki je popoln, potrebuješ toliko in toliko rok, ki to ustvarja. Sicer pa prirejam veliko dobrodelnih dogodkov, kjer čutim, da je to prav. Septembra gremo v Gvatemalo. Zanimivo, v Sloveniji teh pobud ni. Naredili smo večerjo po poplavih in ves denar donirali dvema starejšima ženskama. Na najini poroki sva zavrnila vsa darila in odprla račun pri Karitasu. Če lahko pomagam, pomagam. Ga pa še ni bilo junaka v Sloveniji, ki bi naše in moje znanje izrabil za nekaj dobrega. Gostinstvo pa je na velikem razpotju, delovna sila je prevzela tempo in iniciativo, mi pa ne moremo višati cene v nedogled, zato veliko lokalov ne zmore več in se zapirajo. To pa je tudi globalni problem, ne samo naš.

Foto: Suzan Gabrijan
Celoten intervju lahko preberete na www.obalaplus.si

Pridelujejo:
Kmetija Parovel,
Kaligarič,
Poropat Sergio
in Poropat Fabio

PARADIŽNIK VOLOVSKO SRCE

Pridelujejo:
Kmetija Pucer,
Štular in
Prodan

JAJČEVEC

Pridelujejo:
Kmetija Krmac,
Pribac in
Kramesteter

BRESKVE

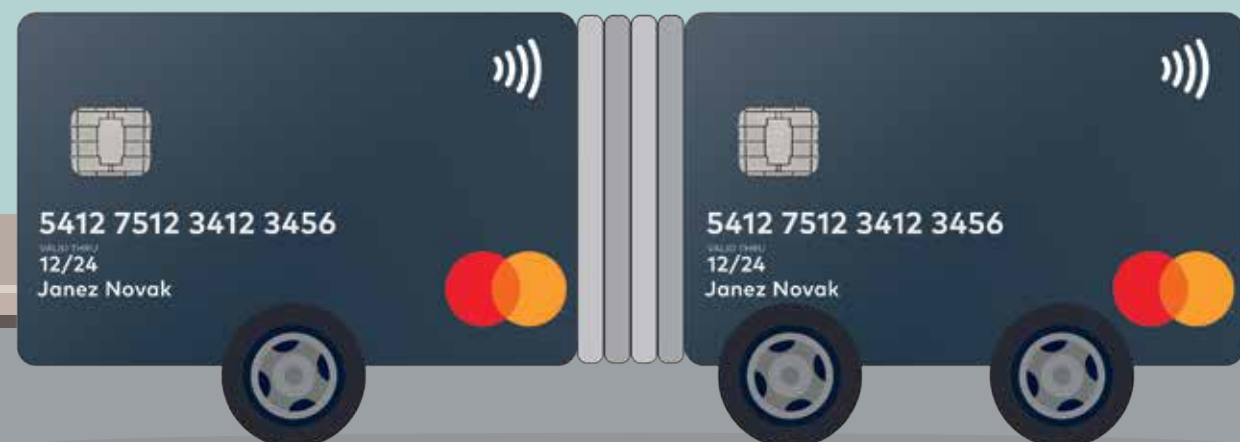

Našo kakovost pridelkov dokazujejo certifikati ekološke, integrirane in Global Gap pridelave ter certifikati Izbrane kakovosti.

AVTOBUSNA KARTA JE ZDAJ KARTICA.

V KOPRU IN PIRANU LAHKO NA AVTOBUSIH
MESTNEGA PROMETA VOŽNJO PLAČATE
BREZSTIČNO S KARTICO MASTERCARD.

VLAK JE ZA VSE

Najboljše poti so tiste, ki jih
skupaj ohranjamo zelene.

www.sz.si

 Slovenske železnice

KATJA PEGAN

PARK

V Brnu vsako jutro hodim v park Lužanky. Sprehod skozi park, kot jutranje poganjanje telesa na obrate, ki jih bo v dnevu potrebovalo, je zame popolna novost. Vsakodnevna hoja ob morju, ki jo mnogi opravljamo navsezgodaj, je seveda s hojo po parku neprimerljiva, ker je morje nekaj tako posebnega, da potrebuje svojo kolumno. Ampak tudi park, ki ga do zdaj nisem poznala, lahko v svoji intenzivnosti jutranje srečevanje človeka s samim sabo približa hoji ob morski obali.

Ko sem prvič vstopila v park (stanovanje, v katerem sem stanovala v Brnu, je zelo blizu parka), se mi je kar smejalo. V letih, ki jih ni malo, še nisem bila v tako velikem parku, ki je pravzaprav gozd sredi mesta, čaroben in tih, poln ptičjega petja in redkih dreves, prepleten s potkami kot kapilarami, s klopami v zavetju marelastih krošenj, ki nudijo streho in objem. O parku izvemo, da leži na 22 hektarih, da je najstarejši javni park na Češkem in z letnico 1786 eden prvih v srednji Evropi. Danes nosi naziv Kulturni spomenik Češke republike.

Hoja po tem parku, ki ne ustreza mojim predstavam o parku z ribnikom, nekaj palmami in posušenim pušpanom (kakršen je bil edini park v mestu mojega otroštva), je hoja med visokimi, zdravimi drevesi, ki jih nekaj tudi prepoznam, ogromnimi živimi mejami, ob bajerju s trstičjem in racami, med pticami, ki jih je ogromno, ververicami in metulji. Sonce, ki zjutraj prodira skozi krošnje in zlati travnike, navdihuje vse prebivalce in obiskovalce. Prav nič čudno se ne zdi, da so jezuiti v 18. stoletju tu zgradili kapelo in okrasni vrt, v katerem so meditirali, razmišljali in počivali. Tudi danes se park lahko uporablja v te namene.

Torej, vsako jutro hodim in poskušam odmisлити čas, v katerem živim. Poskušam odmisлити volilno nedeljo, ko se govori o prihodnosti Evrope, kot da je brez vsega tega cirkusa ne bi bilo. V petek pred molkom sem videla po mestu nekaj podobnega predstavitvi posameznih strank in ker čeških kandidatov ne poznam (razen Japonca Okamure, opozicijskega voditelja, ki je proti migrantom in proti evru), sem dogodke bolj razumela kot turistično ponudbo. Meni so se zdeli vsi prijazni, veseli, nihče ni tulil v mikrofون, zapredeni v svoj češki jezik (angleščina nima tu niti za burek) in z obveznim pivom pred sabo.

Torej, hodim in vsak dan me park navdaja z optimizmom. Vsa ta drevesa, ki rastejo tu že stoletje, se mi zdijo povezovalci časa, in mogoče prav zaradi jezuitov pomislim na Italijana, laičnega teologa Vita Mancuso, ki pravi: Za razliko od kamenja in drevja, ki je, kar je in ne more spremenjati svoje narave, človek lahko spremeni samega sebe. Pravi, da je lahko podoben hudiču – hudoben, neumen, nasilen, sposoben takšnega zla, ki ga preostali živalski svet ne pozna – lahko pa je ustvarjalen, lahko rešuje življenja, lahko navdihuje. Da bomo izbrali pravo stran, moramo prisluhniti naravi. Če jo še sploh slišimo od vsega tega kričanja sveta.

LEON MAGDALENC

VOJNA DO ZADNJE KAPLJE ZNOJA

Smo sredi vojne. Na terenu se bijejo taktične bitke. Eni gradijo bunkerje, drugi vse stavijo na napad. Na teren mnogi pošljejo vse svoje rezervne sile. Osvaja se teren, meter za metrom. Ped za pedjo. Pride do premoči, ki jo je potrebno izkoristiti. Pride do eksplozij navdušenja in žalosti. Obramba je velikokrat na kolenih ali preluknjana kot švicarski sir. Po zraku letijo projektili in prave bombe, ki jih nobena obramba ne more zaustaviti in skoraj vsi obljublajo, da se bodo na terenih borili do zadnje kaplje krvi in tam pustili srce. Ob terenih pa se slišijo pozivi, da je treba vse staviti na napad in ni predaje. Ja, ni predaje do zadnjega sodniškega žvižga.

Tako se v Nemčiji odvija evropsko nogometno prvenstvo. Opise obvladuje žargon, ki ga poznamo iz vojn, vojaških operacij in tragedij. Nogomet ima veliko skupnega z vojnami od nekdaj, če že zaradi njega ni celo kje prišlo do nje. Že formacija enajstih igralcev na terenu je simulacija vojaškega odreda, voda ali skupine. Spređaj so napadalci, na sredini povezovalci in v ozadju obramba. Delujejo kot ekipa, ki ji poveljuje desetar. To je lahko trener ali kapetan moštva. Edini smisel te globalne igre je uničiti nasprotnika. Eni z grobo fizično silo, drugi s prefinjeno taktiko in tretji z malo sreče. Napadalec vedno reče, da mora biti v pravem času na pravem mestu. Predvideti mora, kje bo žoga in ga ne sme zanimati, kje je. Vsi trdijo, da mora napadalec imeti nos za gol. Podobno velja za dobro izurjene vojake. Morajo biti tam, kjer bo nasprotnik najbolj šibak. Tam, kjer bo zevala luknja v obrambi ali pa tako stiskati obroč okoli nje, da ta enkrat poklekne. Ko ekipa poklekne, nasprotni navijači doživijo delirij. Maha se z zastavami, zasmehuje poražence in praznuje pozno v noč ali zgodnje jutro. Vsaka dobljena bitka je na ravni zmag, o katerih beremo v zgodovinskih knjigah.

Nogomet pa ima z vojnami poleg taktike in žargona še nekaj skupnega. Pri obeh gre za velik posel. V vojnah prosperira industrija orožja in korporacije ali pa nacije, ki na osvojenih ozemljih črpajo zasežene resurse ali pa preprosto plenijo in preprodajajo. Nogometno prvenstvo zna postreči s takšnimi številkami, da se nam, normalnim Zemljanom lahko samo zvrtili ali pa le zavijamo z očmi. Posel delajo sponzorji, opremljevalci in prodajalci vse krame, vezane na štiriindvajset ekip. V Nemčiji se bojujeta dva ducata ekip za nekaj kosov pogače, ki jih bo odrezala krovna UEFA. Je pa svojo pogačo že pristavila Kitajska. Uradni sponzor za prevoze vseh, ki nastopajo, in vseh, ki spremljajo vojskujoče se ekipe, je avtomobilska znamka električnih vozil BYD. To je kratica za Build Your Dreams. Torej, gradi svoje sanje in nogomet nam prodajajo prav s tem sloganom. Dajmo zgraditi svoje sanje. Upajmo si sanjati. Ja, tudi majhni kot mi, da bomo premagali večje in močnejše. Borili smo se do zadnje kaplje znoja.

ANDREJ MREVLJE

OBELEŽJE

Do obnove več kot štirideset let starega prijateljstva s kitajskim sostanovalcem, s katerim sva delila sobo na Univerzi v Nankingu, v republiki Kitajski, najbrž ne bi prišlo brez pomoči glasbe. Poleg začetne simpatije in skupnega interesa, da bi po letu in pol skupnega šolanja nadaljevala s stiki, sva skovala tajni slovar, ki naj bi nama omogočal nenadzorovano dopisovanje in izmenjavo informacij preko meja najinih dežel, se pravi Kitajske in Jugoslavije. Bolj kot za vohunski jezik nama je šlo za prijateljsko skrb in necenzurirano komuniciranje potem, ko sem se vrnil v Evropo, cimer pa je ostal na Kitajskem, kjer ga z mojim pisanjem nisem hotel spravljati v težave. Stvari so se že po nekaj mesecih obrnile drugače. Najin tajni slovar šifer je postal nepotreben in povsen infatilen, saj sta se najini življenji spremenili in prilagodili bolj konformnim oblikam, za katere ni bilo potrebno šifrirano komuniciranje. V vsakdanjem življenju so se razvijale nove oblike komunikacij, sodelovali smo v mednarodnih konferencah, med prijatelji je potekala redna izmenjava mnenj, s katerimi so izginile vse potrebe po skrivnostnih oblikah izmenjav, dokler se najini karieri nista preusmerili v akademski. Še predno pa sva se na Kitajskem ločila, sem skušal prijatelju svetovati, kako se lotiti Amerike. Dejansko sem imel pri tem nekaj uspeha, saj je moj prijatelj leta 1988 v Ameriki začel študij PHD in nato še akademsko kariero v Seattlu, kjer se je pred dvema letoma upokojil. V vsem tem obdobju sva se nekajkrat srečala v Nankingu, dvakrat me je obiskal v Rimu, sledili so občasni telefonski razgovori in neokirana pisma. Nato pa je sledilo 14 let tišine, čeprav oba živiva v Ameriki, on v Seattlu, jaz v New Yorku. Kovid, družine, otroci, posvojeni in lastni so med starima prijateljema povzročili tišino in previdno izolacijo. Če dodam še negotovost ameriško-kitajskih odnosov (jaz se nikakor nimam za Američana) in moj kritičen odnos do Kitajske, je molk med nama postal logična posledica. Vse, dokler nisem nekega dne dobil iz Afrike fotografije, kamor je moj stari prijatelj kot upokojeni univerzitetni profesor s svojo ženo odpotoval na safari. Poleg pozdravov je bila v digitalni fotografiji še novica, da se mu je po petih letih uspelo vrniti na Kitajsko, kamor nima več volje, da bi se vračal. Takoj sem začel načrtovati, kje in kako bi se lahko srečala. Nedvomno bi to moral biti New York, ker mi trenutno zaradi zdravstvenih težav ni mogoče potovati. In tukaj nastopi glasba. Moja žena je za družino priskrbela vstopnice za musical Illinoise, enkratno koreografijo studijskega albuma z istim naslovom, ki sta ga v svojih tinejdžerskih letih z navdušanjem poslušala oba njena otroka. Glasba, ki jo je napisal Sufjan Stevens, je tudi meni vstopila v uho, album pa je izšel leta 2005. Skratka, preko dveh posvojencev, ki sta prepevala Illinois - predvsem pa hit Chicago - pred približno 15 leti, so mi ostale v glavi melodije, v kombinaciji z indi glasbo, ki se je ponovno pojavila pred dobrim mesecem, ko se je na Broadwayu pojavil Illinoise, tokrat v obliki musicla. Tistega dne, ko je žena odpeljala družino v St. James Theater, spet nisem mogel na predstavo, zato pa sem prijatelju predlagal, da si zadevo ogledava skupaj v dnevih, ko je prišel na obisk k sinu zdravniku v New Yorku. Tveganje je bilo veliko. Ste že kdaj skušali ugotoviti kakšen glasbeni okus imajo Kitajci? Najpreprosteje je reči, da ga nimajo. Kljub temu sem tvegati in uspel. Povrnili sem staro prijateljstvo in oživel zanimanje za Illinoise, ki je izredno zanimal žanr, z elementi glasbe, ki vas bo prevzela. Illinoise je - tudi za Kitajce!

DORJAN MARUŠIČ

JUNIJ: POLITIKA, ŠPORT IN RUDI

Junij je mesec, ko vstopimo v poletje, pri nas najbolj vroč letni čas. Začel se je z evropskimi volitvami in štirimi referendumi, kjer so VSI razglasili zmago, takšno ali drugačno, pravzaprav ni bilo poražencev. Vsi vidni posamezniki in stranke so v en glas razglasili zmago, kot da ne bi želeli ostati v stiku s stvarnostjo, s prihajajočim evropskim prvenstvom v nogometu, olimpijskimi igrami in vragolijami bisera Luke v NBA, zato ocenimo zdrse po volitvah skozi športna očala. Ob objavi seznama devetih izbrancev bi slednji moral marsikoga razveseliti, saj nas jih nekaj ne bo več utrujalo doma, iz Bruslja pa se jih zagotovo ne bo toliko slišalo. Ja, izvoz je donosna usmeritev! Tudi tako lahko cinično ocenimo rezultat, saj nas doma vodi levo sredinska družba, v Bruselj pa pošiljamo desno sredinsko skupino. Tudi taki so se oglasili: v kolikor bi bile to državno zbarske volitve, bi s tem rezultatom prestopili prag. Skratka, če bi lahko igrali rokomet, bi premagali vaterpoliste. Plešem, plešem ... bi zapel naš slavček Rudi.

Kaj pa referendumska vprašanja? Tu so bili bolj previdni. Bili so posvetovalni referendumi. Politika se je POSVETOVALA z ljudmi. Volja ljudstva je bila enoznačna, z dodatnim referendumom bi bila »metla«. Skratka, politiki zresnite se in prisluhnite ljudem! Razlika v prid za je bila pri referendumu o pomoči pri prostovoljnem končanju življenja nad 10 odstotki. Pri teku na 400 m bi drugi zaostal za 40 metrov, pri plavanju na 100 m za 10 m ... Ne bom nadaljeval, saj razumete: ob taki razliki bi vsak športnik utihnil. A politiki zmorejo več, med drugim je ena poslanka predlagala ponoven posvet s stroko. Morda s tisto, ki je že desetletja proti!? Nadaljujte s svojim delom, pripravite zakonodajo, poskusite se kulturno pogovoriti v parlamentu in uzakonite voljo ljudi. Posvetovali ste se, povedali smo svoje in sedaj na delo. Greva naprej ... bi zapel Rudi.

Tako kot naš biser v NBA, po današnji zmagi gre naprej in ne obupuje. Želim mu, da s svojo ekipo preseže statistiko vrnitve po 3:0. Ko pa smo pri statistiki, bi res rad videl, kdaj v zgodovini finalnih tekem je najboljši igralec ekipe dobil šest osebnih napak tik pred zaključnim in odločilnim delom tekme. Ali jim je preko luže res težko priznati, da jih Luka uči košarko? Vem, da sem pristranski. Tako kot verjamem v preboj nogometašev vsaj v drugi krog in olimpijsko medaljo v ekipnih športih. Bodimo ponosni na naš genom, spoštujemo in cenimo naše uspehe na vseh področjih, ne le v športu. Poskusimo preseči vsakega od sedmih grehov! In Rudi bi zaključil z Istrskim maratonom.

V Koper prihaja 5. Festival FUGA

ŠEST VEČEROV VRHUNSKIH GLEDALIŠKIH IN AVDIO-VIZUALNIH PREDSTAV ŠTUDENTOV UMETNIŠKIH AKADEMIJ IZ VSE EVROPE

Med 10. in 15. julijem 2024 bo Koper gostil preko 50 študentov umetniških akademij iz vse Evrope, ki na 5. edicijo Festivala FUGA prinašajo vrhunske gledališke in avdio-vizualne predstave. Festival, ki ga organizirata Gledališče Koper in Kulturno izobraževalno društvo PiNA, je brezplačen za vse obiskovalce. »Letos smo prejeli prijave kar devetih držav in izbrali šest predstav, ki nagovarjajo sodobnega človeka in se sprašujejo o pomenu lastne in družbene eksistence. Vsaka predstava je bila izbrana zaradi aktualnega pristopa, inovativnega sloga in tematske poglobljenosti, saj obravnava iskanje smisla sodobnega in mladega posameznika v osebni in družbeni kontekstu,« o programu 5. Festivala FUGA pravi umetniški direktor festivala Ivan Loboda. Festival bo potekal šest dni, vsak večer pa bo v Gledališču Koper na sporedu ena gledališka predstava. Nastopile bodo akademije iz Budimpešte, Beograda, Novega Sada, Ljubljane, Krakova in Verscia. Vse predstave bodo opremljene s slovenskimi in angleškimi nadnapisi.

Ivan Loboda

Program 5. Festivala FUGA - Vse predstave bodo potekale na odru Gledališča Koper in so za obiskovalce brezplačne.

Sreda, 10. julij ob 19.00: Černobiljska molitva (Academy of Arts Novi Sad, Srbija)

Četrtek, 11. julij ob 20.00: Erzsóka (University of Theatre and Film Arts Budapest, Madžarska)

Petek, 12. julij ob 20.00: The Window (Faculty of Dramatic Arts Belgrade, Srbija)

Sobota, 13. julij ob 20.00: QR koda (Academy of Theatre, Radio, Film and Television, Ljubljana, Slovenija)

Nedelja, 14. julij ob 20.00: Not Found (Accademia Dimitri, Verscio, Švica)

Ponedeljek, 15. julij ob 19.30: Nuclear Winter (AST National Academy of Theatre Arts in Krakow, Poljska)

Poleg gledaliških predstav bo festival ponudil tudi pester spremljevalni program v Bastionu ob Galeriji Luke Koper. Tri večere bodo tam potekali avdio-vizualni dogodki, ki jih organizira Kulturno izobraževalno društvo PiNA, zadnja dva večera pa bodo zaključili z glasbenimi koncerti.

DOLGOROČNI NAJEM VOZIL

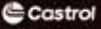
RENAULT

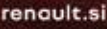

brez pologa in skrbi lastništva

s fiksno mesečno naročnino in vključenimi storitvami

Priporočila veljajo za avtomobil dolgoročnega najema vozila Renault iz fiktivne osebe in se izvajajo v sodelovanju s Mobilias Leasing d.o.o. Dolgoročni najem vključuje najem vozila z avtozastropo od 24 do 90 mesecev in skupno bivalno prevoženih kilometrov od 20.000 do 200.000 prevoženih kilometrov. Nabor in tip storitev vključujejo dolgoročni najem in dostavo vozila, opremljenost od polnjenja, ki ga izbere strokovnjak in se ga dostavi od delavne pogodbe, stroka je samostojna. Inšuriranje je priporočljivo. Vse informacije o ponudbi in pogojih dolgoročnega najema zbirajo osebe, ki na voljo na www.renault.si. ZA NAROK: d.o.o., Dunajska 22, 1000 Ljubljana. Poraba pri mešanem ciklu 4,6-6,0/100 km. Emisija CO₂ 104-111 g/km. Emisijsko skupino EURO6 FULL. Emisija NOx 0,0495 g/km. Številni delovni km/1, 0,0001. Vrednosti meritev porabe in emisij se izražajo v skladu s standardi marke VLT. Ogledni dokument CO₂ je napovedni in ni toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije so ocenjene na podlagi podatkov iz preizkusov, ki so pomembno prispevale k razvoju tehnologije. Emisije so ocenjene na podlagi podatkov iz preizkusov, ki so pomembno prispevale k razvoju tehnologije. Emisije so ocenjene na podlagi podatkov iz preizkusov, ki so pomembno prispevale k razvoju tehnologije.

Renault priporoča

 renault.si

Trgo ABC

PE KOPER, Istrska cesta 12
Breda Prodani, 041 607 812 David Bartolič, 051 306 770

POLETJE V OBALNIH GALERIJAH PIRAN

Začetek poletne razstavne sezone Obalnih galerij Piran (OGP) je obeležila slovesna otvoritev simpozijske skulpture **Ištvana Išta Huzjana** v spominskem parku Ankaran. V Galeriji Loža v Kopru smo bili priča vznemirljivi otvoritvi razstave **Marka Breclja: Ložacija nesprijaznjenega**. Sledila je **Poletna muzejska noč**, ki se je odvijala v vseh galerijskih razstaviščih Kopra in Pirana. V mesecu juliju so na ogled različne zanimive razstave.

MESTNA GALERIJA PIRAN IN GALERIJA MONFORT, PORTOROŽ

V Mestni galeriji Piran je do sredine avgusta na ogled tematska skupinska razstava **Vedno na voljo: Feministične pozicije v vizualni umetnosti iz Slovenije, izbor**. V Galeriji Monfort v Portorožu je na ogled prostorska postavitev **Brada Downeya: I am you, you are me (Jaz sem ti, ti si jaz)**. Večjezična vodstva po razstavah so na voljo po predhodni najavi na info@obalne-galerije.si.

SPOMINSKI PARK, ANKARAN

Obalne galerije Piran so v četrtek, 13. 6., občini Ankaran predale skulpturo, poimenovano Družbena ploščad, ki jo je na lanskoletnem mednarodnem simpoziju Forma viva 2023 ustvaril slovenski umetnik **Ištvan Išt Huzjan**. Z umestitvijo skulpture v spominski park, ki ga že zaznamuje spominsko obeležje, želi avtor, Občina Ankaran in Obalne galerije Piran, poudariti, da je javni prostor skupno dobro, v katerem je omogočen stik z umetnostjo. Kiparske intervencije na odprtem namreč ustvarjajo povsem drugačno doživetje umetnin in krepijo identiteto samega kraja.

IŠTVAN IŠT HUZZAN, »DRUŽBENA PLOŠČAD«, FORMA VIVA 2023, OBČINA ANKARAN. FOTO: TOMAŽ PRIMOŽIČ

OBALNE

GALERIJE

PIRAN

GALLERIE

COSTIERE

PIRANO

www.obalne-galerije.si

vljanje umetnin in krepijo identiteto samega kraja.

HIŠA TARTINI, PIRAN

Samostojna razstava mednarodno priznanega umetnika **Jaše** z naslovom **Rekviem** je bila avtorju dodeljena kot posebna nagrada Tartini 2023 v sklopu 58. Ex-tempora Piran in je nastala v sodelovanju s Samoupravno skupnostjo italijanske narodnosti Piran, Obalnimi galerijami Piran in Lutkovnim gledališčem Ljubljana. Nagrado podeljuje Skupnost Italijanov Giuseppe Tartini Piran. Rekviem je interdisciplinarno umetniško delo, ki presega tradicionalne žanrske zamejitve. **Jaša** s sintezo vizualnih umetnosti, performansa, lutkovne umetnosti, poezije, glasbe in arhitekturnih posegov ustvarja novo, vseobsegajočo celoto. Otvoritev razstave s performansom je bila 22. 6. in je na ogled do 7. 9. v Hiši Tartini v Piranu.

Za konec poletja in začetek jeseni napovedujemo tudi tradicionalni slikarski Ex-tempore Piran, namenjen vsem ljubiteljem umetnosti, v sklopu katerega se bodo odvijale različne spremljaajoče dejavnosti. Ex-tempore se bo slovesno zaključil z razglasitvijo nagrad na Tartinijevem trgu, ter otvoritvijo razstav v Galeriji Monfort v Portorožu in Mestni galeriji Piran.

GALERIJA LOŽA, KOPER

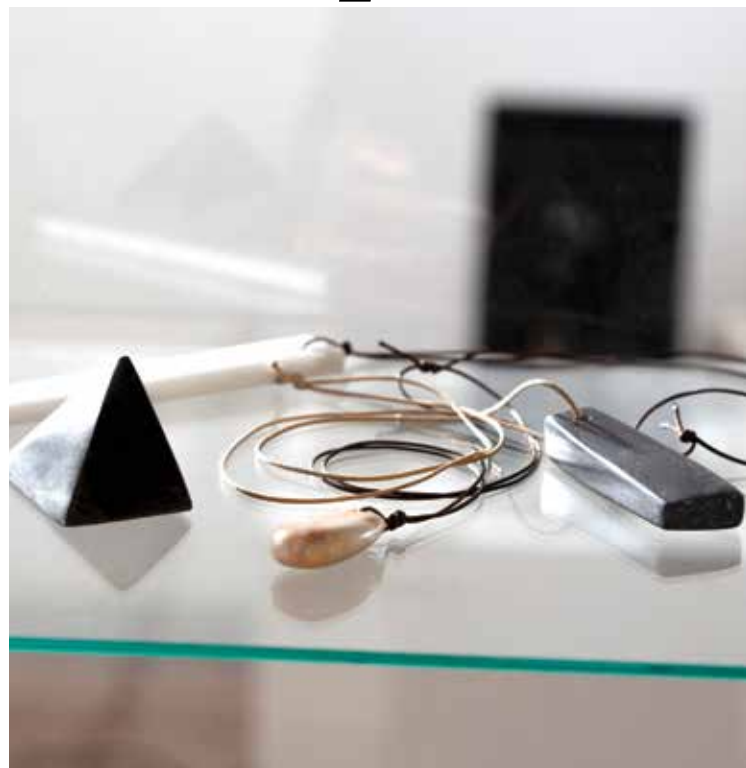
Koprška Galerija Loža vabi v kabinet čudes wunderkammer, kjer je razstavljen obsežen opus Marka Breclja: **Ložacija nesprijaznjenega**. Predstavljena je bogata zapuščina koprškega glasbenika, performerja in aktivista, ki bo na ogled do 15. 9. Razstavo spremljajo razni zanimivi dogodki, ki so sproti objavljeni na spletni strani Društva prijateljev zmerne napredka: www.dodogovor.org.

DELAVNICE ZA OTROKE IN MLADINO V GALERIJ HERMAN PEČARIČ, PIRAN

V ustvarjalnem kotičku bomo spoznavali različne slikarske tehnike, recikliranje papirja, izdelavo kolažev in risanje razglednic. Brezplačne sobotne delavnice bosta vodila ustvarjalec **Veruš Villangó** (6. 7.) in priznani slikar **Gani Lalloshi** (27. 7., 3. 8. in 14. 8.), od 10. ure do 11.30.

Članek pripravila:
Mara Ambrožič Verderber,
direktorica OGP

Mali kipi in nakit Svojca

Galerijo Atelier Svojca kadarkoli odpremo, če nam pišete na zavodsvojc@gmail.com, pokličete na 040 299 692. Vse informacije so dostopne tudi na spletni strani zavodsvojc.si.

»Sodnikar Ponisovo kiparstvo živi vedno svoj aktivni čas prav v teh po velikosti malih, po izrazni napetosti, ki polje iz vsakega dela, tako obdelane površinske ravnine preko mehkih, vzvalovanih ali pa ostro zarezanih in nekako privzdignjenih robnih zamejitev. In kako zanimivi so na videz sestavljeni, v bistvu pa samo pod kiparskim orodjem iz ali vklesanih ostro robnih zaključkih, ki lahko pod

jarko svetlobo oddajajo poseben, popolnoma temen sijaj; in kako je kipar znal izzvati polžasto vrtenino, ki bi jo lahko našel v prirodi bodisi kot zapuščeni lupinasti organski oklep bodisi kot čisti »izdelek« narave, ki ga je našla in izbrala človeška roka.« Aleksander Bassin

VABITA NA

2. rojstni dan

restavracije Marina Portorož
in Koželj Wines Portorož.

28. 6. 2024
od 16.30 do 18.00

Koželj Wines
Cesta solinarjev 8,
76320 Portorož

**DJ Yan in
violinistka
Ekaterina**

V Koper priplula prva tovorna ladja na zeleni metanol

S PRIHODOM PRVE KONTEJNERSKE MATICE NA ZELENIM METANOL V KOPER TUDI V POMORSTVU OBRNILI POMEMBEN LIST NA POTI ZELENEGA PREHODA.

Astrid in Ane Mearsk, sestrski plovili danskega ladjarja, sta skupaj z nekoliko manjšo kontejnersko ladjo Lauro prvi tovorni ladji na svetu, ki ju poganja biometanol. Kot je na nedavnem sprejemu v Kopru povedal direktor družbe Maersk za države Vzhodne Evrope **Ivić Vodopija**, so trenutno edini ladjar na svetu, ki je naredil ta pomemben korak v smeri podnebne prehode: »Do leta 2040 želimo doseči, da bo celotna flota 750 ladij plula na okolju prijaznejši način. Do prihodnjega leta se bo prvim trem ladjam, pridružilo še 15 dodatnih. Gre za ključni mejnik na naši poti k razogljičenju pomorskega prometa.« Odločitve za prehod k alternativnim, zelenim gorivom, imajo tudi v ladijskem prevozu številne pozitivne multiplikativne učinke. »Z ukrepi, ki jih v našem pristanišču izvajamo, smo že v preteklih letih znižali neposredne izpuste in vplive našega delovanja. Zelene zaveze, ki so jih sprejeli naši poslovni partnerji, med njimi tudi ladjar Maersk, pa so tisti, ki prinašajo vidne učinke, saj pomembno prispevajo k nižjim emisijam in manjši obremenitvi lokalnega okolja,« je povedal član uprave Luke Koper **Gregor Belič**.

POSPEŠENO V SMERI TRAJNOSTNE ODLIČNOSTI

Trajnostni razvoj in zelena prihodnost sta zavezi, ki ju je Luka Koper opredelila kot prioriteto v novem strateškem poslovnem načrtu. Že pred leti so se lotili elektrifikacije delovne mehanizacije, številne izmed strojev so tako nadomestili z električnimi, ki so okolju najbolj prijazni. Z gradnjo sončnih elektrarn na strehah skladišč so pomemben premik naredili tudi

FOTO: JAKA CEGLAR

v smeri samooskrbe z obnovljivimi viri energije ter večje energetske neodvisnosti. V letošnjem letu so na strehah skladišč namestili tri fotonapetostne elektrarne s skupno močjo 4,2 MW, ki se uvrščajo na prvo mesto po proizvedeni moči v regiji in med večje v Sloveniji. Iz sončne svetlobe bodo na ta način proizvedli 4.383 MWh čiste energije letno, kar bo na podlagi izračunov zadostovalo za približno 15 % samooskrbe glede na trenutno porabo električne energije. Največji projekt, s katerim bo Luka Koper konkretno zakorakala v smeri podnebne prehode, pa je elektrifikacija obal. Ta bo po letu 2029 omogočila postopen priklop tovornih ladij na elektriko neposredno z obale. S tem bodo med drugim znižali hrup in vibracije, ki jih povzroča delovanje ladijskih

motorjev ter izboljšali kakovost bivanja bližnjih stanovalcev.

ZELENA PRIHODNOST JE ODGOVORNOST CELOTNE SKUPNOSTI

Prihod ladje Astrid Maersk po besedah državnega sekretarja na Ministrstvu za infrastrukturo **mag. Andreja Rajha** orje ledino na področju nižanja emisij pomorskega prometa na relaciji Azija – Evropa, »Luka Koper s svojo geostrateško lego nudi najkrajšo in najbolj ekonomično pot za blagovne tokove. Prihod prve ladje na zeleni metanol je rezultat skupnih prizadevanj in sodelovanja z inovativnimi partnerji, s katerimi delijo skupno vizijo zelene in trajnostne prihodnosti našega pristanišča.«

»Vsa lokalna skupnost in vsi, ki skrbimo zanje, smo tisti, ki nam je mar za čim bolj kakovostno življenje naših prebivalcev. Lokalna skupnost se trudi, veliko truda vlaga tudi Luka Koper, skupaj z vso pristaniško skupnostjo,« je podpora ob tej priložnosti izrazil tudi župan Mestne občine Koper **Aleš Bržan**.

FOTO: PETER KLEVA

Ladja Astrid Maersk pluje na liniji AE12, ki povezuje Azijo in Evropo. V koprsko pristanišče je prispela iz Port Saida v Egiptu, pot pa nadaljevala proti Trstu (Italija), Tangerju (Maroko) in Singapurju. Izdelana je bila v južnokorejski ladjedelnici Hyundai Heavy Industries, krst pa je doživela v japonski Jokohami. Splovljena je bila v začetku leta, svoje rezervoarje, kapacitete 16.000 kubičnih metrov, pa je prvič napolnila v Šanghaju. Z enim polnjenjem lahko premaga 41.400 kilometrov dolgo pot od Šanghaja do Kopra in nazaj.

Prenova Collegia dei Nobili v Kopru

NAJVEČJI IZZIV LESENO OSTREŠJE, VRNITEV OSNOVNOŠOLCEV IN SREDNJEŠOLCEV V ŠOLSKE KLOPI PA PRIHODNJE LETO

Kot smo že pisali, nekdanji Collegio dei Nobili, zgodovinska stavba v središču starega Kopra, od lanske pomladi doživlja celovito prenovu. Projekt, ki bo otrokom in mladostnikom ponudil prenovljene učne prostore in obenem ohranil kulturno dediščino kraja, bo nedvomno prinesel svež veter v urbano tkivo Kopra.

ZAČETKI PRENOVE V DUHU ARHEOLOŠKIH RAZISKAV

Prenova Collegia dei Nobili zaradi svoje v utesnjeno mestno jedro umeščene lokacije predstavlja kompleksen proces, ki zahteva natančno načrtovanje in izvedbo ter prilagoditve. Po tem, ko so se spomladi lanske leto pričela gradbena dela, so po izvedenih dvaindvajsetih temeljnih sondažah znotraj in zunaj objekta, ki so pokazale veliko globlje temelje objekta kot predvideno in narekovala drugačno dinamiko del, sledila arheološka izkopavanja in raziskave, ki so

razkrile številne zgodovinske plasti stavbe. Kot je bilo predvideno, tako je zatrdila vodja arheoloških raziskav Ines Klokočevnik, je bil prostor poseljen že v rimski dobi. »Na območju pa je bila najdena tudi večja količina lončenine, gre predvsem za namizno gravirano keramiko iz obdobja renesanse, ki je značilna za severni Jadran.« Značilni elementi stavbe so skrbno varovani ter v skladu z zgodovinskim značajem objekta in smernicami Zavoda za varstvo kulturne dediščine skorajda v celoti že obnovljeni in tako ohranjeni.

NAJVEČJI IZZIV PRENOVE SANACIJA LESENEGA OSTREŠJA

Trenutno se gradbeniki posvečajo zamenjavi ostrešja nad telovadnico, v celoti pa je že sanirano leseno ostrešje nad zgodovinskim objektom, ki je po besedah vodje projekta Gregorja Romanešena, predstavljalo največji izziv in presenečenje: »Čim smo odprli stropove, smo ugotovili, da je ostrešje v bistveno slabšem stanju, kot smo pričakovali in predvidevali. Potrebno je bilo opraviti preglede s strani statika ter pripraviti načrt sanacije, ki ga je seveda moralo potrditi Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje. V celoti so bili tako zamenjani posamezni sklopi ostrešja, medtem ko so

RESTAVRATORSKA DELA NA NAPUŠČNEM VENCU. FOTO: GNOM D.O.O

se preostali sanirali skladno s potrjenim načrtom.« Zaključujejo se restavratorska dela na napuščnem vencu, kritina pa je že nameščena.

PRENOVLJENA BO TUDI TELOVADNICA

Dodaja še, da se bo do konca poletja zaključila tudi prenova v celoti odstranjenega ostrešja telovadnice, ki bo s prenovljenimi oblogami na tribunah, novim parketom in novimi stenski oblogami ponudila primerne pogoje za izvajanje športne dejavnosti. Nad telovadnico pa bodo umeščene tudi nove toplotne črpalke z jeklenim podestom, kar je narekovalo statično ojačitev glavnega nosilca.

SPOŠTOVANJE KULTURNE DEDIŠČINE KOT KLJUČNI DEJAVNIK PRENOVE

Celoten projekt prenovi se izvaja v duhu kar največjega ohranjanja prvotnega iz-

ASFALT PRED COLLEGIOM DEI NOBILI BO NADOMESTIL KAMNITI TLAK

gleda stavbe. Na prvi pogled najvidnejšo spremembo bo doživelo notranje dvorišče, saj bo tlak istrskega peščenjaka, ki smo ga bili doslej vajeni, zamenjal bel istrski apnenec s kamnitimi muldami, nameščenimi po obodu.

Sledila bo obnova fasade v dvoriščnem delu, ki vključuje odstranitev cementnega ometa ter nadomestitev z apnenim. Ta bo prikazal avtentičnost poslopja, obstoječa fasada na zunanji strani pa se bo obnovila. Stavba bo s poletjem dobila tudi nova lesena okna. Temu bo sledila izvedba del v notranjosti objekta. Asphalt pred šolo bo nadomestil kamniti tlak.

Prenova Collegia dei Nobili je za Koper in italijansko skupnost nedvomno pomembna, saj bo stavba po prenovi postala sodoben izobraževalni center osnovne in srednje šole z italijanskim učnim jezikom. Projekt, ki vključuje obsežno obnovo notranjih in zunanjih površin, uvaža tudi sodobne elemente v obliki opreme, ki bodo

povečali funkcionalnost in privlačnost objekta. Ta za enkrat še ostaja predmet razpisnega projekta.

SODOBNE REŠITVE ZA TRAJNOSTNO PRIHODNOST

Ob ohranjanju dediščine pa je potrebno poskrbeti tudi za sodobne pogoje, kar pomeni, da je bila pri prenovi energetska učinkovitost ena izmed glavnih prioritet, zato so se in se še bodo vgradili sodobni izolacijski materiali ter energijsko učinkoviti sistemi ogrevanja in hlajenja. Posebna pozornost je bila namenjena tudi vodovodnim in kanalizacijskim sistemom, ki so bili posodobljeni v skladu z najnovejšimi standardi.

CEMENTNO FASADO V ATRIJSKEM DELU OBJEKTA BO NADOMESTILA APNENA

S POLETJEM BO POSLOPJE DOBILA NOVA LESENA OKNA IN PRIČELA SE BODO INTENZIVNA DELA V NOTRANJOSTI

PO CELOTNEM OBJEKTU SE JE IZVEDLA NOVA INTERNA KANALIZACIJA

PREDVIDEN ZAKLJUČEK DEL

Po besedah vodje projekta s strani gradbenika MAKRO 5 GRADNJE d.o.o. Gregorja Romanešena, se bodo dela sklenila aprila prihodnje leto. Odprto ostaja vprašanje opreme ter nekaterih detajlov v avli magni (osrednjem prostoru v prvem nadstropju). Predviden povratak otrok in mladostnikov v prenovljene prostore pa je jeseni prihodnje leto.

Prenova Collegia dei Nobili predstavlja pomemben korak k ohranjanju kulturne dediščine in spodbujanju trajnostnega razvoja. V podjetju MAKRO 5 GRADNJE d.o.o. so ponosni, da bo lahko z združevanjem tradicije in sodobnih rešitev Collegio dei Nobili ponovno zaživel v svoji polni lepoti in funkcionalnosti, pripravljen na nove izzive in priložnosti, ki jih prinaša prihodnost.

RIMSKODOBNA AMFORA, V KATERI JE BIL POKOPAN NOVOOROJENČEK, ODKRITA PRI ARHEOLOŠKEM IZKOPAVANJU V NOTRANJOSTI ENEGA IZMED PROSTOROV ŠOLE.

POLETNI DOPUST: ČAS ZA REGENERACIJO IN DOBRO POČUTJE

Dopust je čas, ko se lahko končno odmaknemo od vsakodnevnih obveznosti, se sprostimo in posvetimo sebi ter bližnjim. Je obdobje, ki ga mnogi nestrpno pričakujemo, saj nam omogoča, da napolnimo svoje baterije in se psihično obnovimo.

POMEMBNOST ODMORA

Odmor je ključnega pomena za naše duševno zdravje. Nenehen stres in obremenitve lahko vodijo v izgorelost, zmanjšano produktivnost in negativno vplivajo na naše odnose. Poletni dopust nam omogoča, da si vzamemo čas za počitek in se oddaljimo od vsakodnevnih stresorjev. Ta prekinitev nam pomaga zmanjšati stres in izboljšati splošno počutje.

PSIHOLOŠKI VPLIVI POLETJA

Poletje s svojimi daljšimi dnevi, sončno svetlobo in višjimi temperaturami pozitivno vpliva na naše razpoloženje. Sončna svetloba spodbuja nastajanje serotonina, hormona sreče, ki izboljšuje naše razpoloženje in povečuje energijo. Daljši dnevi nam omogočajo več časa na prostem, kar dodatno prispeva k dobremu počutju. Poletje je torej idealen čas za obnovo in napolnitev naših psihičnih zalog.

PRIPRAVA NA DOPUST

Da bi kar najbolje izkoristili svoj poletni dopust, je pomembno, da se nanj psihološko pripravimo. Pred odhodom si vzemite čas za načrtovanje in organizacijo, da se boste lahko popolnoma odklopili od dela. Komunicirajte s sodelavci o svoji odsotnosti in uredite vse nujne zadeve, da vas med dopustom ne bodo motile.

VZPOSTAVLJANJE RAVNOVESJA

Med dopustom je pomembno najti pravo ravnovesje med aktivnostmi in počitkom. Čeprav je morda mamljivo, da bi ves čas namenili aktivnostim in raziskovanju, je pomembno, da si dovolite tudi obdobja neproduktivnosti. Poslušajte svoje telo in um ter si vzemite čas za počitek, ko ga potrebujete. Tudi preprosto poležavanje ob bazenu ali branje knjige v senci je lahko izjemno koristno za regeneracijo.

VPLIV NA ODNOSE

Poletni dopust je tudi priložnost za krepitev medosebnih odnosov. Kakovosten čas, preživet z družino in prijatelji, izboljšuje naše psihično počutje in krepi naše vezi. Skupne aktivnosti, kot so pikniki, izleti ali preprosti pogovori, nam pomagajo, da se povežemo z ljudmi, ki jih imamo radi, in ustvarimo dragocene spomine.

VRNITEV V VSAKDANJIK

Vrnitev v vsakdanjik po dopustu je lahko stresna, zato je pomembno, da se nanjo pripravimo. Postopno vračanje v rutino,

DR. KATJA KOZLOVIČ

Zakonska in družinska terapevtka, izvajalka igralne terapije ter kadrovska svetovalka
www.lanimaj.si • www.kei.si

ohranjanje sprostitvenih tehnik in načrtovanje prihodnjih aktivnosti nam lahko pomagajo ohraniti dobro počutje tudi po koncu dopusta. Pomembno je, da se zavedamo, da dopust ni samo čas za počitek, temveč tudi priložnost za vzpostavljanje dolgoročnih navad, ki prispevajo k našemu duševnemu zdravju.

Poletni dopust je torej izjemno pomemben za naše duševno zdravje. Omogoča nam, da se oddaljimo od vsakodnevnih stresorjev, se sprostimo in napolnimo z novo energijo. S pravilno pripravo in zavedanjem, kako najbolje izkoristiti ta čas, lahko poskrbimo, da bo dopust resnično obnovitven in koristen za naše splošno počutje. Vzemite si čas zase, uživajte v poletnih radostih in poskrbite za svojo duševno obnovo.

Čas svobode in počitka

PRIMOŽ KREČIČ

Koprski stolni župnik

Poletni čas je navadno vroč. Zato je primeren za počitek in obnovitev fizičnih ter duhovnih moči. Kakor je v človeški naravi potreben tedenski ali nedeljski počitek, tako je primerno še posebno za šolsko in delavno generacijo, da si vzame poletni počitek. Počitnice so pomembne tudi za družine, da so skupaj in prisluhnejo drug drugemu. V času počitnic se posvetimo tistim dejavnostim, za katere nimamo prilike med letom.

Čas dopustov in počitnic je povezan tudi s svobodo, da moremo s sproščenim ritmom oblikovati svoje dneve, dejavnosti, počitek. Svoboda je odločilna za razpoloženje ljudi in za zdravje, da se osvobodimo spon in najdemo mir. Sprejeti danosti in jih presegati, to je naša svoboda. Ohraniti moramo sposobnost preseganja skupnega reda. Potrebna je urejenost življenja, dejanj, odnosov, vendar je prav tako potrebno preseganje teh zahtev. Edina resnična mera svobode je ljubezen, ki je brezmejna in nepredvidljiva. Ob svobodi in ljubezni krepimo svojo človeškost in osebo. Svoboda je prag bivanja, vez z drugimi ljudmi, z vesoljem in

presežnostjo. V njej moremo zadihati s polnimi pljuči in iti čez zaprtost ter egoizem.

Smisel počitka in dopusta je v obnovitvi naše človeškosti, da odvržemo bremena in vezi, ki nam jih je navrglo delo in vsakdanje zahteve, pa tudi naše slabe izbire, padci, zaplezanja. Prazni počitek razoseblja, dejavni počitek more spodbuditi pristno človeškost in jo dvigniti iz enoličnosti. Ljudje se rešujemo od popredmetenja, ki ga ustvarja tehnologija in okolje. Umaknemo se hrupu in umazanemu zraku, učimo se občudovati naravo in sami sebe. Najdemo si priliko za pogovor z bližnjimi, si kaj ogledamo, preberemo knjigo ali kaj napišemo. Pomembno je, da naredimo nekaj dobrega za nas in tudi za tiste, ko so ob nas. Nove izmenjave in povezave nas bogatijo, zlasti,

če smo ozko potopljani v svoje delo in dejavnosti. Stvarnost ni vedno skladna z našimi željami. Nekateri ljudje ne najdejo časa za počitek in dopust, drugi pa si tako organizirajo, da v počitnicah ne pridejo do svobode in počitka. Zgodi se, da se vrnejo iz dopusta še bolj utrujeni in napeti. Lahko so veliko potovali ali se zabavali, vendar se niso srečali s sabo in poglobili miru. Tudi, ko so pritiski najbolj močni, moramo znati presekati, razgrniti pljuča in zadihati. Utruja nas stalna nevera vase in iskanje potrditve od drugih, nerazčiščeni odnosi z okoljem, delo in napor, ki ga živimo kot krivico. Obremenjuje nas preveč dogajanja, ki ga ne moremo predelati v sebi. Še tako dolg, razgiban ali pasiven dopust, ne bo ničesar spremenil. Pomembno se je srečati s svojim osebnim jedrom in njegovimi zahtevami. Le s soočenjem in premislekom, pa tudi z molitvijo, je mogoče spraviti v red stvari, ki so se dogajale prehitro in jim jih nismo mogli dojeti ter nanje odgovoriti. Zdrava dejavna oddaljenost nam pomaga, da se soočimo z vsakodnevnimi izzivi in moremo polno zadihati z vsem osebnim jedrom.

Piranski minibus ni več brezplačen za vse

Javno podjetje Okolje Piran pričinja z uva-
janjem plačila voženj na minibusih v Piranu.
Prevoz bo v celoti subvencioniran za občane s
stalnim prebivališčem v občini Piran, imetnike
parkirnih abonmajev za mesto Piran, parki-
rišče Fornače in garažno hišo Arze, za inva-
lide vključno z enim spremljevalcem in otroke
do 12. leta starosti. Ostali uporabniki bodo
morali za vožnjo odšteti 1 evro.

Potniki, ki želijo uporabljati prevoz z minibu-
som, si morajo najkasneje do 1. julija naložiti
mobilno aplikacijo Arriva Piran na pametni
telefon ali kupiti Arrivino brezstično Enotno
mestno kartico Piran. Cena nakupa kartice
EMK Piran znaša 3,50 evra.

KJE IN KAKO AKTIVIRATI KARTICO/
APLIKACIJO:

Stalni prebivalci občine Piran lahko aktivirajo
kartico oz. aplikacijo ob predložitvi osebnega
dokumenta v pisarni Okolja na Dantejevi ulici v
Piranu ali v pisarni Arriva na glavni avtobusni
postaji v Luciji, medtem ko lahko imetniki par-

kirnih abonmajev za Piran, Fornače, GH Arze za aktivacijo
predložijo osebni dokument ali številko abonmaja samo v
pisarni Okolja na Dantejevi ulici.
Ostali uporabniki lahko kartice kupijo in nanje naložijo
dobroimetje na kartomatih (avtobusna postaja v Piranu,
postajališče Tartinijev trg, postajališče Fornače, avtobu-
sna postaja TPC Lucija, postajališče Portorož), blagajni
avtobusne postaje TPC v Luciji, v trafikah 3DVA ali voz-
nino poravnajo na avtobusu s plačilnimi karticami Visa/
Mastercard.

Na Okolju Piran še poudarjajo, da je enotna mestna kar-
tica Piran osebna in ni prenosljiva, brezplačne enotne vo-
zovnice za upokoјence pa za piranski minibus ne veljajo.
Testno obdobje bo trajalo do 30. 6. 2024. Upravičenci, ki
si do tega datuma ne bodo uredili pravice do brezplačnih
voženj, bodo morali od 1. 7. za vožnjo s piranskim minibu-
som odšteti 1 evro.

NAVODILA ZA AKTIVACIJO APLIKACIJE ARRIVA
PIRAN NA DALJAVO

Vsi upravičenci do brezplačnih oz. 100% subvencioniranih
prevozov s piranskimi minibusi, lahko aplikacijo Arriva Pi-
ran aktivirajo tudi na daljavo.

POSTOPEK ZA AKTIVACIJO

1. Na pametni mobilni telefon si
naložite mobilno aplikacijo Ar-
riva Piran preko Google Play-a
ali App Store-a.
2. Mobilno aplikacijo aktivirate z
vnosom vaše mobilne telefon-
ske številke, na katero boste
prejel SMS sporočilo z aktiva-
cijsko kodo, ki jo je vnesete v
mobilno aplikacijo.
3. Po uspešni aktivaciji na e-na-
slov abonmaji@okoljepiran.si
posredujte naslednje podatke
(oz. osebno v pisarni na Dante-
jevi ulici 2):
 - Ime in priimek
 - Kraj stalnega prebivališča ali
številko parkirnega abonmaja
 - Rojstni datum
 - Mobilno telefonsko številko

ELEKTROCENTER

Salon svetil in največja ponudba elektromateriala
Vanganeljska c. 6, Koper • www.elektro-center.si
Tel.: 05/ 612 1500 • GSM: 041 283 385

Vabljeni v specializirano trgovino z elektrotehničnim materialom • Z načinom samopostrežbe za vaš hitrejši nakup

Kucija, Liminjanska c. 96, 6320 Portorož
Gsm: +386 41 618 541, Tel.: +386 5 677 87 77, + 386 5 674 62 30
E-pošta: kamp.fiesa@gmail.com

Pokojnina nas ne skrbi.

triglav pokojnine
Vse bo v redu.
triglavpokojnine.si

Do dodatne pokojnine skupaj z delodajalcem

080 555 555

KAKŠNA JE RAZLIKA MED FIKSNO IN SPREMENLJIVO OBRESTNO MERO?

TO JE NEDVOMNO ENO IZMED KLJUČNIH VPRAŠANJ KUPCEV NEPREMIČNIN. FIKSNA OBRESTNA MERA JE V NAPREJ DOLOČENA OBRESTNA MERA, KI SE OB NAJEMU KREDITA NE SPREMINJA, MEDTEM KO JE SPREMENLJIVA OBRESTNA MERA VEZANA NA REFERENČNO OBRESTNO MERO, KI JE TRŽNA IN SLUŽI KOT IZHODIŠČE PRI DOLOČANJU OBRESTNIH MER ZA POSAMEZNE BANČNE STORITVE.

V splošnem spremenljiva obrestna mera prinaša večje finančno tveganje, saj se lahko potrošnikove mesečne obveznosti spreminjajo, zato se višina posameznega obroka spreminja. Obe možnosti imata prednosti in slabosti. Najbolje se je odločiti glede na vaše finančne zmožnosti in individualne okoliščine. Za lažje odločanje vam razkrivamo značilnosti obeh obrestnih mer.

FIKSNA OBRESTNA MERA

Fiksna obrestna mera pomeni, da se obrestna mera vašega posojila ne spreminja in je enaka skozi celotno obdobje odplačevanja. Vsak mesec plačujete enako vsoto, kar omogoča stabilnost in predvidljivost ter varnost. Kadar imate omejen proračun in želite natančno vedeti, koliko bo vaš mesečni obrok, je najboljša odločitev za fiksno obrestno mero. Fiksne obrestne mere vas lahko pri dolgoročnem financiranju zaščitijo pred inflacijo, saj se dejanski stroški zaradi inflacije sčasoma znižajo, prav tako pa vas ščitijo

v primeru, če se obrestne mere dvignejo, saj še vedno plačujete enako obrestno mero kot ob sklenitvi pogodbe. Pri fiksni obrestni meri ni koristi od padajočih tržnih obrestnih mer in plačevanje obrokov lahko postane dražje, če se obrestne mere dolgoročno nižajo.

SPREMENLJIVA OBRESTNA MERA

Spremenljiva obrestna mera se prilagaja gibanju tržnih obrestnih mer in se lahko sčasoma spreminja. Na začetku vam lahko ponudi nižjo obrestno mero od fiksne in posledično nižje mesečne obroke. To je lahko privlačno za tiste, ki želijo izkoristiti nižje obrestne mere na trgu. Spremenljive obrestne mere lahko povzročijo večjo negotovost glede mesečnih plačil, saj se lahko mesečni obroki občutno povečajo, če se dvignejo, kar lahko vpliva na vaš proračun.

KATERO IZBRATI?

Če želite stabilnost in predvidljivost, je fiksna obrestna mera morda bolj primerna za vas. Če pa ste pripravljeni prevzeti nekoliko večje tveganje v zameno za potencialne prihranke, razmislite o spremenljivi obrestni meri. Seveda je v tem primeru potrebno imeti dovolj močno finančno vzdržljivost, da

BRANKO
LONČAR

prenese morebitne dvige obrestnih mer.

V naši nepremičninski družbi vam predlagamo, da preverite in raziščete vse možnosti in se posvetujete s finančnim svetovalcem, saj bo le tako vaša naložba uspešna in trajna.

Obala
nepremičnine

Obala nepremičnine d.o.o.

Obala 16, 6320 Portorož

Tel : 05 674 10 30

Mob: 041 35 22 00

info@obala-nepremicnine.si

www.obala-nepremicnine.si

JURE
HALIK

gostejšimi so starševski dodatek, pomoč ob rojstvu otroka in znižano plačilo vrtca.

RAČUNOVODSKI SERVIS

fidata
finance

FIDATA d.o.o.

Ankaranska c. 7b, 6000 Koper

Tel: +386 59 052 423

info@fidata.si

http://www.fidata.si

Pravice očetov in mater ob rojstvu otroka

ROJSTVO OTROKA JE POMEMBEN DOGODEK, KI PRINAŠA S SEBOJ VELIKE SPREMEMBE V ŽIVLJENJU VSAKE DRUŽINE. V SLOVENIJI SE ZAKONODAJA OSREDOTOČA NA ZAGOTAVLJANJE PODPORE TAKO MATERAM KOT OČETOM, DA SE LAHKO POSVETIJO SKRBI ZA NOVOROJENČKA IN SI HKRATI ZAGOTOVIJO TRDNO DENARNO IN DELOVNO OKOLJE.

Materinsko varstvo v Sloveniji začne veljati že pred rojstvom otroka. Nosečnice imajo pravico do 105 dni materinskega dopusta, ki se lahko začne najmanj 28 dni pred predvidenim datumom poroda. V času materinskega dopusta matere prejemajo nadomestilo, ki znaša 100 % njihovega povprečnega mesečnega dohodka, izračunanega iz zadnjih 12 mesecev zaposlitve.

Očetje v Sloveniji pa imajo pravico do 15 dni plačanega očetovskega dopusta, ki ga je mogoče koristiti do otrokovega tretjega meseca starosti. Ta dopust je namenjen spodbujanju očetov k aktivnemu sodelovanju pri skrbi za otroka že od prvih dni njegovega življenja. Nadomestilo za očetovski dopust prav tako znaša 100 % osnove, 2,5x

povprečne plače v RS.

Po izteku materinskega ali očetovskega dopusta imajo starši pravico do starševskega dopusta, ki traja za vsakega 160 dni. Drug na drugega lahko preneseta 100 dni dopusta, 60 dni pa je neprenosljivih. Če je otrok rojen prezgodaj ali če je v veččlanski nosečnosti, se lahko starševski dopust podaljša. Starševsko nadomestilo v tem obdobju prav tako znaša 100 % predhodnega dohodka, največ 2,5x povprečne plače v RS.

Eden od staršev pa lahko do 3. leta starosti otroka (v primeru dveh otrok pa do 8. leta mlajšega otroka) uveljavlja pravico do dela s krajšim delovnim časom. Starš tako dela najmanj 4 ure dnevno, prispevke za socialno varnost pa ima plačane za polni delovni čas.

Poleg navedenih nadomestil pa ima družina ob rojstvu otroka pravico še do drugih pomoči, ki jih dodeljuje CSD, v kolikor ustreza določenim pogojem. Med najpo-

MOŽEN NAKUP NA OBROKE: Z SUMMIT LEASING

KRILNI POGONI & AVTOMATIKE

Terrier 200
že od 379 €
do 250 kg / 2,5 m

skeniraj QR kodo in preglej ostalo ponudbo!

TRAPEZNA KRITINA 9G Z IZOLACIJO

9G 21,00 €/m²

skeniraj QR kodo in preglej ostalo ponudbo!

TRAPEZNA PLOČEVINA

T20	13,69 €/m²
T20Filc	15,69 €/m²
T35	14,69 €/m²
T35Filc	16,69 €/m²
T45	15,69 €/m²
T45Filc	17,69 €/m²

AKCIJA! POPUST do 20%!
do 30 m² - 5%
od 31 do 100 m² - 10%!
od 101 do 200 m² - 15%!
od 201 m² naprej - 20%!

DRSNI POGONI & AVTOMATIKE

Joytech AC600
do 650 kg
že od 229 €

skeniraj QR kodo in preglej ostalo ponudbo!

TOPLOZRAČNI KAMINI NA PELETE KK

Sole MCZ8000 Slim
moč 6,5kW že 699 €

skeniraj QR kodo in preglej ostalo ponudbo!

TOPLOVODNI KAMINI NA PELETE KK AQUA

KK10kW-1800 €
KK15kW-1900 €
KK20kW-2000 €
KK24kW-2300 €

Priklap na centralno!

VSA GARAŽNA VRATA NA ENEM MESTU!

SEKCIJSKA VRATA
KIPLIFT - že od 839 €!
Debelina polnila: 4 cm!

NAROČILA
040 974 470
030 479 955
030 464 480
030 360 630
KIP KOP
www.dvizna-vrata.si
e-mail: info@kipkop.si

ROLO VRATA
KIPROL77 - že od 839 €!

PERGOLE - AKCIJA

Ročne:
304x304 - 2280 €
304x401,5 - 2649 €

Električne:
290x290 - 4449 €
290x395 - 4990 €

SENDVIČ PLOŠČE 2. KLASA

že od 12 €/m²!

MONTAŽNA GARAŽA 300x600

RAL 9006 = 2249 € | RAL 7016 = 2399 €

4mm

103 x 250 cm	21,70 €
123 x 250 cm	23,20 €
153 x 250 cm	28,60 €
200 x 250 cm	40,20 €

5mm

103 x 250 cm	29,30 €
123 x 250 cm	33,70 €
153 x 250 cm	42,80 €
200 x 250 cm	53,40 €

PANELNE / ŽIČNE OGRAJE IN STEBRI

steb v. 105 cm	18,40 €
steb v. 125 cm	20,00 €
steb v. 155 cm	23,40 €
steb v. 205 cm	27,70 €

INDUSTRIJSKI DIZEL ATS AGREGATI

CGM 7,2 kW 3350 € | 20 kW 7049 €
50 kW 9390 € | 100 kW 13949 €

VILIČARJI NIULI

Nosilnost: 3500kg

22.570 €

4D MASAŽNI STOL

2.990 €

ŠOTOR - 261 m²

Širina - 12,2 m, Dolžina - 21,4 m, Višina v grebenu - najvišja točka 6,4 m, konstrukcija pocinkana cik-cak povezana, cerada 600g/m², na sprednji strani vrata iz cerade. Na zalogi do razprodaje.

16.470 €

Preveri svoj limit

Enostavni obročni nakupi.

Fakulteta uspešno soorganizirala mednarodno konferenco ICTS 2024

Tokrat je bila osrednja tema konferenca zeleni in trajnostni promet, ki mora sloneti na zelenih tehnologijah.

Slovensko društvo za znanost v prometu in Fakulteta za pomorstvo in promet Univerze v Ljubljani vsako drugo leto organizirata Mednarodno posvetovanje o prometni znanosti skupaj s Fakulteto za pomorstvo Univerze v Splitu ter Znanstvenim odborom za promet pri Hrvaški akademiji znanosti in umetnosti. Letos je potekala 21. mednarodna konferenca, ki je prepoznavna pod skrajšanim imenom ICTS 2024, 20. in 21. maja v Portorožu.

Konferenca ICTS (International Conference on Transport Science) je že tradicionalna in privablja različne profile strokovnjakov ter raziskovalcev, ki niso le s področja prometa, temveč tudi iz ekonomskih ved, matematike, jezikoslovja itn. Začetek organiza-

cije konference sega v leto 1997. Takratni profesorji Fakultete za pomorstvo in promet so ustanovili Slovensko društvo za znanost v prometu. Tej pobudi je nato sledil predlog za organizacijo mednarodne konference s področja prometa. Promet in logistika sta se takrat naglo razvijala, ne le v Sloveniji, temveč tudi širše na področju zahodnega Balkana, kar je podkrepilo idejo o primernosti organizacije tovrstne konference. Na prvi konferenci je bilo predstavljeno 58 referatov. V prvih letih je bila konferenca organizirana vsako leto. Kasneje pa se je v soorganizacijo vključila tudi Fakulteta za pomorstvo Univerze v Splitu. Tako se od leta 2013 konferenca organizira v Sloveniji vsako drugo leto. Vmes pa

se organizira konferenca o pomorski znanosti v izvedbi splitske Fakultete za pomorstvo. Letošnja konferenca je bila organizirana v Grand Hotelu Bernardin in je bila zelo dobro obiskana. Sodelovalo je prek 120 avtorjev iz več kot dvajsetih držav. Uvodni nagovor prisotnih so imeli izr. prof. dr. Marina Zanne, ki je bila vodja organizacijskega odbora konference, dekan Fakultete za pomorstvo in promet, prof. dr. Peter Vidmar, in g. Sebastian Belz, ki je glavni tajnik Evropske platforme za prometne znanosti. Na plenarni sekciji

so nato sodelovali g. Boštjan Pavlič iz Luke Koper d.d., dr. Peter Verlič iz združenja Seesari, g. Ulrich Zorin iz DARS-a in g. Andrej Šmuc iz Adria kombi d.o.o.. Tematika je bila usmerjena v aktivnosti zagotavljanja bolj zelenega prometa. Zeleni in trajnostni promet, ki mora sloneti na zelenih tehnologijah, je bila osrednja tema tokratne konference. Četudi avtorji niso bili pozvani, da pripravljajo raziskave oziroma referate le s to vsebino, jih veliko naslavlja in obravnava ravno okoljski vpliv in zeleni prehod v prometu ter logistiki. Prvi dan konference

je bilo organiziranih šest sekcij, in sicer na teme logistike, javnega transporta in trajnostnih destinacij, pristanišč in njihovega vpliva, projektov, izzivov podvodnega transporta in varnosti v pomorstvu. Skupno je bilo v prvi dan uvrščenih 40 referatov.

Drugi dan konference je bilo skupno 30 referatov, ki so se navezovali na temo okoljskega vidika v pomorskem prometu, znanosti v prometu in splošnih tem v prometu, nadaljevali pa so s tematikami cestnega in letalskega prometa in druga sekcija z vsebinami varnosti v pomorstvu.

Posebnost letošnje konference je dogovor s priznanim založnikom Elsevier, da se referati objavijo v Transportation Research Procedia. Odprti dostop do zbornika oziroma referatov bo povečal domet objavljenih del, pri čemer se organizacijski odbor in seveda avtorji nadejajo večje možnosti citiranja objav. To po eni strani doprinaša odmevnost in prepoznavnost konference, po drugi strani pa tudi zadovoljstvo avtorjev. Tovrstne konference so namreč pomembne za organizatorje in avtorje oziroma raziskovalce. Organizatorji povečajo svojo vidnost v mednarodnem pro-

PETRA MEŽNARC

storu, kar jim odpira vrata do novih povezav za raziskovanje, delo na projektih in tudi mednarodno pedagoško izmenjavo. Avtorji pa imajo priložnost prikazati raziskovalne pristope in spoznanja ter istočasno mrežiti, da se vključijo v nove raziskovalne priložnosti tudi izven nacionalnih meja.

Organizatorji konference so posebej zahvaljujo sponzorjem in donatorjem, ki so prispevali sredstva za organizacijo 21. konference ICTS. Dvodnevni dogodek, ki gosti mednarodne strokovnjake, je organizacijsko in finančno zahteven. Konferenco so podprli organizator Fakulteta za pomorstvo in promet, Univerze v Ljubljani in podjetja Adria kombi d.o.o., Slovenske železnice d.d., CargoX d.o.o., Interservice Koper d.o.o., Obrt-Oprema d.o.o., Metrans Adria d.o.o., Milšped d.o.o., Provia d.o.o., Rail Cargo Carrier d.o.o., SS Metal d.o.o., Ten Rail d.o.o.

Povabilo na € piransko podeželje

Istrsko podeželje ponuja čudovito priložnost za odkrivanje podeželskih koticov, nekoliko odmaknjenih od morja, izpostavlja lokalno istrsko tradicijo in zdravo domačo kulinariko. Turistično združenje Portorož aktivno skrbi, da obiskovalcem predstavi tudi ta bogati del naše turistične ponudbe.

VAŠKI PRAZNIK SV. PETER

Vaški praznik Sv. Peter obeležuje god vaškega zaščitnika sv. Petra (29. junij). Vaščani bodo od 28. do 30. junija pripravili sejem z domačimi dobrotami, obiskovalcem bodo razkazali skrite koticke Sv. Petra, na ogled bo tudi Tonina hiša. Praznik bo zanimiv tudi za vse športne navdušence, saj bodo organizirani kolesarski izlet in pohod po okoliških poteh, mednarodni turnir v namiznem tenisu, otroški malonogometni turnir ter turnir v šahu, briškoli in trešetu. Petkov in sobotni večer bo popestrila zabava s plesom. Nastopili bodo Koktelsi, Lisjaki, Kingstoni in skupina Zemljotres.

PRAZNIK VINA IN ČESNA V NOVI VASI

13. in 14. julija bo v Novi vasi nad Dragonjo dišalo po istrskem česnu, domačem vinu in drugih kulinarčnih dobrotah. Vaščani bodo odprli svoja slikovita dvorišča, prikazali stare običaje in obrti – tudi pletenje česnovih kit, ponudili svoje vino, česen in druge domače proizvode. Ne bodo manjkali niti priljubljeni »pski« - mladi česnovi poganjki. Na ogled bodo vaše znamenitosti, zvečer pa se obeta odlična zabava ob zvokih glasbe.

NOVA BROŠURA KOLESARSKIH POTI

Turistično združenje Portorož bo do konca junija izdalo brošuro s tremi kolesarskimi potmi, ki bodo obiskovalcem nudile lepo priložnost, da dejavno raziščejo podeželje. Prva pot pelje iz Portoroža do Tinjana (55 km v obe smeri), druga je krožna iz Padne

do Marezig in nazaj (45 km), tretja pa pelje po delu Parenzana iz Portoroža do Poreča (194 km v obe smeri).

NA PODEŽELJE VABIJO TUDI LOKALNI AVTOBUSI

Junija je Turistično združenje Portorož poskrbelo, da bosta dva primestna avtobusa krasili fotografiji istrskega podeželja. Na eni sta fant in dekle, ki kukata izpod oljke, na drugi pa nona Marija iz Nove vasi, ki mesi kruh. Fotografiji spremlja večpomenski slogan Naj vas zapelje piransko podeželje.

ZGODBE STRUNJANA

Letos je zaživela nova brezplačna mobilna aplikacija Nexto Zgodbe Strunjana, ki ponuja izobraževalen, interaktiven in privlačen način raziskovanja Krajinskega Parka Strunjan. Skozi aktivno raziskovanje ključnih znamenitosti parka vas popelje glavni lik – črno-glavi galeb Marino, s katerim spoznavate naravno in kulturno dediščino, zanimive zgodbe ter anekdote o solinarjih in ribičih, rešujete uganke in se s pomočjo obogatene resničnosti zazrete v preteklost. Na voljo sta krajša (1.5 km) in daljša pot (5 km).

Foto: Ekaterina Donetskaia in Jaka Ivančič

AVDITORIJ PORTOROŽ - PORTOROSE
MORJE DOŽIVETIJ / UN MARE DI EMOZIONI

43. melodije. Morja in Sonca 43° festival delle melodie del Mare e del Sole

2B · ALJAŽ RAMOT · ANABEL · BALLADERO · BEPOP · FOLKIDOLI
MANU · MARTINA · MONIKA AVSENIK · PRIZMA · REGINA
TOXINE IN MARKO VUKSANOVIĆ · TRIO VIVERE · ŽAN VIDEČ

7. 7. 2024 ob/ alle 20.30
AVDITORIJ PORTOROŽ - PORTOROSE

AVDITORIJ
MORJE DOŽIVETIJ / UN MARE DI EMOZIONI

PROF. DR. UROŠ AHČAN – ISKRENA PRIPOVED O ŽIVLJENJU IN DELU KIRURGA

To Zmorejo Moji Junaki

DR. UROŠ AHČAN JE REKONSTRUKCIJSKI IN ESTETSKI KIRURG. OPRAVIL JE OPERACIJE, KI ZARADI NJEGOVIH INOVACIJ BRIŠEJO MEJE NEMOGOČEGA. PRVI NA SVETU JE Z EKIPO NAREDIL MIKROKIRURŠKO REKONSTRUKCIJO DOJKE S 3D MODELOM, KI JO PO NJEGOVI METODI ŽE DOLGO IZVAJAJO; S POMOČJO 3D MODELA JE Z EKIPO NAREDIL NOS NA PODLAKTI IN GA NATO OŽILJENEGA, OŽIVČENEGA IN OBLIKOVANEGA PRENESEL, KAMOR SPADA - NA OBRAZ. TUDI TO OPERACIJO JE NAREDIL ŽE VEČKRAT.

V svoji knjigi piše o delovnih dneh in nočeh, o zdravnikovih stiskah in utrujenosti, o zavisti in predvsem o privilegiju delati za ljudi in pomagati ljudem. Ko se pogovarjam z njim, gledam njegove roke, dragocene so in spontano vprašam, kako jih čuva.

»V kirurgiji ni prostora za supermene, vedno govorim o timskem delu, tudi njihove roke so pomembne. Osredotočenost na delo, iskanje izzivov, iskanje rešitev, to je naše poslanstvo, rešitev.« Kirurgi imajo privilegij, kot sam pravi, da vstopajo v naša življenja. Ta veja medicine je vse bolj napredna in dr. Ahčan je eden tistih kirurgov, ki mu je uspelo svoje sanje in znanje uresničiti z razvojem lastnih kirurških tehnik, po katerih zdaj že dolgo delajo drugi - doma in po svetu. Pri razvoju le teh sodeluje s številnimi tudi nemedicinskimi strokami. Moč napredka kirurgije se zdi neizmerna. Do kod lahko gre? »Prostora za razvoj je še veliko, sploh če strnemo moči s strokovnjaki z različnih področij, saj multidisciplinarnost pomeni veliko prednost pri razvoju stroke, novih metod, pomembna pa je tudi za pacienta. Ko pogledamo na problem z različnih zornih kotov in ne zgolj z medicinskega, nam to postane še bolj jasno. Pri nastajanju mojih inovacij sem vedno sodeloval s Fakulteto za strojništvo, Institutom Jožef Stefan, z orodjarji, ki so izdelovali določena orodja, instrumente, razpravljali smo, iskali rešitve. Velik privilegij je, da lahko zdravimo ljudi, to je največ, kar človek lahko naredi, a to je prigarano privilegij, veliko žrtvovanja je vložnega v to, da lahko delamo v miru in kakovostno.« To delo bolje spoznamo v zgodbah Plezalec, Potapljač, Maturantka, Mezinec, Martin, Nov nos, Palec na nogi, zatišje pred nevihto, Gospod z mačko ... Kako jih je avtor izbral, zakaj prav te?

»Brez posebnega premisleka. Večji del te knjige je nastal v treh tednih na dopustu, na plaži na ležalniku, kar sami so se prikazali prav ti ljudje. Še kakšno zgodbo bi lahko dodal, a so se prav oni trajno vtisnili v spomin. Te zgodbe so nas povezale, tudi jaz sem se od teh junakov učil, moji pacienti so moji največji učitelji. Spoznal sem, kaj so prave vrednote, kaj je prava lestvica vrednot, postal sem modrejši, preudarnejši.« Ti junaki so bili prisotni ob prvi predstavitvi knjige v Cankarjevem domu v Ljubljani, kjer je bilo srečanje zelo čustveno, saj so sami povedali svoje zgodbe in dr. Ahčan z njimi rad ohranja stike, veseli se njihovih sporočil ob obletnicah, saj je to največja spodbuda, ki jo kirurg lahko dobi. Zelo rad pa vzgaja tudi nove rodove zdravnikov in je priljubljen profesor na Medicinski fakulteti v Ljubljani. Ta pedagoški eros čuti na poseben način, tudi z veliko hvaležnostjo do svojih profesorjev, dr. Zorana Arneža in drugih. »To je privilegij, da lahko po svojem vzoru učiš bodoče zdravnike, ki bodo nekoč zdravili tudi tebe. Počutim se kot umetnik, ki mehko glino oblikuje v umetnine. To je priložnost. Rad pa tudi nastopam, več kot je občinstva, bolje se počutim, zato nekako zavidam velikim zvezdam, ki s svojim talentom napolnijo stadione in jim ploskajo. To je poseben življenjski čar.«

DR. AHČAN Z UGLEDNIMI KIRURGI IN ZDRAVNIKI NAŠEGA PROSTORA. OD LEVE : STANISLAV MAHNE, DR. UROŠ AHČAN, KOLJA KINKELA IN VENČESLAV PIŠOT

BELA HALJA

Bela halja zdravnikov ne zaščiti pred boleznijo, utrujenostjo, vsekakor ne pred zavistjo. Tudi ne skriva ega. Ta moč, ki jo majo zaradi svojega dela in znanja, pomoči ljudem, je močna moč in zahteva zdravo, zrelo osebnost, ki z močjo zna.

»Ja, znana je šala kolegov internistov, da se kirurg najlažje ubije, če s svojega ega pade na svoj inteligenčni kvocient, ampak šalo na stran. Kirurgija zahteva, da smo stalno na tleh. Tudi če je za tabo veliko uspešnih zgodb, dobrih tehnik in odličnih uspehov. Vsak dan je nova zgodba, lahko se zgodi nov zaplet, ki te sili k razmišljanju, nihče ni imun, vse to te dodatno prizemlji, sili k razmisleku, ali je napaka na tvoji strani ali gre za splet okoliščin, anatomske danosti, zato je že pred operacijo tako zelo pomembna priprava, vizualizacija za vsak poseg posebej. Kajti noben poseg ni samoumeven, ne greš z možgani na pašo, biti moraš zbran, pozoren, narediti za dober rezultat prav vse, kar je v tvoji moči.«

MOČ IN ŠESTI ČUT

Moč dobrega kirurga je v znanju in izkušnjah, timske duhu, ročnih spretnostih, nepopustljivosti, a tudi v smislu za humor, ki v dolgih urah zahtevnih operacij razelektri kakšen težak trenutek. Prav tako pomembna je empatija, ki ni vsem prirojena, kot tudi ne smisel za komunikacijo, a tega na fakulteti ne učijo: »Premalo se pogovarjamo o tem. Pomembni so rezultati, diagnoze, na mikro in nano ravni, premalo razmišljamo, kaj neka napaka v celici spremeni pri človeku, v družini, obnašanju, delu, telesni danosti, preveč govorimo o statistikah preživetja, laboratorijskih izvidih, premalo se poglobimo v pacienta in kaj bolezen pomeni zanj. Če se postavimo v čevlje bolnika, lahko na bolezen gledamo drugače, bolj človeško.« Kaj pa šesti čut, ki mu je v knjigi namenjeno celo poglavje? »Težko sodim o tem, a verjamem, da obstaja. Pride iz nezavednega, nas lahko reši, večkrat se je že zgodilo, da smo na

koncu zdravljenja lahko rekli: »Ima boga.« Da je nekaj očem še skritega, neznanega pomagalo, da je bilo vse v redu.« Dr. Uroš Ahčan je rekonstrukcijski in estetski kirurg. Njegovi dnevi v tednu so že nekaj časa razporejeni na delo v Kliničnem centru, profesuro na Medicinski fakulteti in delo na njegovi kliniki Juventina. Od kar dela in živi tako, je stres bistveno manjši in ponoči zobje manj škripajo. Ja, tudi o tem, o nemoči in različnih oblikah stisk in težav kirurga kot človeka, beremo v Skalpelu.

LEPOTA

Morda še misel o lepoti. Kaj je lepo? Odnos do lepote se je skozi zgodovino spreminjal, a vendar je potreba po lepoti v človeku globoko zakoreninjena. »To imamo v sebi vsi, že od pradednine. Znanstvene študije so pokazale, da želi vsakdo biti najlepša različica sebe. Lepota je prednost pri ljudeh in živalih. Lepotni ideali se spreminjajo, kar je lepo v Evropi, ni lepo v Afriki, z leti se lepota spreminja in je relativna, je dodana vrednost, ki ne

NATAŠA BENČIČ
RADIO KOPER

sme zamenjati drugih kvalitete. Mladim, ki so zagrenjeni zaradi kakšne manjše nepravilnosti na telesu, rečem, naj pogledajo olimpijce. Ko jih kot šampione sprejememo na trgih mest, ne gledamo, kako lepi so, so le šampioni. Lepota je resnično dodana vrednost. Lepotni ideali se spreminjajo zaradi lepote industrije in vplivnežev. Nekeč so trende spreminjali umetniki. To je šlo zelo počasi, tudi na desetletja, danes pa se trendi spreminjajo zelo hitro, kaj hitro smo lahko iz mode, zato so tako pomembni preudarnost, previdnost, dobri pogovori pred estetskim posegom.« Je prav zato dr. Uroš Ahčan velikokrat rekel »stop« ali »ne«?

»Vsakokrat, ko sem videl, da moje možnosti kirurškega posega ne bodo zadovoljile pričakovanj ali sem ugotovil, da bi s kirurško tehniko na dolgi rok povzročil funkcionalne ali druge težave v naslednjih desetletjih. Če pride k meni deklica, stara 21 let in želi prsne vsadke, življenjska doba pa je 84 let, bo skozi leta ta poseg zahteval popravke in vse to je treba razložiti zlasti mladim ljudem, ki sledijo vplivnežem.«

ILUSTRACIJA IZ KNJIGE SKALPEL- AVTOR MITJA BOKUN

PSIHO IN DRUŽINSKA TERAPEVTKA KATJA KOZLOVIČ

Nobena bližnjica ne pelje do sreče

NADVSE SIMPATIČNO DR. KATJO KOZLOVIČ IZ MAREZIG SO OD NEKDAJ ZANIMALI LJUDJE. JE POPOTNICA SKOZI ŽIVLJENJE, KI JE VEDNO SLEDILA SVOJI RADOVEDNOSTI IN STRASTI DO RAZUMEVANJA ČLOVEŠKEGA DELOVANJA, PSIHE. VEDNO JE BILA RADOVEDNA IN STRASTNA DO TEGA, KAKO LJUDJE RAZMIŠLJAJO IN ČUTIJO. ŽELELA JIH JE RAZUMETI IN JIM POMAGATI. KOT PSIHOTERAPEVKA, POSLOVNA SVETOVALKA IN »COACHINJA« JIM POMAGA RAZISKATI NJIHOV NOTRANJI SVET TER ODKRITI SKRITE POTENCIALE.

»Prihajam iz Marezig, kjer sem obiskovala tudi osnovno šolo, na katero imam zelo lepe spomine. Veliko prijetnih se je nabralo tudi v srednješolskih letih na Gimnaziji v Koper. Ena od prvih prelomnic v mojem življenju je bil študij na Filozofski fakulteti v Ljubljani, na smeri pedagogika/andragogika. Po diplomi pa sem delovne izkušnje nabirala v kadrovske službi, kjer sem ostala do samostojne poti. Vmes mi je uspelo še najprej magistrirati iz kadrovskega managementa na FDV, nato pa sem se z željo po globljem spoznavanju lastne resnice in bolj iskrenega dela z ljudmi, vpisala še na študij izpopolnjevanja iz Zakonske in družinske terapije na Teološki fakulteti, kjer sem istočasno vpisala doktorski študij, ki sem ga v lanskem letu zaključila,« začne svojo pripoved Katja in doda, da je njeno znanje najbolj zraslo skozi prakso na širšem kadrovskem področju, predvsem na področju izobraževanja in razvoja zaposlenih ter sedaj v kliničnem terapevtskem delu in osebnem »kovčingu«. Veliko se ukvarja z dinamiko družine, saj verjame v celostni pristop pri obravnavi otrok in mladostnikov. Njeno delo zajema tudi izvajanje »kovčingov« in avtorskih predavanj za različne ciljne skupine, skupinska srečanja za otroke in mladostnike ter gostujoča predavanja na fakultetah.

Z MALIMI KORAKI DO CILJA

Hitro navrže, da se je njena pot v psihoterapijo tlakovala postopoma in se je gradila skozi življenjske in delovne izkušnje ter študij. »Kot otrok sem bila opisana kot občutljiva in empatična, kar me je navdihnilo za delo z ljudmi. Med delom v kadrovske službi sem začutila, da želim z ljudmi delati bolj poglobljeno in pristno ter na koncu bolj

učinkovito. To me je pripeljalo k študiju psihoterapije, kjer sem lahko združila svoje naravne občutke in znanje ter pomagala posameznikom raziskovati njihove notranje svetove. Študij psihoterapije je bil izziv, a obenem tudi izjemno nagrajujoč. Spoznala sem veliko različnih pristopov, teorij in tako pridobila številne nove vpogleda in znanja glede človekovega razvoja in delovanja v najširšem pomenu besede, ki mi omogočajo bolj celostno obravnavo posameznikov in družin, razlaga sogovornica, ponosna mama 18-letnih dvojčkov Maja in Lana, ki se velikokrat pošalita, da njuna mama že vse življenje hodi v šolo. Ravno sinova sta v moje življenje prinesla »zrcalo«, ki mi omogoča največjo osebnostno rast. Psihoterapija je pravzaprav pot k spoznavanju sebe, iskanje naše pristnosti in naše resnice. Je pot k zaupanju vas, pot k srečnemu in notranje polnemu življenju,« pravi. Ima tudi svoj rek: »Vsako novo življenje se začne s prvim korakom in potem je vse lažje,« pove Katja, na katero se ljudje največkrat obračajo zaradi težav v partnerskih odnosih, družinskih konfliktov in čustvenih težav otrok ter seveda posamezniki z različnimi čustvenimi zapleti in travmatičnimi izkušnjami, ki se rezultirajo v različnih psihičnih težavah.

PREMIKI V STROKI IN MISELNOSTI

Katja je vesela, da psihoterapija ni več tabu, saj se je zmanjšal predsodek, da je nekaj narobe s posameznikom, če išče pomoč. S spreminjanjem družbenih stigem in ozaveščanjem o pomembnosti skrbi za duševno zdravje je terapija postala bolj sprejemljiva in dostopna. Odnos Slovencev do psihoterapije se spreminja. Sprva je obstajal predsodek, da »mora biti nekaj narobe s tabo, če greš na terapijo.« »vendar se je ta predsodek zmanjšal, še posebej med mlajšimi generacijami. Mladi s ponosom povedo svojim kolegom, da obiskujejo terapijo, saj so spoznali, da jim pomaga razumeti svoje delovanje in čustvovanje ter da ni nič narobe s tem.

ČEDALJE VEČJE POTREBE PO PSIHOTERAPIJI

Sogovornica opaža, da se danes resnično povečuje potreba po psihoterapiji, pa ne samo zato, ker je danes več težav v odnosih, kot jih je bilo pred 50 leti, ampak, ker smo kot ljudje bolj ozaveščeni in želimo živeti bolj kakovostno. Krizi odnosov pomeni tudi napredek v naših vrednotah in standardih v odnosih. Kljub temu zavedanju, pa je še vedno zelo veliko ljudi in predvsem mladih, v stiskah. Zahodni človek se je izgubil oziroma odtujil od sebe, posledično tudi od drugih. Ker lastne sreče ne moremo najti nikjer drugje kot v sebi, v svojem srcu. To ni mogoče kupiti ali doseči z instant tehnikami, v slogu »V 10 korakih do srečnega življenja«, ker gre za doživljenjski proces, projekt iskanja pristnega sebe, ki zah-

ANDREJA
COMINO

teva iskreno odločitev in predanost ter vztrajanje. Ta pot je na trenutke tudi težka in se je marsikdo ustraši in zbeži spet v »zunanost«. Do sreče ne pelje nobena bližnjica. Tako je tudi terapija proces in rezultati se ne morejo zgoditi čez noč. Če želimo te spremembe začutiti, se morajo zgoditi v nas in ne samo na razumski ravni. Slednji je samo prvi korak, ki se mu reče zavedanje, potem pa je potrebno raziskovati svoje globine in tu pride terapevt kot tisti sočutni, iskreni

vodič, ki usmerja, vodi, zrcali in tako pomaga posamezniku, da zmore priti v stik seboj, spoznati sebe, svojo zakopano ranljivost in mu tako skozi proces pomaga lajšati bolečino preteklosti in zgraditi nekaj novega, kar vodi v bolj kakovosten odnos do sebe in drugih in s tem tudi boljše zdravje – saj sta telo in čustva povezana – ena entiteta. Tako ima vsak svojo dolžino procesa spoznavanja in celjenja sebe in temu sledi terapevt.

»Moj navdih je videti napredek in spremembe pri ljudeh, ki jih spremljam v terapiji, ter njihovo zadovoljstvo in izpolnjenost v življenju. V prostem času rada preživljam čas v naravi, se ukvarjam s športom, kot so tek, kolesarjenje in plavanje, ter se

sproščam ob glasbi in dobrih knjigah ter raziskovanju novih krajev in kultur. Sploh bi rada poudarila tu naravo, ki jo imam za zdravilko, v kateri se je mogoče »izprazniti težkega in napolniti dobrega«. Pomembno je tudi nenehno strokovno izpopolnjevanje, da ostajam v koraku s sodobnimi pristopi v terapiji. Izpopolnjevanje terapevta se nikoli ne zaključí, saj mora biti vsaj en korak pred svojimi klienti, kar tudi od njega zahteva nenehno delo na sebi in izpopolnjevanje,« sklene.

Prebiti vsi predori na trasi drugega tira

IZVAJALCI GLAVNIH GRADBENIH DEL SO IZKOPALI ŠE ZADNJE METRE PREDOROV NA TRASI DRUGEGA TIRA MED DIVAČO IN KOPROM. ZDAJ JE PREBITIH VSEH DESET PREDORSKIH CEVI, IZKOPANIH PA 37,4 KM PREDOROV.

Dolžina sedmih predorov na trasi drugega tira je 20,5 kilometra, ker pa se ob treh najdaljših predorih gradijo tudi servisne cevi v enakem profilu kot glavne cevi, so morali izvajalci glavnih gradbenih del izkopati 37 kilometrov predorskih cevi. Po manj kot

treh letih jim je uspelo. Izkopali so več kilometrov predorov, kot se jih je izkopalo v 30 letih na celotnem slovenskem avtocestnem omrežju. Na drugem tiru se je izkopal

tudi najdaljši slovenski predor. To je postal predor Lokve (T1) s 6.714 metri. Generalni direktor družbe 2TDK Matej Oset je ob tem dosežku dejal: »Delo v predorih je zahtevno in tvegano, traja 24 ur na dan, vse dni v tednu. Drugi tir je dokaz, da smo sposobni uresničiti še tako zahtevne infrastrukturne projekte, kar je ključno za razvoj naše države in njeno konkurenčnost na mednarodni ravni.« Do zdaj je bil 120 let najdaljši železniški predor na Bohinjski progi. Drugi tir je predstavljala tudi precejšen organizacijski zalogaj – v določenem času je bilo aktivnih 14 podzemnih delovišč, na gradbiščih pa je delalo več kot 1000 delavcev. Pred pričetkom gradnje drugega tira se je napovedovalo, da se bo pri izkopu predorov odkrilo 10 večjih in 100 manjših kraških pojavov. Raziskovalci iz Inštituta za raziskovanje krasi so jih popisali 86, najdaljša odkrita jama je dolga dobrih 600 metrov. Projekt Drugi tir predstavlja pomemben korak k modernizaciji slovenske železniške infrastrukture, 61 % proge pa je že pripravljene na prihodnjo dvotirnost.

Saša Losić

PLAVI ORKESTAR, SARAJEVSKI BEND, USTANOVLJEN LETA 1983, BO 13. JUNIJA IGRAL NA OBALI. VSE, ALI PA VSAJ VEČINO, KI SMO GA PRVIČ SLIŠALI V KRIŽANKAH LETA 1985, NAJBRŽ ZANIMA, KAKO ZVENIJO DANES, KAKO SO ŠE VEDNO “ŽIVI”?

Lansko leto je minilo 40 let od ustanovitve Plavog orkestra. Zakaj to ime?

40 let? Pa to je strašno. Dejstvo, da smo skupina iz preteklega stoletja in da smo prvi album izdali na vinilu, me niti malo ne navdušuje. Sicer pa spoštujem, včasih pa ne razumem, da javne osebe, tako kot mi, slavijo obletnice, 30, 40 let obstoja, zlata ura direktorja podjetja za 70 let dela in obstoja...(smeh)

Na začetku smo se imenovali “Ševin orkestar”, ker pa je v Sarajevu obstajala skupina “Ševa” (kasneje “Bombaj Štampa”), smo se odločili spremeniti ime. Želel sem si, da naše ime nosi pridih nostalgije in slavi vzvišeno poetiko poletja. Tako beseda “Orkester” spominjala na tiste stare orkestre, kot so Lionel Hampton Orchestra ali Benny Goodman in njegov orkester, beseda “Blue” pa je pomenila stanje melanholi-je, Mediteran, delavsko uniformo, intrigo ... **Vaš prvi koncert v Sloveniji je bil na Novem rocku v Križankah leta 1985. Se ga spomnite?**

O, ja. Tega se nikoli ne pozabi. Nastopali smo za bendom Vincija Anžlovarja, Markus 5, najavil pa nas je mladi Jonas. Stopili smo na oder Križank in 300 punkerjev je začelo vpiti “Raus! Raus!”. Tako se je skozi polovico našega nastopa vlekel boj naših oboževalcev in punkerjev, med katerimi so bili današnji znani marketinški direktorji, pa režiser Andrej Košak ... A vsi ti ljudje so z leti postali naši prijatelji.

O vašem nastopu so se kresala mnenja. Tisti, ki so vas že videli in slišali, so menili, da je tak fenomen treba videti na Novem rocku, tisti, bolj ortodoksni, pa so trdili, da ne igrate rocka in da ni razloga, da sodelujete. Kakšno glasbo ste pravzaprav igrali?

Igor Vidmar nas je pripeljal na Novi rock. To je bila pogumna odločitev, saj se je Novi rock do takrat uveljavil kot osrednja rockerska in subkulturna manifestacija v Sloveniji. Tam so nastopili sami alternativci kot Niet, Otroci Socializma, Via Ofenziva, Vidmar pa je pripeljal nas, nekakšne “jugoslovanske Beatle,” ki so prepevali Goodbye teens.

Čeprav smo bili pop punk bend, so na dan koncerta na Radiu Študent kot uspešnico dneva vrteli našo “kemp” skladbo “Šta će nama šoferima kuća”, klasični “narodnjak”, folk ljudsko pesem ... (smeh). Po tistem smo nastopali decembra v Hali

Tivoli in jo napolnili. Spomnim se, da se je hokejska tekma igrala do 18. ure, mi pa bi morali nastopiti ob 20.uri, zato so morali led prekriti z velikimi preprogami. Naši gostje so zaradi zdrsa množično padali v backstageu. Tudi mi, a na srečo je vse minilo v

smehu, nihče ni bil poškodovan.

Na vaših nastopih so poslušalci, predvsem pa poslušalke, padali v trans, jokal, histerija je bila popolna. Kdaj se je to spremenilo?

To se je zgodilo na prvi in drugi plošči 1985-86. Kasneje so nas začeli jemati bolj resno in prihajati na koncerte zaradi pesmi in vzdušja, sicer ne bi preživel tako dolgo.

V štiridesetih letih se je vaš način in slog igranja spreminjal. Kakšno glasbo igrate danes?

Vedno smo imeli eklektičen izraz, še vedno pa mislim, da smo, ne glede na formo, bili in ostali pop bend. Kot pravi Warhol: “Everything is beautiful. Pop is everything.”

Gledate z nostalgijo po časih in krajih, kjer ste preživljali mladost?

Vsak od njih ima poseben prostor v mojem srcu – rad imam poetsko melanholi-jo Ljubljane, eklekticism Sarajeva, temperament Hvara, čustvenost Beograda, glasbo Skopja ...

Izgubil sem občutek nostalgije, poskušam uživati v sedanjem trenutku.

Kdo je danes vaša publika?

Na naše koncerte prihaja več generacij. Zanimivo je tudi, da se na vsaki turneji pojavi povsem novo občinstvo, ki je za Plavi orkestar slišalo od starejših bratov in sester, a nas nikoli ni videlo v živo. Zdi se mi, da sploh ne vedo, kako izgledamo. Ni samo enkrat šla mimo mene skupina srednješolcev in pela “Sava tiho teče” ali “Bolje je biti pijan nego star”, ne da bi me sploh prepoznali. Nova generacija drži mobitele v zraku namesto vžigalnikov, zato na koncertih ne govorim več “Dajte roke gor!” saj ima občinstvo danes, figurativno rečeno, le eno roko, v drugi je pametni telefon.

Kaj se je s skupino dogajalo 40 let?

Lepo je bilo. Veliko smo preživel. Bilo je kot v sanjah. Kot da bi se vse dogajalo nekemu drugemu. Spominjam se le trenutkov, obrisov preteklosti ...

Zame je Orkestar vedno bil in ostal skupina starih prijateljev kot pri kartanju, briškuli, bend, kjer so vrata vedno odprta, nekdo odide, nekdo pride, a vedno ostane-mo skupaj, vedno smo klapa.

Če na Plavi orkestar gledamo kot na fenomen, potem je ta skupina verjetno zadnji dinosaver v regiji. V času, ko se na žalost vse nekako podira, razpada, v času velikih kriz, pandemij, polarizacije, nesporemov med ljudmi – sem opazil, da Orkester v ljudeh vzbuja neko iracionalno stabilnost,

tipa: “Vidiš, ostali so skupaj, ostali so prijatelji. V času, ko svet, ki smo ga poznali, počasi izginja – nekaj vendar ostaja. Vse je to pojasnjeno v filmu “Orkester” Pjera Žalice. **Na žurih se še vedno posluša Suada, Bolje biti pijan nego star, vaša zgodnja komada. Jih igrate tudi na koncertih?**

Seveda. Sicer nam publika ne bi pustila oditi z odra. Poleg omenjenih dveh imajo ljudje radi tudi I “Od rodjendana do rodjendana”, “Ako su to samo bile laži”, “Sava tiho teče”, “Odlazim”...

Kako se počuti odrasla oseba, ko poje Bolje biti pijan nego star?

S to pesmijo je povezan še en absurd. Pred nekaj leti me je fen Plavega orkestra v komentarju na YouTubeu opozoril na dejstvo, da v pesmi »Bolje biti pijan nego star« v prvi kitici pojem »Žal mi je, da smo bili samo dobri prijatelji“, medtem ko v refrenu pojem “vino ne ve, da sva bila nekoč srečen par”. To pesem sem pel 30 let in nikoli nisem opazil, ljudem pa je bilo vseeno. (smeh).

Sicer pa me vedno znova preseneča, da so pesmi, ki sem jih napisal kot najstnik, še vedno aktualne na radiu, na koncertih ... Verjetno se tudi Mick Jagger počuti malo čudno, ko zapoje “I Can't get no satisfaction” in druge zgodnje stvari.

Kaj je za vas starost?

V zadnjih nekaj letih so odšli mnogi, ki so bili stebri mojega odraščanja, moje poetike, sveta senzibilnosti. Salinger, Vlada Divljan, Prince, David Bowie, George Martin, Arsen Dedić, Oliver Dragojević, Ennio Morricone ... številni bližnji prijatelji, sorodniki, sodelavci, dragi ljudje, ...

Med drugim tudi moj ljubljeni oče Dobrota. Med pandemijo sva mesece v stanovanju v Sarajevu sedela na balkonu in pila pivo. Vsak po en kozarec. Nekoč me je vprašal: “Sine, zakaj me imaš tako rad?” Zasmejal se je. Objel me je. To je bil zame najtežji trenutek. Nekaj mesecev kasneje nas je zapustil. Star je bil 90 let. Vedno bom pogrešal njegovo plemenitost, modre besede in veder duh, ki ga je ohranil do zadnjega dne, kot bi se z njihovimi odhodi zapirale zadnje strani moje mladosti.

Zame je starost, ko se začneš zavedati, da je vendarle vse minljivo, ko vse postane tako običajno, tako relativno ...

Ko se je začela vojna, ste prišli v Ljubljano. Vaju z Djurotom se spomnim z nekega žura, kjer sta pripovedovala o izkušnjah s Slovenci, ko pridete na obisk.

Ker imata veliko časa, sta dolgo na obisku. Gostitelji začnejo govoriti, da imajo naporen naslednji dan, da je bil prijeten obisk in tako naprej, da bi vas spodbudili k odhodu. Vidva pa nikamor, dokler se ne preoblečejo v pižamo in vama dajo ključ stanovanja rekoč, da zaklenete preden gresta. Anekdota je sicer izzvala salve smeha in si jo še vedno pripovedujemo, je pa kazala tudi na različnost kultur. Kako ste se počutili v Sloveniji?

V Ljubljano sem prišel z eno torbo, v kateri je bil pulover, potni list, Salingerjeva knjiga “Dvignite strešno gredo visoko, tesarji”, pribor za britje. Kmalu sem spoznal, da imamo vsi v tej regiji drug o drugem napačne predstave in da verjamemo v stereotipe. Slovence sem odkril kot čudovite, empatične in miroljubne ljudi. Hvaležen sem tamkajšnji umetniški sceni in tudi vsem drugim dragim ljudem, ki sem jih v Sloveniji spoznal v tistem tragičnem vojnem času, da mi nikoli niso dovolili, da bi se počutil kot “drugorazredni meščan” ali tujec.

Nekaj časa sem živel tudi v Piranu. Srce mi hitreje bije, ko pomislim, da bomo igrali na Tartinijevem trgu, enem najlepših trgov v Evropi.

Kje živite danes?

Zadnja štiri leta izolirano. Malo na vasi, malo v mestu. Zadnje čase živim med Ljubljano, Dunajem in Hvarom.

In kaj počnete?

Ena redkih koristnih stvari, ki sem jih naredil v času pandemije je, da sem se naučil kuhati, da sem postal planinec in sem dokončal 12 pesmi za novi album Plavega orkestra. Veselimo se koncertov, vrnitve na odre junija. Želeli smo si, da bi našo prvo vajo po petih letih na Hvaru izvedli brez pompa, tiho, v majhnem Domu kulture, na katerega nas vežejo lepi spomini in kjer smo pravzaprav začeli svojo “vrnitev v prihodnost”. Naredili smo zadnjo javno vajo za domačine Hvara. Zbrale so se vse generacije. Legendarni hvarski ribič Gira nas je opazoval celo z okna. Bilo je čudovito. In ja ... po 30 letih sem srečal enega svojih najboljših prijateljev, Mladena Pavičića Pava, prvega kitarista Plavega orkestra. Dogovorila sva se, da se dobiva na Dunaju. Bil sem nervozen, a ko sva se srečala, sva le nadaljevala tam, kjer sva že davno končala. Pokazal sem mu nove pesmi. O nekaterih mi je rekel, da se mu zdijo najboljše, kar sem jih kdaj napisal. Življenje gre naprej, kolo sreče se vrti ...

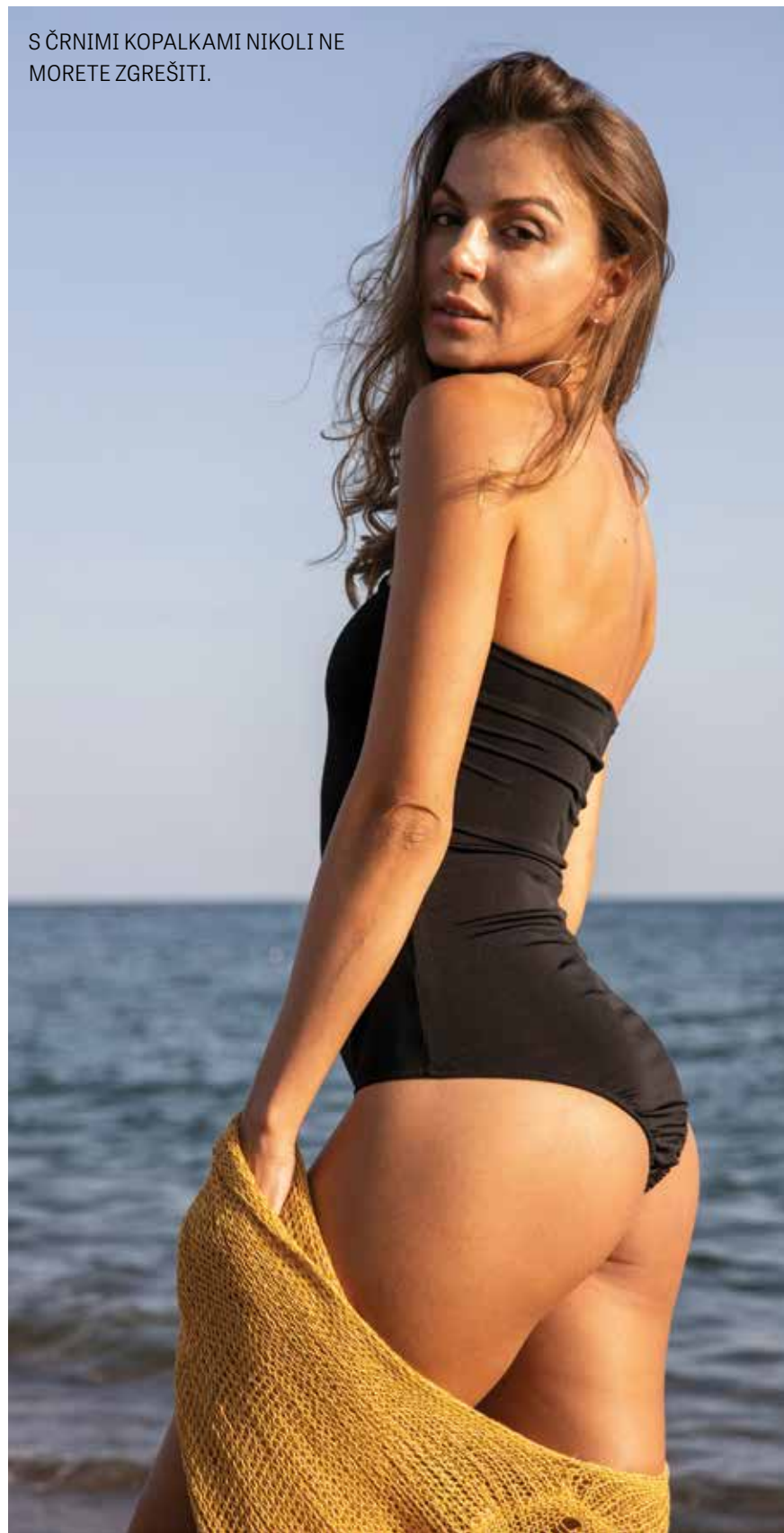
Bojana Leskovar

Celoten intervju lahko preberete na www.obalaplus.si

Kopalke poletja 2024

Ste že izbrali idealen model kopalk za nepozabno poletje 2024?

S ČRNIMI KOPALKAMI NIKOLI NE
MORETE ZGREŠITI.

Letošnje poletje prinaša bogato paleto modelov kopalk, ki so tako klasične kot inovativne, s posebnim poudarkom na eleganci, igrivosti in prilagodljivosti za vsako postavo. Od enodelnih monokini kopalk z eno naramnico, ki združujejo eleganco z udobjem, do nostalgije visokega pasu, ki odseva modne smernice 50-ih let. Bikini z drznimi izrezi v letošnje poletje vnašajo pridih igrivosti, medtem ko mornarski slog ostaja zvest klasičnim modro-belim črtam, ki jih dopolnjujejo sveži sodobni kroji.

Letošnje poletje je tudi v znamenju živahnih sadnih in cvetličnih vzorcev, ki obljublajo, da boste na plaži zares izstopale.

Za tiste, ki si želite na plaži resnično izstopati, pa so kopalke okrašene s kristali Swarovski popolna izbira. Te kopalke združujejo vrhunsko eleganco z bleščečim glamurjem, ki pritegne poglede. Oblikovalci so letos šli še korak dlje z inovativnimi kroji in barvnimi kombinacijami, ki kristalom omogočajo, da resnično zasijejo. Ne glede na to, ali se odločite za subtilno okrasitev z nekaj kristalčki ali za kopalke, ki so povsem prekrite z bleščečimi kamni, boste z njimi zagotovo zablestele in se počutile kot zvezda na vsakem koraku po peščeni plaži.

ČRNE KOPALKE: VEČNI SIMBOL ELEGANCE NA PLAŽI

Črne kopalke bodisi enodelne ali bikini, predstavljajo večno eleganco in so pravi "problem solver" za vsakršne modne pomisleke. Podobno kot mala črna obleka, tudi črne kopalke zagotavljajo ugoden videz za vsako priložnost ob morju. Črna ne izstopa samo zaradi svoje klasične lepote, temveč tudi vizualno zoži postavo in ponuja različne modne rešitve od enostavnih do bolj zapletenih modelov s posebnimi detajli, kot so čipka ali asimetrični kroji.

IZBIRA IDEALNIH ČRNIH KOPALK

Pri izbiri črnih kopalk je pomembno poiskati model, ki najbolje poudari našo postavo in osebni slog. Za tiste, ki cenijo minimalizem, so idealne enostavne enodelne kopalke s tankimi naramnicami ali krojem, ki lepo objame telo. Ljubiteljice nekoliko drznejših in unikatnih slogov pa se lahko odločijo za modele z zanimivimi izrezi ali dodatki, ki dajo kopalkam poseben pečat.

Prednost črnih kopalk je, da niso namenjene samo plavanju in sončenju, ampak jih lahko nosimo tudi kot del večernega plažnega videza. Ob sončnem zahodu jih lahko kombiniramo z elegantnim pareom, večjimi

MONOKINI SO TUDI LETOS »IN«.

PLUS SIZE: POLETJE 2024 PRINAŠA SVEŽE TRENDE
TUDI PRI KOPALKAH ZA MOČNEJŠE POSTAVE.

ANDREJA
ČMAJ FAKIN

kosi nakita ali poletno obleko, s čimer postanejo popolni modni kos za večerne dogodke ob morju. Poleg tega črna zagotavlja odlično osnovo za številne kombinacije in dodatke, kar omogoča, da z njimi vsakič znova ustvarimo svež in privlačen videz.

KOPALKE ZA MOČNEJŠE POSTAVE

Kopalke za močnejše postave v zadnjih letih k sreči niso več omejene na skromne in funkcionalne modele. Zdaj so na voljo različni kroji, oblikovani tako, da poudarijo in proslavljajo raznolikost telesnih oblik. Od krojev z visokim pasom, ki elegantno poudarijo postavo, do seksi bikini modelov z drznimi izrezi in mikro cvetličnimi vzorci, ki dodajo igrivost in mladostniški čar tudi močnejšim postavam.

Poletje 2024 prinaša sveže trende tudi pri kopalkah za močnejše postave, s poudarkom na živih barvah in kompleksnih vzorcih, ki vizualno oblikujejo in izboljšajo silhueto. Izberite kopalke v temno modri barvi, ki ostaja klasična izbira tudi za poletje 2024, saj nudi brezčasno eleganco in prefinjenost, ki se lepo dopolnjuje tudi z močnejšimi postavami. Skupaj s črtami lahko dodatno podaljša in zoži videz postave še posebej, če so črte navpične ali diagonalne. Takšne kopalke ne samo optično oblikujejo telo, ampak vnašajo tudi časovno brezčasni mornarski videz.

REŠI
DREVO!

Z ZMANJŠANJEM PORABE PAPIRJA,
POMAGAJ OHRANJATI PLANET.

PREKLOPI NA @ SCEGLI
račun @ pagamenti

marjetica
KOPER

www.marjeticakoper.si/eracun

PREVERJAMO URBANE MITE

Koliko pa vi spijete?

Koliko vode pa vi spijete na dan? Jaz sem ena izmed tistih, ki mora imeti na doseg roke vedno poln kozarec ali veliko steklenico, ker prepogosto pozabim na to, da moram čez ves dan veliko piti, še posebej poleti, ko se temperature tudi ponoči ne spustijo pod dvajset stopinj Celzija.

Zato naj bo ta članek opomnik za vse tiste, ki imate podobne težave kot jaz. Ne pozabiti ne hidracijo, strokovnjaki pa priporočajo, da so za žejo najboljši voda, nesladkani čaji, limonada ... Čim manj pa moramo posegati po sladkih in gaziranih pijačah, alkoholu. O tem, koliko vode je priporočljivo čez dan spiti, kdaj jo lahko pijemo in kdaj ne, pa obstaja en kup mitov. Dajmo jih skupaj preveriti:

1. Čez dan bi vsakdo moral spiti 8 kozarcev oziroma prbl. liter in pol vode. Ni res. To je splošno pravilo, ki ga lahko preberemo in slišimo marsikje. Koliko vode potrebujemo, je odvisno od številnih dejavnikov, kot so telesna teža, starost, raven aktivnosti, prehrana in okolje. Pravilo osmih kozarcev je splošna smernica, vendar ni znanstveno podprta za vse ljudi. Vodo lahko dobimo tudi iz hrane (kar 20 % dnevnega vnosa tekočine naj bi dobili preko hrane; poletna hrana, ki vsebuje veliko vode

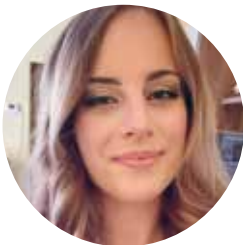
pa je npr. lubenica) in drugih pijač.

2. Voda z limono na tešče nam pomaga pri hujšanju in čiščenju telesa. Ni res. Pitje vode z limono lahko telesu zagotovi vitamin C in prispeva k boljši prebavi, vendar ni dokazov, da bi imelo poseben čistilni učinek na telo. Voda z limono je lahko del zdrave prehrane, vendar ni čudežni napitek za čiščenje telesa in hujšanje. Če spijemo veliko vode, napolnimo trebuh in s tem dobimo občutek sitosti, kar lahko zmanjša skupni dnevni vnos kalorij. Vendar samo po sebi ne bo povzročilo izgube teže. Pomemben je celosten pristop, ki vključuje zdravo prehrano in redno telesno aktivnost. Sicer pa pozitivno vpliva na telo to, da takoj ko se prebudite, spijete kozarec mlačne vode in tako telesu zagotovite tekočino, ki jo je čez noč izgubilo.

3. Voda iz plastenke je boljša kot iz pipe. Delno drži. V mnogih državah po svetu je voda, ki jo pijemo iz pipe, strogo regulirana, redno jo pregledujejo, testirajo in zato je tudi varna za pitja. Srečni smo lahko, da je tako tudi pri nas, da ko odpremo pipo, iz nje priteče čista, sveža voda. Seveda obstajajo izjeme, ko je voda iz pipe onesnažena zaradi vremena, naravnih nesreč, popravil na omrežju itd. Takrat jo moramo prekuhati ali izbrati ustekleničeno. Rižanski vodovod na našem območju zagotavlja vodo odlične kakovosti, vendar tu velja opozoriti (predvsem pred pričetkom vročih poletnih dni), da z njo ravnamo varčno - ugasnemo vodo medtem ko si umivamo zobe in roke, milimo telo in lase, za zalivanje vrtov, pranje avtomobilov raje uporabimo deževnico, ob morebitni suši ne polnimo domačih bazenov itd.

4. S pitjem vode ne smemo pretiravati. Res je. Pretiravanje s pitjem vode, znano tudi kot hiperhidracija ali vodna zastrupitev, ima lahko resne negativne učinke na zdravje: povečana obremenitev ledvic, neravnovesje elektrolitov, zmanjšana telesna zmogljivost, v hujših primerih pa tudi cerebralni

MANCA
HRIBOVŠEK

edem oziroma otekanje možganov. Zato nikar ne pretiravajte s pitjem vode, ampak poslušajte svoje telo.

5. Pitje vode po uživanju sadja povzroči prebavne težave. Res je. Sadje vsebuje sladkor in kvasovke. Pitje vode takoj po uživanju sadja razredči želodčne kisline, kar omogoča rast kvasovk. To lahko vodi do kopičenja plinov in krčev v želodcu, zato je priporočljivo počakati vsaj pol ure po uživanju sadja, preden pijete vodo.

6. Pitje hladne vode je šok za telo. Delno drži. Strokovnjaki si pri tej trditvi niso enotni. Nekateri zagovarjajo, da bi morali predvsem med in po športni aktivnosti piti hladno vodo, ker s tem ohladimo tudi telo. Spet drugi pa zagovarjajo teorijo, da je hladna voda šok za telo, saj se potem namesto na regeneracijo in prebavo hrane, osredotoči na segrevanje hladne vode na telesno temperaturo. To naj bi mu prihranili s tem, da uživamo mlačno vodo sobne temperature.

Napovedujejo nam toplo, vroče in dolgo poletje. Uživajte, zabavajte se, ustvarjajte spomine, ob vsem tem pa seveda ne pozabite na lastno varnost, zdravje in ... hidracijo, saj je naše telo sestavljeno iz kar 60 % vode. Aja, pa ne pozabite sveže vode večkrat na dan ponuditi tudi vašim hišnim ljubljencem, ki jim je zaradi goste in dolge dlake še bolj vroče kot nam.

Vrt v juliju

Odhajajoči junij nam je postregel z nekaj padavinami, tudi temperature niso bile visoke, zato je pred nami julij, poln toplih dni, v katerem bo poplačano naše trdo delo.

SAŠO
MEJAK

Julij zaznamujejo plodovke, kot so paradižnik, paprika, jajčevci, feferoni, bučke, ... Pri paradižnikih je potrebno odstranjevanje zalistnikov ali »baštardov«, da pride do boljše osvetlitve in ne pride do prekomerne obremenitve v rasti. Pomembno je tudi namakanje in dognojevanje. Plodovke, za razliko od drugih rastlin, potrebujejo gnojila, bogata s kalijem in fosforjem, sejemo še radič, endivijo. V drugi polovici lahko sadimo solatnice, zelje, ohrovt, kitajski kapus, dobimo pa jih v specializiranih trgovinah za kmetijstvo. Poskrbeti moramo, da sadike ob sajenju izdatno zalivamo, ker je julij lahko zelo vroč in upoštevamo kolobarjenje, da bojo rastline krepke in zdrave. Svoj rastni cikel zaključijo tudi jeseni posejana česen in čebula. Poskrbimo, da jih v suhem vremenu pobereemo in primerno uskladiščimo. V visokih gredah je najpomembnejša dejavnost v tem času namakanje. S stalnim namakanjem in dognojevanjem bomo zelo zadovoljni s pridelkom, če imamo še prostor za kako rastlino v gredi, lahko obiščemo vrtnarije in pogledamo, katere sadike s hitrim rastnim ciklusom imajo na zalogi.

V **zeliščnem vrtu** so rastline v bujni rasti. Poskrbimo, da

se rastišče ne zapleveli, omogočimo rastlinam bujno razvijanje. Nabiramo tudi liste borage, koprive, majarona, melise, pehtrana, pelina, žajblja, ... Listi, ki jih nabiramo, morajo biti popolnoma odprti. Pomembno je, da upoštevamo, da se nabirajo rastline, bogate z eteričnimi olji v vročih, suhih dopoldnevih. S shranjevanjem poskrbimo, da rastline zadržijo pomembne učinkovine. Shranjevanje je najbolj primerno v steklenih posodah, tesno zaprtih v temnem prostoru. V **sadnem vrtu** se opravi rez češenj, sliv, marelic, malin, tudi zeleni rez sadnega drevja. Ta je zelo pomembna za osvetlitev notranjosti krošnje drevesa, povečano zračnost in posledično zmanjšamo možnost bolezni in škodljivcev in omogočimo boljšo kakovost plodov. S svojimi plodovi nas razveseljujejo zgodnja jabolka, hruške, marelice, slive, breskve, maline, robide, rdeči in črni ribez, kosmulje ..., da imamo bogato bero vitaminov.

V **okrasnem vrtu** porežemo odcvetele cvetove trajnic in enoletnic, da nastaviyo nove cvetne nastavke. Vrtnice se bohotijo s cvetjem. Zaradi lepšega videza odrežemo, kar je odcvetelo in da ponovno požene nove mlade poganjke, opravimo še eno gnojenje, da nas bodo še naprej razveseljevale s cvetjem. V senčnih legah svojo pozornost iščejo hortenzije. Poskrbeti moramo za dovolj vlage na **travnatih površinah** in košnjo na primerni višini. Nizko košena trata je veliko prej izpostavljena sušenju, zato s petcentimetrskim košenjem preprečujemo hitro izgubo vlage in trata ohranja lep odtene zelene barve.

Sardoni na šavor

Poletje ni samo čas sončnih krem, očal, kopalk, morja, sladoledov in koktejlav, ampak tudi lahke poletne hrane. Ker se nam ob visokih temperaturah ne ljubi ure in ure preživljati za vročim štedilnikom, bo recept ravno pravšnji za hitro pripravo odlične lahke ribje hladne predjedi, ki jo lahko pojedemo za kosilo ali večerjo.

Sestavine:

- sardoni
- moka
- olje za cvrtje
- kis
- čebula
- sol

Postopek:

Sardone očistimo, jih pomokamo. V ponvi segrejemo olje in vanj položimo sardone. Cvremo jih toliko časa, da postanejo zlato rumene barve in jih solimo. V drugo ponev damo malo olivnega olja, malo olja, v katerem so se cvrli sardoni, narežemo čebulo, jo popražimo. Nato zalijemo s kisom in ugasnemo ogenj. Počakamo, da se ohladi,

preložimo v čisto posodo in damo v hladilnik. Postrežemo čez nekaj ur ali še bolje naslednji dan kot hladno predjed. Zraven narežemo in ponudimo sveže pečen kruh. Aja, med pripravo ne pozabite poskusiti kakšnega ocvrtega sardona. Seveda z izgovorom, da ugoto-

vite, če so dobro narejeni. Ob sardonih na šavor ne pozabite na dobro pijačo in vsem polnoletnim osebam za mizo ponudite dobro domače belo vino, ki bo jedi dodalo piko na i. Tudi tokrat velja povabilo vsem pridnim kuharicam in kuharjem, da mi fotografije svojih pripravljenih končnih jedi pošljete na elektronski naslov manca.hribovsek@obalaplus.si. Sprejemam tudi ideje za recepte, ki bi jih radi prebrali v naslednjih številkah. Manca Hribovšek

Sladoledne Poslastice v Cafè Centralu: €

Od Veganskih do Premium Okusov

Z obsežnim izborom, ki vključuje veganske, mlečne in premium okuse ter sladoled brez sladkorja, Cafè Central obljublja, da bo ugodil vsem željam gurmanskih sladkosnedov.

PREMIUM OKUS LETO 2024: VAFELJ

Vrhunec ponudbe je okus Vafelj (Le Gaufre de Liege) – bogat vaniljev in cimetov sladoled s polivom slane karamele in hrustljavi mi koščki vaflja.

RAZNOLIKOST OKUSOV ZA VSE LJUBITELJE SLADOLEDA

Če so se vam ob opisu okusa Vafelj že poredile sline, vam razkrivamo še nekaj okusov, s katerimi se lahko posladkate, za ostale pa vas vabimo, da obiščete Cafè Central. Posebni gurmanski užitki pa so rezervirani za premium okuse, ki jih bogatijo najboljše sestavine kot so pravi piemontski

lešniki, 100% sadni pireji, pasta iz sicilijanske pistacije in ostali vrhunski dodatki, ki okus sladoleda ponesejo na povsem novo raven.

- **Limona z meto:** Osvežujoč sladoled, ki v poletnih dneh prinaša pridih svežine, v veganski različici, brez sladkorja.
- **Mango, pasijonka in limonina trava:** v veganski različici, brez sladkorja. Premium okus.
- **Pistacija:** Sladoled z bogato, kremasto teksturo iz

fino mletih, 100% pistacij. Premium okus.

- **Cremino:** Hišni okus lešnika s prelivoma bogate karamele in prave mlečne čokolade. Premium okus.

TEDENSKE SLADOLEDNE POSEBNOSTI: VSAK TEDEN NOV RAZLOG ZA OBISK

Ne zamudite tedenskih okusov v omejenih količinah:

- Skuta z figovim prelivom in karameliziranimi oreščki
- Bela čokolada z riževimi napihnjenci
- Gianduia s čokoladnim prelivom in lešniki
- Baileys (sladoled z likerjem Baileys in Baileys polivom)

Pridite in uživajte v sladoledih Cafè Centrala!

	VELIKA VODNA PTICA Z ZELO DOLGIM, GIBČNIM VRATOM	ZAŠČITNO PREMAGNO SREDSTVO	MESTO V BAČKI	BRITANSKI POLITIK ANDREW	LESEN PLUG, RALO (STAR.)	BRZOJAVKA, TELEGRAM, NUJNO DIPLOMATSKO SPOROČILO		OLGA KACJAN	OVOJNICA Z LISTOM PAPIRJA, POSLANA PO POŠTI	SLOVENSKA GLASBENA SKUPINA	KRAJ V AVSTRUI	JAPONSKI SLIKAR HIROSHIGE
						STVAR, KI KOMU POMAGA, NASLON, NPR. PRI STOLU						
	ŠVICARSKI DRŽAVNIK GUSTAVE					HRVAŠKI SLIKAR VLADIMIR EDO ŠLAJMER						
	VRSTA PREDJEDI, OBLOŽEN KRUHEK							ODTIS STOPALA				
	1 ČRKA ABECEDA	TELESNI OKRAS	SLOVENSKI IGRALEC VALIČ					OTROŠKA IGRAČA (LJUBKOV.)				
			POZITIVNA ELEKTRODA					LASTNIK KAVARNE				
						OBLASTA BAKTERIJA					GRŠKI HEROJ, SIN ZEVA IN AJGINE	KAVBOJSKA VRV Z ZANKO
						ODMEV, EHO						
	ANTON NANUT			ŽENSKA, KI NABIRA IN PRODAJA ZDRAVILNE RASTLINE	OTOK ČAROVNICE KIRKE				DUŠEVNA BOLEZEN	ALENKA LONČARIČ ŠKRATJE IZ GERMANSKE MITOLOGIJE		
	NEKDANJI JAPONSKI POLITIK SASAKI				KRAJ V SLOVENIJI	OTOK V EGEJSKEM MORJU (EUBOEA)						
	ITALJANSKA KANUISTKA JOSEFA					FINSKA PISATELJICA AINO ZIB, KOLEB						
	OSTANEK KART PO RAZDELITVI							SLOVENSKI PEVEC IRGOLIČ				
	KEMIJSKI ZNAK ZA URAN	HRVAŠKI NARODNI HEROJ IVO LOLA	GOROVJE V GRČIJI, OJTA			REKA V SLOVOKO-ŠČENI OBALI SLO.GEOGRAFI ANDREJ					SLOVENSKA PLAVALKABABIĆ	NIZOZEMSKI PISATELJ MENNO TER
										LADO BIZOVIČAR GLASBENA SKUPINA (LAMBADA)		
	ANGLEŠKA MERSKA ENOTA				AVTO IN LETALO HKRATI							
	NEMŠKI DUHOVNIK AUGUSTIN				JOŽE RODE			REKA V SLOVENIJI				
					MESTO NA SARDINIJI			JAPONSKI PISATELJ HAKUSEKI				
	MESTO V INDIJI					NARAVA, PRIRODA (ZAST.)						
	MONAŠKI KNEZ					POSMEHLJIV ČLOVEK				NJIVSKA CVETLICA		
										BLAŽEVIČ ČIRO		
	ELEKTRIČNA MORSKA RIBA	DANSKI PESNIK ANDERS	HRAST Z HRAPAVO SKORJO					ORIENTAL. DOMAČE SUKNO			NEKDANJI HRVAŠKI KOŠARKAR IVAN	ANTIČNO RAČUNALO
			TEKOČINA ZA UMIVANJE LAS					PRETRES, RAZBURJENJE				
	ORGANIZIRANO, SISTEMATIČNO PODOJANJE UČNE SNOVI V SOLI	PRISTANIŠČE V IZRAELU	STARA ENOTA ZA MERJENJE TLAKA, TOR	ANTIČNO MESTO V ITALIJI	ZEMELJSKA OŽINA NA MALAKI		KÖLNSKI NADŠKOF, SVETNIK PRITOK SAVINJE		DRŽAVNA BLAGAJNA	ELEKTRONSKI GLASBENI SLOG		
										BABICA		
	NEKDANJI SLOVENSKI NOGOMETAŠ JANI				RT V KALABRIJI		JAPONSKA UMETNOST ARANŽIRANJA CVETJA VEK, DOBA				SILVA AVŠIČ DAJALNIK, TRETJI SKLON (SLOVN.)	
	OGRADA ZA SVINJE				OMEJEN ČLOVEK, TRAP PETER KLEPEC				OTOČJE V MIKRONEZIJI			
									JOŽE GALE			
	ODLOČNO DEJANJE					IRSKI PEVEC U2		ŠTORKLJI SORODNA PTICA IZ J. AMERIKE				
	GIB NOGE PRI HOJI					OSEBA IZ BIBLIJE		GRŠKI GENERAL GEORGIOS				

VINAKOPER

ROSÉ JE NAŠ!

NE OSVAJAJ TERITORIJEV, TEMVEČ SRCA!

Pridruži se rožnati revoluciji in se bori za spoštovanje, prijateljstvo in izkustva lepih stvari. Kot je Koper Rosé, čigar svež, aromatičen karakter moraš spoznati osebno.

Zdaj, v tem trenutku, v našem Vinskem butiku.

Vinski butik, Šmarska cesta 1, Koper
pon. – pet.: 9.30 – 19.00, sob.: 8.00 – 13.00

Viva la pink!
INSPIRED BY ROSE